

Vrutak

BROJ 21., rujan

2012.

LIST UČENIKA OŠ TUČEPI

**IZDVAJAMO: PREVENCIJOM PROTIV NASILJA -
PET GODINA ŠKRINJICE - NAŠI RAZGOVORI: GLUMAC DUBRAVKO SIDOR -
UČITELJI MIMO KATEDRE**

Dragi čitatelji,

hvala što ste odlučili pročitati našu uvodnu riječ koju mnogi preskaču. Na stranicama našeg školskog lista naći ćete puno zanimljivih tekstova koji čekaju na vas. Vratak je obogaćen novim rubrikama, istraživanjima, korisnim savjetima, razgovorima ...

Imamo i slavljenika! Naša učenička zadruga Škrinjica slavi pet godina postojanja! Postanite čestitari čitajući stranice koje govore baš o Škrinjici.

Sigurno će vas zanimati kakvi su naši učitelji bili kao djeca? Ili koji su njihovi „dani za pamćenje“? Neki su imali dovoljno hrabrosti, i samo za vas, progovorili baš o tome!

Posebno se zaustavite na stranicama naslova „Prevencijom protiv nasilja“, razmislite i donesite dobre odluke kako bi nam škola uistinu postala drugi, sretni dom.

Ugodno čitanje želi vam,
Uredništvo

UREDNIKA:

Marina Šimić, vjeroučiteljica

UČENICI NOVINARI:

Antonela Bušelić, 8. r., Marta Bušelić, 7. r., Vicenca Bušelić, 8. r., Ružica Čović, 7. r., Kristina Dragičević, 6. r., Nina Maras, 5. a r., Petra Savanović, 7. r., Mia Ševelj, 5. a r., Gloria Šumelj, 5. a r., Loriana Šestić, 7. r., Lucija Šestić, 7. r., Leonarda Tomić, 8. r.

GRAFIČKA PRIPREMA:

Renata Josipović, učiteljica informatike

LEKTOR:

Grozdana Vodanović, učiteljica hrvatskog jezika

UČITELJI SURADNICI:

Rozana Alfirević, Marlena Bogdanović, Tamara Đugum, Mirela Majstrovic, Fani Mravičić, Sanja Nizić, Marina Srhoj, Paško Šarić, Ivana Volarević, Ana Vrcan, Brigita Mravičić, knjižničarka; Snježana Glučina, psihologinja

IZDAVAČ:

OŠ Tučepi

Kraj 17, Tučepi

tel./faks: (021)623150

e-mail: os-tucepi-003@skole.t-com.hr

www.os-tucepi.skole.hr

Ravnateljica: Lolita Pašalić

ŠKOLSKI VREMEPLOV

4

NATJECANJA I SMOTRE

16

Uspjesi Turističke kulture

Naši učenici na državnom prvenstvu u Judu

Županijska natjecanja

Vjeronaučna olimpijada

ŠKOLA O KOJOJ (NE) SANJAM

20

Kako savladati tremu od ispitivanja?

Pet godina „Škrinjice“

Članovi Vijeća učenika o problemima u školi

S prvašima o školi

Novi učitelji

PREVENCIJOM PROTIV NASILJA!

32

Psihologinja Nataša Kekez Vrgoč

Pravila OŠ Tučepi

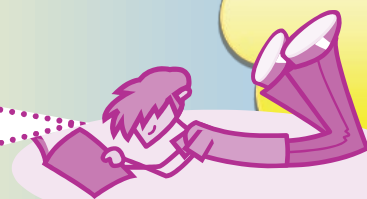
Anketa: Najbolja prevencija protiv nasilja?

Dobrotom protiv nasilja

BUNTOVNICI S RAZLOGOM

Pronađite miran kutak i čitajte Vrutak!

Pa gdje je tu pravda?

37

ISPOD KISTA I PERA

Ja i drugi

Ljepota koja me okružuje

Na putu vjere

Zraka sunca na zalazu

38

NAŠI RAZGOVORI

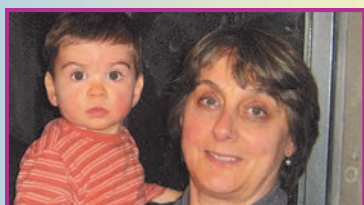
Bivši učenik Mate Čobrnčić u Kini

Razgovor s glumcem Dubravkom Sidorom

54

GLAZBENA STRANICA

59

UČITELJI I DJELATNICI "MIMO KATEDRE"

Učinite svaki dan za pamćenje

I učitelji su bili vesela i razigrana djeca

Sanja Nizić: Moji studentski dani

60

PRIJATELJSTVO

Kako naći pravog prijatelja?

Predstavljamo prave prijatelje

66

RASTANAK OD OSMAŠA

Nezaboravni trenutci iz našeg školovanja

70

VAŠA POŠTA

74

ZABAVNI KUTAK

76

STRIP

81

Ostalo nam je u sjećanju...

Donosimo važne događaje iz života naše Škole. Više o navedenom možete pročitati na našoj web stranici.

23. - 25. 09. 2011. Objavljeni su rezultati natječaja Turističke kulture na temu *Nematerijalna baština mog zavičaja*. Video uradak *Vile kamenjarke-legenda o biokovskim vilama* nagrađen je i predstavljen na 4. Smotri turističke kulture u gradu Hvaru.

6. 10. 2011. U sklopu obrade nastavne cjeline *Životni uvjeti* učenici 4. r. bili su na terenskoj nastavi posjetivši **Meteorološku stanicu** u Makarskoj.

15. 10. 2011. I ove godine u sklopu Mjeseca hrvatske knjige organiziran je Nacionalni kviz za poticanje čitanja. Ovogodišnja tema kviza bila je **Vesele zagonetke u čast 100. obljetnice rođenja Grigora Viteza**. Tako smo i u našoj školi za učenike 3. i 4. razreda organizirali prvi put on-line kviz.

VREME PLOV

17. 10. 2011. Na Lučici je održana tradicionalna **priredba vezana uz Dane zahvalnosti**. Zahvalni možemo biti za puno toga, a ovoga puta bili smo najzahvalniji za kruh o kojem ima puno izreka. Tako je i glazbeno-scenski program, kojega su pripremili Marina Šimić i Marin Erceg, nazvan Kruh za druge.

2. 11. 2011.
Organizirana je **akcija prikupljanja starog papira**. Najviše papira prikupili su učenici 4. razreda pod vodstvom učiteljice Fani Mravičić.
Naša škola osvojila je **1. mjesto** u Županiji.

Čestitamo svima koji su se potrudili i pomogli da ova akcija bude uspješna.

Prikupljeno je čak 3315 kilograma starog papira!

OS TUČEPI

OBAVIJEST

UČENICIMA, RODITELJIMA I MJEŠTANIMA

u ČETVRTAK,
3.11.2011.g.
od 8 do 12 sati

U OSNOVNOJ ŠKOLI TUČEPI

AKCIJA PRIKUPLJANJA STAROG PAPIRA

NADAMO SE DA ĆE TE SE ODAZVATI NAŠOJ AKCIJI

UNAPRIJED SE ZAHVALJUJEMO NA DOSADAŠNJOJ SURADNJI!

RAVNATELJICA, LOLITA PAŠALIĆ

11. 11. 2011. Učenici trećeg razreda s učiteljem Paškom Šarićem uživali su u berbi **mandarina u Neretvi** na imanju Majinog djeda Miljenka Gujinovića.

3. 11. 2011. Učenici od 2. do 6. razreda nazočili su kazališnoj **predstavi Sijač sreće**.

Glumac Dubravko Sidor na samom početku učenike je zainteresirao rekavši da je on glumac – zatvorenik koji se u slobodno vrijeme bavi glumom.

18. 11. 2011. Dostojanstveno i svečano obilježen je **Dan sjećanja na Vukovar**. Učenici su ispred škole upalili 20 svijeća u znak sjećanja na 20 godina od pada Vukovara.

22. 11. 2011. Učiteljica **Marlena Bogdanović** promovirana je u europskog Ambadora za projekte eTwinning i Comenius, koji su dio najvećeg programa EU na području obrazovanja, a to je Program za cjeloživotno učenje. Svi europski ambasadori, njih 107, okupilo se početkom studenog na Cipru, u gradu Limassolu, gdje je održana «Radionica profesionalnog usavršavanja za eTwinning ambadore».

27. 11. 2011. Kazalište Licem u lice, za učenike od 1. do 4. razreda, upriličilo je, u crkvenoj dvorani, predstavu **Ususret Božiću**.

MOJA DOMOVINA

Ove školske godine naši učenici su se odlučili sudjelovati na još jednom natjecanju. Riječ je o **natjecanju Vo-lim domovinu** koje za učenike sedmih i osmih razreda osnovne škole organizira udruga Ponos domovine. Učenici su kroz niz pitanja, putem interneta, testirali svoje znanje iz hrvatskog jezika, povijesti i zemljopisa. Nažalost, zbog poteškoća u sustavu nisu se svi učenici uspjeli na vrijeme prijaviti, a natjecanju su uspješno pristupili učenici sedmog razreda Antonio Šarić, Petra Savanović i Marta Bušelić.

2. 12. 2011. Maja Andrijašević iz udruge Mentor održala je radionicu za roditelje 5. a i 6. razreda pod nazivom **Uloga obitelji u prevenciji ovisnosti – kako razgovarati?**

9. 12. 2011. Na Lučici je održan već tradicionalni **humanitarni Božićni sajam**. Svojim radovima predstavili su se učenici nižih i viših razreda. I ovaj put su, kao i puno puta do sada, djeca i odrasli pokazali da imaju veliko srce. Nakon sajma, učenici od prvog do četvrtog razreda, provozali su se Tučepima u Božićnom vlakiću.

6. 12. 2011. U hotelu Park psihijatrica Silvana Krnić održala je **predavanje za učitelje** na temu *Poremećaji u prehrani*.

6. 12. 2011. Učenici od 1. do 4. razreda zajedno s učiteljem i učiteljicama prigodnim programom obilježili su **blagdan svetog Nikole**. Sveti Nikola je, u suradnji s općinom Tučepi, i ove godine donio djeci darove.

U prosincu su održane **dvije radionice za učitelje.**

Prva radionica bila je u okviru projekta Informacijsko-komunikacijska tehnologija u obrazovanju kojega je organizirala Hrvatska akademska i istraživačka mreža CARNet, a u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje.

Drugo stručno usavršavanje vodila je Sanja Bilač – trenerica – edukator pri Pučkom javnom učilištu *Korak po korak*. Tema seminara bila je *Upravljanje razredom*.

15. 12. 2011. Učenici drugog razreda, u realizaciji projektne aktivnosti, ove su godine imali priliku čestitati Božić svojim vršnjacima diljem Europe. Zahvaljujući učiteljici Marleni, mali prijatelji iz Njemačke naučili su **hrvatsku božićnu pjesmu *Božićno drvce*** na svim partnerskim jezicima i izveli su je na centralnoj božićnoj svečanosti u Snježnom gradu u pokrajini Švarcvald, a drugaši su je izveli na našoj božićnoj priredbi.

16. 12. 2011. Učenici prvog razreda zajedno sa učiteljicama Tamarom Đugum, Marijanom Mravičić i roditeljima sudjelovali su u **kreativnoj radionici Božićnog grada** u Makarskoj. Izrađivali su čestitke, crtali, pripremali poklone, izrađivali ukrase za božićno drvce ...

PREDAVANJE O PUBERTETU

16. 12. 2011. Dr Luca Ivanda je za učenike 4. razreda i njihove roditelje održala korisno **predavanje na temu Puberteta**. Osvrnula se i na opasnosti kojima su učenici izloženi u to vrijeme sazrijevanja. Učenici su također predstavili svoje plakate koje govore o štetnom utjecaju droge i alkohola koje su radili uz pomoć učiteljice Fani Mravičić.

23. 12. 2011. Kraj prvog polugodišta tučepski osnovci proslavili su **božićnom priredbom Bog dolazi**. I ova je priredba pokazala što sve djeca mogu, a crkvena dvorana je bila prepuna roditelja i ostalih koji su došli vidjeti što su učitelji sa svojim učenicima pripremili.

16. 01. 2012. Četvrtaši i njihova učiteljica Fani Mravičić ovaj nastavni dan posvetili su lektiri. Nakon kviza slijedila je **dramatizacija bajki Regoč i Šuma Striborova** koja se učenicima najviše svidjela.

17. 01. 2012. U našoj školi učiteljica Marlena Bogdanović, eTwinning Ambasadorica, održala je **eTwinning radionicu Prvi koraci u međunarodnoj suradnji** u organizaciji Agencije za mobilnost i programe EU.

27. 01. 2012. Održana je **međuškolska vjeronaučna olimpijada**. Na natjecanju je ukupno sudjelovalo 5 škola. Vjeroučenici iz naše škole osvojili su **prvo mjesto** i plasirali se na nadbiskupijsko natjecanje na kojem su osvojili 8. mjesto.

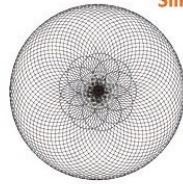
3. 02. 2012. Učenci osmog razreda sa psihologinjom i razrednicom bili su na **profesionalnoj orijentaciji** u Splitu. Posjetili su i Gradsku knjižnicu Marka Marulića.

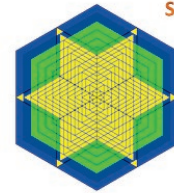
9. 02. 2012. Učiteljice Renata Josipović i Sanja Nizić organizirale su među učenicima sedmog razreda natječaj **Izbor najboljeg mnogokuta**. Za najbolji izabran je mnogokut Ante Mravičića iz 7. razreda (slika 5).

IZBOR ZA NAJ-MNOGOKUT 2011./2012.

Na zajedničkom satu matematike i informatike učenici sedmog razreda izrađivali su mnogokute programskim jezikom Logo. Pozivamo učenike 5. - 8. r. da nagrade njihovu kreativnost te sudjeluju u izboru za "Naj-mnogokut".

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

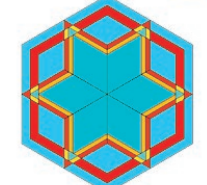
Slika 5

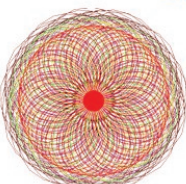
Slika 6

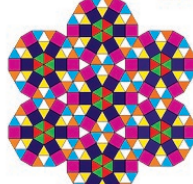
Slika 7

Slika 8

Slika 9

Slika 10

Slika 11

Slika 12

Slika 13

Slika 14

Slika 15

Slika 16

Slika 17

Svi su lijepi,
ali koji je najljepši?
Glasujte u učionici
informatike u srijedu,
četvrtak ili petak od
11,30-15,30h.

Učiteljica Renata Josipović

21. 02. 2012. Održane su već **tradicionalne školske maškare**. Ni ovoga puta nije izostalo bogatstvo maski, skupnih i pojedinačnih. Nakon karnevala svi maškarani učitelji i roditelji nastavili su se zabavljati u konobi Kus Njega našeg gostoljubivog roditelja Damira Tomića.

1. NAJ KRNJO: Bepo Mravičić, Kate Pašalić, Nina Maras, 5. a r.
2. NAJBOLJE POJEDINAČNE MASKE: Luka Zwirn, 3. r. i Branko Čović, 5. b r.
3. NAJBOLJE GRUPNE MASKE: „Satovi“ – 2. r. i učiteljica Marlena Bogdanović „Pantomimičari“ - 5. b r. i razrednica Rozana Alfrević
4. NAJ MASKA ZA RODITELJE: „Patuljak“ (Stipe Bušelić) – tata učenika Josipa Bušelića iz 1. razreda

24. 02. 2012. Natječaj Turističke kulture za najkreativniju video razglednicu ili foto razglednicu mjesta završio je izborom najbolje video razglednice. Žiri je odabrao rad Osnovne škole Tučepi.

10. 03. 2012. Defektologinja Renata Kubelka održala je, za članove Učiteljskog vijeća, radionicu Modeliranja poželjnog dječjeg ponašanja.

15. 03. 2012. Tradicionalno je održano međunarodno matematičko natjecanje "Klokan bez granica". Sudjelovali su učenici od 3. do 8. razreda. Odaziv je bio prilično velik zbog želje za ugodnim druženjem i rješavanjem zanimljivih zadataka. Među 10% najboljih našli su se i naši učenici: Mirjana Mravičić, Matko Komljenović, Branko Čović, Anđela Brbić, Marko Brigić, Zanko Čobrnjić, Filip Mravičić i Kristian Marijančević.

22. 03. 2012. Održana je predstava **Čarobni svijet** koju je Jozo Bozo s posebnim zadovoljstvom izveo za naše učenike.

30. 03. 2012. Na tučepskoj Lučici održan je tradicionalni Uskršnji sajam učenika i učitelja OŠ Tučepi. Tom prigodom učenici su izložili svoje radove nastale na kreativnim radionicama u školi. Uskršnjem sajmu odazvali su se brojni roditelji naših učenika i članovi obitelji.

Četvrtaši su 19. i 20. 04. 2012. bili na **dvodnevnoj nastavi u prirodi**. Ono što su u školskim klupama učili o GORSKOM i PRIMORSKOM KRAJU sada su imali priliku i vidjeti. Najprije su obišli staru jezgru Šibenika i Zadra. Posebno su ih se dojmile Morske orgulje i Pozdrav Suncu na zadarskoj rivi. U radionici Muzeja antičkog stakla imali su priliku upoznati proces izrade staklenih posuda različitih oblika. Nakon noćnja i doručka u Zadru, drugi dan krenuli su na Plitvička jezera. Vidjeli su sve prirodne ljepote jezera i u njima uživali.

03. 04. 2012. Ispred škole održani su **sportski susreti** između učenika viših razreda i njihovih učitelja. Učitelji su pokazali da nisu baš sve zaboravili, a učenicima je bilo pravo veselje zaigrati s njima i zaboraviti na učenje i ocjene.

26. 04. 2012. Drugaši i njihova učiteljica Marlena posjetili su **stomatološku ordinaciju u Tučepima**. Stomatologinja dr. Viki i njena asistentica, pokazale su im ordinaciju, kako i što rade, te dale puno korisnih savjeta o čuvanju zdravlja naših zubi. Nekoliko dobrovoljaca dobilo je besplatan pregled, dok je jedan učenik popravio pokvaren zub. Bio je hrabar – o tome svjedoči cijeli razred!

27. 04. 2012. Učenici 2. i 3. razreda, sa učiteljicom Marlenom i učiteljem Paškom te nekoliko roditelja, obišli su Baćinska jezera, Ploče i Metković. Vožnja lađama po jezerima, šetnja po Pločama, vožnja vlakom do Metkovića, razgledavanje ornitološke zbirke trenutci su koji su se učenicima posebno svidjeli. Na povratku su posjetili Franjevački samostan u Zaostrogu – muzej i knjižnicu.

DRŽAVNA SMOTRA TURISTIČKE KULTURE

**„Vile kamenjarke“
predstavile se
i na Hvaru**

Prošle školske godine učenice 7. razreda s nastavnicama Anom Franković Vranješ i Mirelom Majstrović sudjelovale su na natjecanju iz turističke kulture. Školu su predstavile kratkim filmom o vilama pod nazivom „Vile kamenjarke“. U njemu se isprepliću priče o vilama i njihovi običaji, zapravo sva baština koju su nam ostavili naši djedovi i bake u pričama o tim misterioznim bićima.

Pošto sam bila među dvije učenice koje su školu predstavile na državnoj razini na otoku Hvaru, provest ću vas kroz naša 3 dana hvarskog uživanja. Kad smo saznale da se naš rad plasirao među par najboljih, bile smo presretne i jako uzbuđene. Pripremale smo se kako bi sve bilo po planu. Kad je došao taj dan, otišle smo u Split, a ondje nas je dočekala učiteljica Mirela. S nama su još išle i učiteljica likovne kulture Ivana Volarević te učiteljica Marlena Bogdanović. Do Hvara smo došle hidrogliiserom za vrlo malo vremena. Bilo je lijepo vidjeti taj otok, a još ljepše naš hotel koji se zvao „Amfora“. Odmah smo se rasporedile po sobama, raspakirale i, naravno, nešto pojele. Iako smo Marta i ja mislile da ćemo se zabavljati, već iduće jutro uslijedile su smotre. Uspješno smo predstavile našu školu i projekt. Naš „sto“ je bio prepun poslastica koje

smo zajedno napravili na Ekološkoj sekciji, a nije nedostajalo ni keramičkih suvenira sa Keramičke sekcije. Sljedeća dva dana su za djecu i nastavnike bile organizirane igre. Mogu priznati da smo uživale. Najzanimljivije je što smo pronašle i prijateljice. Sve se slučajno dogodilo, pomogle smo im u vezi nekog ključa od sobe i tako se upoznale. Provodile smo zajedno vrijeme i kupale se u velikom bazenu. Samo mi je žao što nismo otišle u mali disk koji nam je bio namijenjen (program za djecu i mlade), ali mojoj prijateljici Marti se spavalo jer nije popila kavu. Nadam se da se neće ljutiti kad ovo pročita. Ma neće, ipak smo se zabavile. Naravno, ja sam često zvala naše cure koje, nažalost, nisu mogle poći s nama i prenosila im naše uzbuđenje. Kad sam malo razmislila, shvatila sam da se sav naš trud isplatio. Dobile smo neke sitne nagrade, prona-

šle smo nove prijateljice i po meni najvažnije stekle još jedno novo iskustvo koje nikad nećemo zaboraviti. I da ne kažu da ih nisam spomenula, iako na kraju, ne znači da sam ih zaboravila jer su jednako sudjelovale u svemu, a to su Lucija Šestić, Loriana Šestić i Danijela Vitlić. Nadam se da će ovakvih lijepih doživljaja biti puno i da je ovo samo početak.

Ružica Čović, 7. r.

Ružica i Marta na Državnoj smotri u Hvaru

JOŠ JEDAN USPJEH TURISTIČKE KULTURE

**Prvo mjesto
na Natječaju
za najkreativniju
video razglednicu**

Na temelju radionica Smotre učenika programa „Turistička kultura“ održanih u Hvaru 2011. pozvani su mentori i učenici nastavnoga programa Turistička kultura na sudjelovanje u radnome zadatku foto produkcije i video produkcije.

Cilj natječaja bio je potaknuti učenike predmeta/izvannastavne aktivnosti Turistička kultura na samostalnu izradu video razglednica i foto razglednica svojega mjesta. Pravo sudjelovanja na natječaju imali su svi učenici predmeta Turistička kultura. Kriteriji za odabir najboljih radova bili su originalnost, kreativan koncept, jasnoća poruke, atraktivnost, stil, cjelovitost te kvaliteta i tehnika izvedbe. Za najbolju video razglednicu žiri je odabrao rad Osnovne škole Tučepi. Video zapis dobrodošlice u mjesto dobiven je isključivo upo-

rabom fotografija, nastao je u produkciji izvannastavne aktivnosti Turistička kultura i vidljiv je trud u njihovoj izradi. Jednostavna ideja i koncept, dobro izabrani motivi i scene, montažnim postupcima postignuta dinamika i zanimljivost, vrlo dobro korištena glazba te grafičko oblikovanje pridonijeli su uspjehu. Tim izvannastavne aktivnosti Turističke kulture čine učenice 6. i 7. razrednog odjeljenja: Vaneša Vanna Rogga, Ružica Čović, Marta Bušelić, Lucija Šestić, Loriana Šestić, Danijela Vitlić, Petra Savanović, učiteljice Ivona

Ibrahimkadić i Mirela Majstrović te učiteljica Marlena Bogdanović, koordinatorica projekta video razglednice.

*Mirela Majstrović,
učiteljica engleskog jezika*

Isječak nagradene video razglednice

PRVENSTVO HRVATSKE U JUDU

U Zagrebu, u dvorani Sutinska Vrela, 21.2.2012. održalo se Prvenstvo Hrvatske u judu za kadete i mlađe kadete. JK Biokovo nastupio je prvi put na državnom natjecanju, a učenica Vanesa Rogga postigla je zapažen rezultat. Više o tome napisala je ona sama u sljedećim redcima.

Dado i Vanesa na natjecanju

Inače, ljudi misle da se u judu tuče, ali ne. U judu se ne tuče, već se različitim bacanjima protivnika pokušava oboriti na leđa, a ako ga baciš, slijedi i zahvat, poluga ili gušenja. Taj sport uopće nije nasilan za žene. Na treninzima ne radimo samo borbe već i gimnastiku, pola treninga se razgibavamo i zagrijavamo, a pola se borimo. Trening nam traje 90 minuta. Redovito idemo na turnire. Svake godine po lažemo za viši pojas. Pojasevi se stječu što duže treniraš. Ja imam bijeli pojas. Bilo bi super da nam se pridruži još Tučepljana, a zasad ih u našem klubu trenira 7: Kristian Marijančević, Matej Marijančević, Matej Mijačika, Ratko Čović, Diana Rogga, Dado Vranješ i ja. Redoviti trening doveo me do državnog natjeca-

nja. Dan natjecanja započeo je kontrolnom vagom. Oni koji su na kontrolnoj vagi vidjeli da trebaju smršaviti, trčali su u debelim jaknama oko terena. Nažalost, dospjeli su u višu kategoriju. Poslije vaga bilo je zagrijavanje i razgibavanje. Natjecanje je trajalo do oko 5 sati poslijepodne. Cijeli se taj događaj zabilježio i na internetskoj stranici HJS-a: zapisane su borbe, pobjede-gubici, tko je osvojio koje mjesto i statistike o godištim, tj. koje je godište osvojilo koliko medalja. Iz našeg kluba nas je bilo 6, a iz naše škole Dado Vranješ i ja. Moja prva borba je bila među prvim na natjecanju jer sam bila u najnižoj kategoriji do 40 kilograma. Osvojila sam brončanu medalju i učinila tako svoj klub ponosnim. *Vanessa Rogga, 6. r.*

Judo nije nasilan sport

Članak iz Makarske kronike

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE

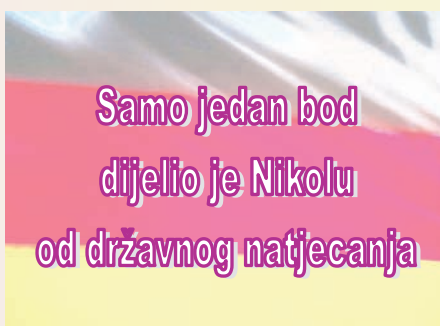
Kad mi je učiteljica rekla da sam prošla na županijsko natjecanje nisam mogla vjerovati. Županijsko natjecanje se održavalo u Splitu u OŠ Split 3. Iz naše škole išli smo Kristian Marijančević i ja. S nama su bili učenici iz OŠ oca Petra Perica. Prvo smo

pogledali uvodni program, a onda smo otišli pisati test na 2 sata. Kad smo svi završili, otišli smo na pizzu pa u Jokera u kino. Gledali smo Putovanje u središte zemlje 2: Tajanstveni otok 3D. Film je bio odličan. Dok sam sjedila u kinu, došla mi je poruka od

nastavnice, pisalo je: Marta, ti si imala 4 boda, a Kristian 5 bodova. Taj rezultat je bio iznad mojih očekivanja. Na povratku kući svi smo zajedno pričali viceve i zabavljali se. Sve u svemu bilo je zabavno i zanimljivo. *Marta Bušelić, 7. r.*

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ NJEMAČKOG JEZIKA

Nakon provedenog školskog natjecanja pravo sudjelovanje na županijskom natjecanju iz njemačkog jezika ostvario je Nikola Grozdanić, učenik 8. razreda. Prava je šteta što mu je malo nedostajalo za državno natjecanje, i to samo jedan jedini bod. U svakom slučaju njegov uspjeh zaslužuje čestitku!

Nikola Grozdanić

Natjecanje iz povijesti

Zajedno s učenicima iz Makarske 7. 03. 2012. krenuli smo na županijsko natjecanje iz povijesti. Putem smo ponavljali, ispitivali jedni druge, razgovarali... Natjecanje je bilo u OŠ Skalice u Splitu. Učenici domaćini priredili su nam doček, zbor je pjevao, a ravnatelj nas je srdačno pozdravio. Natjecanje je bilo vrlo teško. Pitanja su bila o Drugom svjetskom ratu, hrvats-

ŽUPANIJSKA NATJECANJA

koj povijesti, dobu nacizma, fašizma... Kada je bila koja konferencija npr. konferencija u Jalti i tko je sudjelovao? Kada je bilo drugo zasjedanje AVNOJ-a? Kada je bio atentat na hrvatske zastupnike? Kada je proglašena NDH? I još brojna druga pitanja, a neka se pitanja uopće nisu nalazila u našem udžbeniku! Vrijeme prije proglašenja rezultata iskoristili smo za

šetnju i razgledavanje trgovina. Napokon su rezultati bili objavljeni! Naša očekivanja nisu bila velika, ali mjesta na kojima smo se nalazili jesu. Dakle, bili smo zadovoljni, zadovoljni danom kojega smo lijepo proveli i zadovoljni sobom.

Katarina Šimić
i Nada Šarić,
8. r.

Natjecanje iz tehničke kulture

Sudionici natjecanja

U petak, 4. 05. 2012. Anđela Brbić, Ante Šimić, Noa Tomić i ja bili smo u Splitu na županijskom natjecanju **Sigurno u prometu**. Najprije smo vozili bicikle po zatvorenoj cesti i tu smo pokazali spretnosti i tako

postigli dobar rezultat. Ona je uslijedilo pisanje testova. Pitanja su bila o prometnim znakovima, raskrižjima itd. To je bio teži dio natjecanja. Na završetku smo dobili vozačke.

Lana Mravičić, 5. a r.

Likovni natječaji

Svi učenici od petog do osmog razreda sudjelovali su na sljedeća tri likovna natječaja:

LIK - natjecanje iz likovne kulture, veljača.

Tema: Putujmo Europom.

TRADICIJA I SUVREMENOST - UHULI, ožujak.

Tema: Biološka raznolikost Republike Hrvatske.

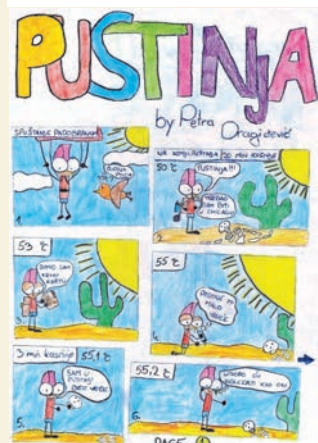
STRIP - NATJEČAJ MAFETA, travanj.

Tema: Moj san.

Smotra učeničkih zadruga Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije u Trogiru, 24. 05. 2012.

Tema: Začini i čajevi iz bakine škrinjice. Sudjelovale učenice 7. i 8. razreda.

Ivana Volarević,
učiteljica likovne kulture

VJERONAUČNA OLIMPIJADA

Tko su grkokatolici?

Naša priča počela je početkom studenog 2011. Stvorila se prava mala ekipa koja je čvrsto odlučila naučiti zadano gradivo i ostvariti dobre rezultate. Ekipa se sastojala od vrijednih i marljivih učenica Marte Bušelić i Ružice Čović (koje su i na prošlogodišnjoj olimpijadi pokazale znanje) te Vane Čović, Lucijane Josipović i mene. Tema ovogodišnje vjeronaučne olimpijade bili su grkokatolici. Na prvi pogled nismo bile sigurne hoćemo li mi uopće uspjeti

pročitati sav taj tekst, a ne ga još dobro naučiti. Mnogi ljudi ne znaju što su i tko su grkokatolici. Trebalo bi mi tridesetak stranica za napisati sve što smo o grkokatolicima naučile pa evo samo nekoliko informacija. Grkokatolici su dio Katoličke crkve. Razlike nema ni u vjeri, ni u sakramentima, ni u crkvenom zajedništvu. Rimokatolici slave euharistiju beskvasnim, a grkokatolici kvasnim kruhom. Razlika između rimokatolika i grkokatolika je u tome što kod grkokatolika mogu postati

Nakon pobjede na međuškolskom natjecanju ostvarili smo pravo sudjelovanja na nadbiskupijskom natjecanju u Zmijavcima. Rezultat je bio dovoljan da odemo na nagradni izlet.

Uspješno smo savladali gradivo o grkokatolicima

svećenici ne samo oni koji su se prije svećeničkog ređenja dobrovoljno odrekli ženidbe, nego također koji su već oženjeni. Naši grkokatolici, gdje god je to moguće, drže starinski običaj da je u crkvi prostor za vjernike odijeljen od svetišta pregradom koja se zove ikonostas. Gradnja crkvi je obično u bizantskom stilu. Grkokatolici ili katolici istočnoga obreda zapravo su se u Crkvi predstavili poslije raskola, tj. 1054. godine da svjedoče jednu Crkvu ne priznavajući raskol. Katolici istočnog obreda (grkokatolici) i katolici zapadnog obreda (Rimokatolici) u velikoj su obitelji Crkve. Oni su kao dvije sestre ili dva brata koji se razlikuju licem, načinom odijevanja, običajima i ukusima, ali su vjerna braća, djeca iste obitelji, susolnici istoga stola.

Prvi na međuškolskom natjecanju!

Gradivo je bilo prepuno povijesnih podataka, umjetnika i njihovih djela... No, kako sam na početku rekla, želja je bila velika te mislim da je to za konačni uspjeh bilo najvažnije. Svim silama smo odlučile to naučiti ma koliko teško bilo. Redovito smo se nalazile u školi i vikendom u crkvenoj dvorani, kod kuće smo učile, a kada bi se zajedno sastale, rješavale bismo testove i provjeravale naučeno. Zasiurno u najljepšem sjećanju ostat će mi naša zajednička druženja koja su uvijek bila potkrijepljena valovima smijeha. Sklopile smo nova prijateljstva i učvrstile stara, a sve to kroz naporno učenje vrlo teškog gradiva. Nakon dva mjeseca pripreme 27. 01. 2012. već tradicionalno u OŠ Tučepi organizirano je međuškolsko natjecanje. Bile smo prve, našoj sreći nije bilo kraja! Najljepši dio je bio navečer kada nam je vjeroučiteljica rekla da smo se plasirale na nadbiskupijsko natjecanje.

Tombola—sve točno!

Na izletu u Zadru

Nadbiskupijsko, natjecanje u Zmijavcima

Na nadbiskupijskom natjecanju u Zmijavcima

Naoružane znanjem u jutarnjim satima krenule smo prema Zmijavcima. Zmijavci okovani snijegom kao pojava za nas su bili strani tako da smo imale neke manje nezgode sa snijegom i hladnom kišom koja je neprestano padala. Veliki broj

učenika, oni najuspješniji na međuškolskim natjecanjima naše biskupije, okupili su se u sportskoj dvorani te poslušali upute za daljnju provedbu natjecanja i pozdravnu riječ koju je učenicima uputila gospođa Veselka Milas, ravnateljica osnovne škole, a pridružili su joj se učenici koji su izveli kratki program. Svima nam je bila velika čast poslušati mons. Marina Barišića, nadbiskupa splitsko – makarskog, koji je naglasio važnost poznavanja različitosti unutar Katoličke Crkve, osobito jedinstva u različitosti. Bile smo jako nestrpljive dok smo iščekivale rezultate, no kako bi nam vrijeme što brže prošlo, naši vrlo gostoljubivi domaćini organizirali su za nas izlet u Franjevački samostan i muzej u Imotskom. Vrijeme koje smo provele u iščekivanju rezultata zaista je potrajalo kao cijela vječnost. Voditelj natjecanja čitao je ekipe od posljednjeg do prvog mjesta. Nakon prvih nekoliko pročitanih ekipa (kada smo shvatile da nismo na samom dnu) počeo se nazirati osmijeh na našem licu i na kraju završile smo na osmom mjestu. Oduševljene i presretne ostvarenim rezultatima nastavile smo se družiti u Zmijavcima. Upoznale smo neke nove prijatelje i iznad svega odlično se zabavile. Kao dodatno iznenađenje bila je poruka kako prvih devet ekipa dobiva nagradno putovanje, mi smo bile među njima i to nam je nagrada za uloženi trud i postignute rezultate. Naglasila bih još da je pobjedu zasluženom odnijela ekipa OŠ Zmijavci predvođena vjeroučiteljem Antom Kujundžićem. Vrijeme u kojem smo se pripremale za natjecanje ostat će mi u najljepšem sjećanju, a izlet u Zadar, koji smo dobile kao nagradu, bio je najbolji način da okončamo ovo natjecanje.

Petra Savanović, 7. r.

22. 12. 2006. u našoj školi osnovana je Učenička zadruga. Učenici i učitelji zajedno su odabrali ime Zadruga - "Škrinjica". Voditeljica Zadruga je Ivana Volarević, učiteljica likovne kulture. Krilatica Zadruga je:
Naći se zajedno je početak. Zadržati se zajedno je progres. Raditi zajedno je uspjeh. (Henry Ford)

Što je učenička zadruga?

Učenička zadruga je dragovoljna, interesna, učenička organizacija koja je član Učeničkog zadrugarstva Hrvatske pri Hrvatskoj zajednici tehničke kulture. Učenici uključeni u Zadrugu kroz različite skupine-sekcije, pod vodstvom učitelja mentora, razvijaju svoje sklonosti, interese i sposobnosti.

Tko može postati članom Zadruga?

Redovnim članom Zadruga može postati svaki učenik škole nakon završenog prvog razreda osnovne škole, roditelj učenika Zadruga, učitelji mentori i ostali stručnjaci koji sudjeluju u radu. Učenici članovi nazivaju se mladim zadrugarima. Najvrjedniji učenici zadrugari stječu pravo sudjelovanja na različitim smotrama, susretima i natjecanjima Učeničkih zadruga Hrvatske.

Sredstva Zadruga?

Novčana sredstva za djelovanje Zadruga stječu se prodajom proizvoda i usluga nastalih radom učenika u Zadruzi, potporom iz državnog, županijskog i općinskog proračuna, donacijama i sponzorstvom, darovima te iz drugih izvora u skladu sa zakonom. Proizvode i usluge u promet stavlja Škola.

Trudimo se da naša Škrinjica bude prepoznata

U koju sekciju se uključiti?

Učenik se može uključiti u jednu ili više sekcija, ovisno o svojim interesima. Sekcija je temeljna odgojno-obrazovna i radna jedinica Zadruga. Naša Zadruga ima ove sekcije:

1. Likovno-keramičarska sekcija

U ovoj sekciji djeca stvaraju u glini različite ukrasne i upotrebne oblike, obogaćuju ih detaljima, bojaju te peku u keramičkoj peći. Osim keramike djeca također oslikavaju staklo, tkaninu, izrađuju mozaik, predmete od kamena, recikliranog papira, suvenire, nakit, oslikavaju stari školski namještaj i još puno toga.

2. Ekološka sekcija i školski vrt

Mladi ekolozi brinu o školskom vrtu pazeći da naš okoliš uvijek bude pun zelenila i cvijeća.

Uz brigu o vrtu rade različite pripreme poput kantarionovog i lavandinog ulja te vina, marmelade (od limuna, dunja i jabuka, šipka, smokava), likere (od limuna, suhih smokava, orahovaču, višnjevaču), sok od šipka, tučepske višnje, ušećerene bademe, arancine, roladu od smokava..., recikliraju papir, izrađuju mirisne vrećice od lavande, pourpouri i sl.

3. Sekcija Vrijedne ruke

Vrijedne ruke naših najmlađih učenika prikupljaju razne materijale i izrađuju raznovrsne predmete (košarice, čestitke, božićne i uskrсне ukrase, makrame predmete...).

Od početka se trudimo da naša Zadruga bude zaista kao mala tvrtka unutar škole te se, osim što radimo zanimljive proizvode, trudimo da naša Škrinjica bude prepoznatljiva i posebna. Zato smo osmislili logo Zadruga, deklaracije i ambalaže za proizvode, brošuru i zastavu.

Naši proizvodi mogu se pogledati i kupiti na našim prodajnim štandovima koje organiziramo tijekom školske godine u mjestu te na Smotrama učeničkih zadruga. Naše radove i sve o radu Zadruga možete pogledati na web stranici škole.

Napisala: Ivana Volarević, učiteljica likovne kulture

tljiva i posebna

PREDSTAVLJAMO NOVE PROIZVODE IZ ZADRUGE

Prirodna vegeta i retro-jabuke

Uporaba začina i začinskog (ljeikovitog) bilja u pripremanju hrane ima vrlo dugu povijest. Začini su se nekoć upotrebljavali kako bi se neutralizirao miris pokvarene hrane ili za popravljavanje okusa ne baš ukusne hrane. No danas, kada začini više nisu toliko skupi kao nekada i kada ih može pružiti svako domaćinstvo, teško je uopće zamisliti kuhanje bez njih. Jeste li se ikada zapitali koristimo li previše začina sa konzervansima i raznovrsnim E brojevima? Ako vam je dosta neznanja o sadržaju hrane koje unosite u svoj organizam, isprobajte recept za prirodnu vegetu koji su za vas pronašli i isprobali naši zadrugari. Probajte, moglo bi vam se svidjeti.

Priprema vegete

Postupak je vrlo jednostavan. Treba vam mrkva (količinu odredite sami), lišće peršina, selena, korijen celera, luk i ružmarin. Svaki od navedenih sastojaka možete usitniti ručno, uz pomoć blendera ili štapnim mikserom. Usitnjenu smjesu (svaki sastojak na svoju podlogu) ostavite sušiti određeno vrijeme u prozračnoj prostoriji. Ukoliko je potrebno, svakih par dana smjesu možete promiješati i promijeniti papir. Nakon sušenja sve dobro promiješati te dodati sol (sol je u ovom slučaju konzervans te se dodaje u omjeru sol povrće 1:2), tom smjesom puniti staklenke i dobro zatvoriti. Rok trajanja je oko 6 mjeseci do godinu dana, ne mora stajati u hladnjaku iako se otvorena bočica može držati na hladnom. Ovaj dodatak jelima možete stavljati u sva moguća jela koja se jedu žlicom, idealno je kad trebate napraviti brzinski temeljac, nema konzervansa ni raznoraznih E – ova. Povrće po mogućnosti nabavite na tržnici od nekog pouzdanog uzgajivača.

☺

Priprema retro jabuka

Ako bih vam postavila zagonetku:

Koje je to voće jarko crvene boje, na svjetlosti sjajno, po okusu slatko s okusom karamele te naše roditelje podsjeća na njihovo djetinjstvo?

Još razmišljate? Evo još malo pomoći: poslovice kaže da _____ ne pada daleko od stabla.

Je li sada lakše?

Za one koji još dvoume, riječ je o jabukama i to ne bilo kakvim već retro jabukama iz naše Zadruge. Naziv je originalan kao i okus. Probajte, zasladite vaše djetinjstvo jabukama koje su imale ulogu slatkiša u vrijeme kada su vaši roditelji bili djeca. Većina od vas će reći da su možda tada jabuke bile slatkiši, ali teško je zamisliti roditelje kao djecu. Bili su to zdravi slatkiši. Tada se nije mogao zamisliti Božić bez tih divnih jabuka.

Evo postupka izrade za one koji žele isprobati nešto drugačije od svakodnevnih slatkiša:

1. Jabuke obrišite suhom krpom te zabodite štapić u njih.

2. Rasporedite ih da vam budu blizu zdjele u kojoj kuhate šećer.

1. Nauljite ohlađeni lim iz pećnice.

U posudu stavite vodu i šećer. Kuhajte na umjerenom vatri dok ne prokuha, tada vatru pojačajte. Na 120 °C dodajte 1 žlicu octa i prehrambenu boju. Kuhajte do 145 °C i smanjite temperaturu na najmanju.

Ako nemate mjerac temperature, stavite žlicu u šećer kad vam zamiriši na karamel i stavite ju pod hladnu vodu. Ako šećer *krvne*, gotov je. Stavljajte jabuke u šećer, a zatim na nauljeni lim.

Nakon par minuta možete konzumirati. Zamotajte ih u celofan, ukasite vrpčama i napravite poklon za drage vam ljude!

Napisala: Rozana Alfirević,
učiteljica biologije i kemije

ANKETA

Članovi Vijeća učenika o problemima u školi

Bepa Mravičić, 2. r.

Dobro bi bilo prijateljski razgovarati s njima i reći im da se poprave. Mi u razredu imamo plakat na kojem piše što bi učenici, koji ne poštuju pravila, trebali učiniti. Takav učenik može biti redar umjesto trenutnog redara, očistiti cijelu učionicu, biti uz dežurnog učenika za vrijeme velikog odmora, napisati pismo isprike, ići na razgovor kod ravnateljice, ispričati se i sl.

Laurence Hodgson, 4. r.

Ako se radi o učenicima od prvog do trećeg razreda, onda bih im rekao da svaku lošu stvar koju su napravili predstave crtežima na posebnom papiru. Taj papir bi trebali odnijeti roditeljima s kojima bi o tome razgovarali. Roditelji bi se trebali potpisati i učenici bi vratili papir učitelju. Ako je riječ o starijim učenicima, njih bih kaznio tako što bi jedno određeno vrijeme bili bez marende.

Diana Rogga, 4. r.

Neki učenici jednostavno imaju problem s disciplinom jer im je na nastavi dosadno. Možda bi se to moglo riješiti uvođenjem plesa ili nečega sličnog? Trebalo bi vratiti „magareću klupu“ za takve učenike, dati im opasku, pozvati roditelje, uputiti ih psihologinji ili ravnateljici.

Marko Antonio Visković, 3. r.

Ponašanje može biti posljedica uzimanja puno slatkiša. S takvim učenicima se nitko ne bi trebao družiti dok se ne poprave. Kada shvate da su ostali bez prijatelja, valjda će se promijeniti. Da sam učitelj, pitao bih ono što ne znaju ili ono što još nisu učili. Ako ni to ne pomogne, preselio bih ih u drugu školu ili u Dom.

Kako biste riješili problem nediscipline kod učenika?

Luka Zwiern, 3. r.

Curice bi se trebale odmaknuti od učenika koji nisu disciplinirani. Samo bi onda mogli igrati nogomet i možda bi im to dosadilo. Dobro bi bilo uvesti „stolicu-ljuticu“ da učenici koji nisu dobri sjede dok se ne ispričaju za svoje ponašanje. Učitelji bi im mogli narediti da rade ono što ne vole pa da se malo muče.

Mirjana Mravičić, 2. r.

Primjećujem problem nediscipline kod nekih učenika koji stalno ulaze u ženski WC. Ne znam kako bih to riješila? Fra Nediljko nemirnim učenicima kaže da će ih poslati kod ravnateljice ili da će im zvati roditelje. Bilo bi dobro da u svakom razredu bude skrivena kamera i da se onda snimak pokaže roditeljima. Tata mi je rekao da je kod nas doma skrivena kamera snimila onoga tko je uzeo jaja kornjače. Kamera bi sve riješila.

Mislav Mravičić, 5. a r.

Takvog učenika treba poslati u kut i ispitati ga predmet na kojem pravi nered.

Bepo Mravičić, 5. a r.

Cijeli sat bi takav učenik trebao stajati na nogama, a ako je kraj sata, onda nastavak treba biti na početku idućeg. Mogao bi cijeli sat stajati ispred razreda ili biti sam redar.

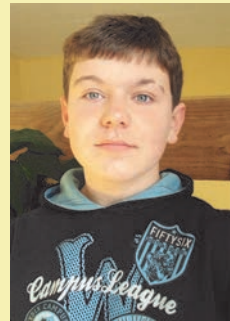

ANKETA

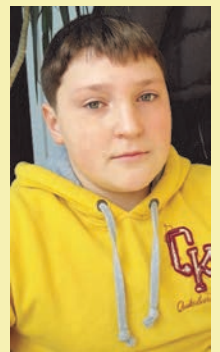
Mišljenje članova Vijeća učenika

Milan Lalić, 5. b r.
Bolje bi bilo da se ukine zaključivanje ocjena na polugodištu jer se tako ne bi vršio pritisak na učenike. Lakše bi bilo da je zaključivanje samo na kraju godine. Mislim da bi zaključne ocjene tada bile bolje.

Zanko Čobrnić, 6. r.
Da. Na kraju bi učenici imali puno bolje zaključne ocjene. I ne samo to. Kada učenik u prvom polugodištu ima loše ocjene, ima probleme s roditeljima, a ovako bi taj problem izbjegao. U svakom slučaju imao bi ugodnije zimske praznike.

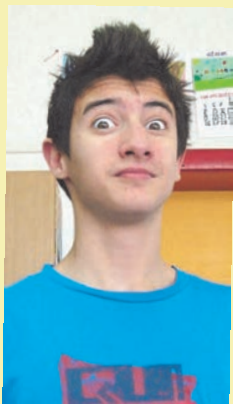

Korina Šarić, 5. b r.
Ne znam točno što bi se dobilo ako se ukine zaključna ocjena na polugodištu? Ipak, ja sam „za“.

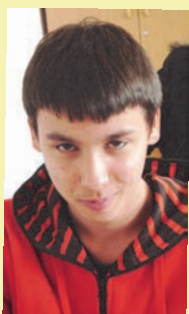

Dado Vranješ, 6. r.
Bilo bi pametno da se ocjene zaključuju samo na kraju godine. Prvo polugodište bi tako bilo opuštenije i ako netko ne bi kroz to vrijeme učio, stigao bi do kraja godine sve popraviti.

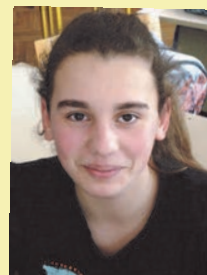
Zaključivanje ocjena na polugodištu, da ili ne?

Vice Kovačević, 7. r.
Odlično! Ne bi bilo zaključnih jedinica. Neki učenici ne bi pali i izbjegli bi ispravljanje negativnih ocjena u drugom polugodištu.

Antonio Šarić, 7. r.
To bi bilo dobro. Puno bi značilo da nema jedinica upisanih u svjedodžbu na polugodištu.

Magdalena Doči, 8. r.
Voljela bih da se zaključuju ocjene na polugodištu. U svakom slučaju jedno polugodište ovisi o drugom pa ne vidim razloga da se ukine zaključivanje.

Miljenko Mravičić, 8. r.
Mislim da bi bilo bolje da ostane zaključna ocjena na polugodištu jer bi se u suprotnom neki učenici mogli „uspavati“, opusiti se i sve bi im ostalo za kraj. Bolje je pasti na polugodištu nego na kraju godine.

S prvašima o školi

Josip:
Učiti, igrati,
moliti...

Ivan Č.: Odmor!

Filip:
Pisanje diktata.

Pino:
Odmor,
igranje,
slova,...

Što ti se
najviše
sviđa
u školi?

Ane:
Likovni i
tjelesni.

Antea Č.:
Učiteljica i
teta kuharica.

Leticia:
Kuhinja tete
Grace.

Tia:
Diktat.

Antea S.:
Učiteljica.

U školi mi se najviše sviđa učiteljica!

Da sam ja učitelj (-ca)...

Lara Š.:
Učila bih
djecu pameti
i kako čitati.

Morena:
Produžila bih
odmor i uvela
tjelesni svaki
dan.

Lucija: Uči-
la bih djecu
pristojnosti.

Paulina:
Ako učenik ometa,
ja bih mu dala još
jednu šansu.

Barbara: Učila bih djecu
da budu dobra i pristojna.

Lara J.:
Učila bih
djecu da
budu dobra.

Nikola:
Ne želim
biti učitelj!

Mateo L.:
Bio bih dobar
prema djeci.

U školu
bih
uveo...

Mateo D.:
Učenje
španjolskog
jezika i više
matematike.

Oliver:
Rukomet.

Ante: Kad bi
preko sata netko
pričao, dao bih
mu opasku.

Ivan O.: Vježbaonicu
za sve predmete.

Lovre:
Učenje pr-
vo pisanih
pa tek onda
tiskanih
slova.

Mario:
Nogomet.

Denis: Neka
ostane sve
ovako.

PREDSTAVLJAMO NOVE UČITELJE

Nove učiteljice Ivona Ibrahimkadić i Marina Srhoj odgovorile su na nekoliko zajedničkih pitanja. Otkrijte sličnost ili bogatstvo različitosti.

**IVONA
IBRAHIMKADIĆ**
(učiteljica
njemačkog
jezika)

Datum rođenja: 13. 08. 1984.

Naj film: Zelena milja

Vrsta glazbe: Pop

Hobi: Dekoriranje i crtanje

Životni moto: Dobro se dobrim vraća.

Naj boja: tirkiz

Neostvoreni san: Imati konja! To oduvijek želim.

One vole svoj posao

*** Zašto baš njemački (hrvatski)? Jeste li imale nekih drugih opcija?

Ivona: Ja sam prof. pedagogije i njemačkog jezika, a opcija je bilo puno.

Njemački je moj „drugi materinji jezik“. Volim mentalitet Nijemaca, ali i sve ostalo vezano uz modernu Njemačku.

Marina: Kako sam uvijek puno čitala, počela sam sve češće i češće koristiti rječnike uz šaroliku literaturu i tu otkrila jedan novi, zanimljiviji svijet riječi. Do trećeg srednje nisam znala želim li studirati hrvatski jezik i književnost ili matematiku. Voljela sam i hrvatski i matematiku, ali je zbog književnosti odluka pala na hrvatski jezik.

*** Što ste htjeli postati kad ste bili dijete?

Ivona: Veterinar.

Marina: Ne sjećam se.

*** Volite li svoj posao?

Ivona: Da, mislim da svatko treba voljeti posao

Datum i (godina) rođenja: 14. 01. 1976.

Naj film: Mediteraneo (Žene na rubu živčanog sloma, Daleki rođaci)

Vrsta glazbe: Ne slušam samo jednu vrstu glazbe, ali možda je najzastupljenija etno glazba.

Hobi: Planinarenje i prikupljanje domaćeg ljekovitog bilja te učenje kako ga koristiti

Životni moto: Živi u sadašnjem trenutku jer sadašnji je trenutak neizbježan.

Naj boja: Sve nijanse ljubičaste, od najnježnije roze do tamno ljubičaste.

Neostvoreni san: Ne znam što bih navela.

**MARINA
SRHOJ**
(učiteljica
hrvatskog
jezika)

koji radi.

Marina: Da, baš uživam radeći svoj posao.

*** Što mislite o učenicima u našoj školi?

Ivona: Mislim da je ponašanje i uspjeh u školi u skladu s dobi učenika, ali i da ima puno nadarenih učenika kod kojih će se kontinuiranim radom iskristalizirati njihova nadarenost.

Marina: Predajem samo jednom razredu u ovoj školi, 5.a pa jedino mogu reći kako sam doživjela učenike tog razreda. Tako brzo i lako sam ih sve zavoljela, vrlo su dobri, vrijedni, komunikativni...

*** Odnosite li se prema svakom učeniku jednako?

Ivona: Svi su učenici ravnopravni, ali nemaju svi iste potrebe i mogućnosti. Nastojim prilagoditi svoj rad kako bi svima bilo bolje.

Marina: Ne, svatko je svijet za sebe i poseban je na svoj način, stoga mislim da je vrlo teško istim pristupom uspostaviti dobru komunikaciju sa sva-

kim učenicom.

*** **Kako se osjećate dok predajete?**

Ivona: Prirodno. Uživam kada vidim darovitu djecu i onu koja se trude.

Marina: Obično mirno i opušteno, samo ponekad nije lako biti opušten s nekim razredima kad imaju svoj „ludi“ dan.

*** **Imate li ponekad tremu na nastavi?**

Ivona: Ne, na uobičajenom nastavnom satu nemam tremu iako sam joj sklona.

Marina: Nemam. Samo na početku svog radnog iskustva znala bih imati tremu kad bi počeo sat, ali odavno više nemam.

Razgovarala: Lorian Šestić, 7. r.

KAKO SAVLADATI TREMU OD ISPITIVANJA ILI BILO KAKVOG DRUGOG JAVNOG NASTUPA?

Dobra priprema smanjuje tremu

Postoje neki znakovi (simptomi) koji se pojavljuju prije, za vrijeme, a ponekad čak i nakon javnog nastupa (npr. kad odgovarate za ocjenu ispred cijelog razreda ili kad nastupate u igrokazu na priredbi...). Ovi znakovi mogu se pojavljivati i kod djece i odraslih koji su inteligentni i dobro pripremljeni za nastup.

Kako smanjiti tremu?

Većina djece i odraslih imaju određenu tremu kada govore ispred većeg broja ljudi. To je sasvim normalno i čak je jako dobro imati malu tremu (nije dobro uopće ne imati tremu) jer nas trema tjera da se dobro pripremimo.

Pripremite se!

Najveću tremu učenici imaju onda kad znaju da nisu naučili. Da bi smanjili tremu, kod usmenog ispitivanja najvažnije je dobro naučiti i nekoliko puta ispitati sam sebe gradivo (ili vas netko drugi može ispitati). Dobra priprema smanjuje tremu čak za oko 75%. Još 15% može se smanjiti ako naučimo pravilno disati, a pozitivno

mišljenje smanjuje tremu za dodatnih 10%.

Naučite se opustiti!

Ne može se istovremeno biti i opušten i napet pa je zato dobro naučiti neku tehniku opuštanja. Jedna od tih tehnika je učenje pravilnog dubokog disanja.

«Ritmično duboko disanje»

Sjednite udobno, ispravljenih leđa, s rukama na koljenima. Neka stopala budu punom duljinom na podu. Pokušajte opustiti sve svoje mišiće. Svu pozornost posvetite disanju.

negdje čekate (npr. kod zubara, liječnika...), umjesto da se živcirate što trebate čekati vježbajte ovakav način disanja. Ako imate veliki problem s tremom, pokušajte vježbati mjesec dana – sigurno ćete naučiti kako disanjem smanjiti napetost i postati opušteniji.

Mislite pozitivno!

Negativne misli kao što su: «Zaboravit ću sve što sam naučio.» «Ispast ću glup.»... zamijenite pozitivnijima: „Ja ću to dobro naučiti...“ i slične rečenice. Sjetite se ispitivanja koje vam je također bilo teško, ali ste uspjeli dobro odgovoriti na pitanja i dobiti dobru ocjenu.

Priredila:
psihologinja Snježana Glučina
prema knjizi
M. Rijavec, D. Miljković:
Kako savladati tremu

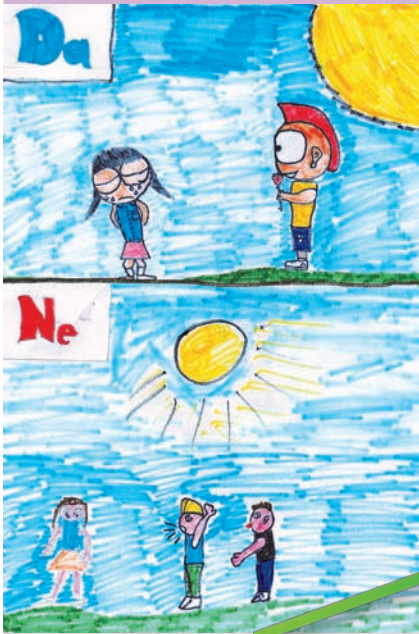

Pokušali smo od psihologinje saznati zašto su neki učenici tako nasilni i mogu li to roditelji ili učitelji spriječiti? Pročitajte i saznajte!

Dijete koje se nasilno ponaša upućuje signal da mu treba pomoć

Ante Dragičević i Matej Mijačika, 6. r.

1. Jedni drugima ćemo govoriti lijepe riječi. Nećemo se vrijeđati, rugati i psovati.

2. Međusobno ćemo se poštivati i uvažavati te prihvaćati jedni druge bez obzira na različitosti.

Antonio Visković, 8. r.

Vrutak: Što istraživanja pokazuju zbog čega se najčešće kod djece pojavljuju nasilna ponašanja?

Nataša: Djeca nasiljem odgovaraju na neugodna iskustva i ponašanja drugih koje doživljavaju kao neprijateljsko. Agresivno dijete je najčešće naučilo agresivno rješavati problem ili sukob- imitira ponašanja koja doživljava kod kuće ili nema dovoljno razvijene vještine upravljanja ljutnjom na primjeren način tj. nema razvijene socijalne vještine, prolazi kroz teško razdoblje i to pokazuje kroz agresivnost ili je možda bilo traumatizirano, nezaštićeno i izgubilo je povjerenje da će ga odrasli zaštititi te «uzima stvari u svoje ruke». Dijete koje se nasilno ponaša, time često upućuje signal da mu treba pomoć.

Vrutak: Koja je uloga roditelja u smanjivanju nasilja kod djece?

Nataša: Roditeljski stil je jako važan u prevenciji nasilja kod djece. Nedostatak topline u ranom djetinjstvu te nedostatak suosjećanja za potrebe djeteta su faktori. Također, popustljivi roditelji koji ne postavljaju granice, ali s druge strane prestrogi roditelji koji tjelesno kažnjavaju. Popustljivi roditelji, iako pružaju dovoljno topline i brige, također mogu odgojiti «malog nasilnika» koji nije navikao na kompromise s drugima te postaje nasilan kada se drugi ne ponašaju kako on očekuje. S druge strane, hladni roditelji koji su strogi i imaju prevelika očekivanja od djeteta također mogu odgojiti nasilno dijete. Naime, da bi ispunilo roditeljska očekivanja i izbjeglo neugodu (kaznu najčešće), dijete «terorizira» vršnjake, ali često i učitelje kako bi ostvarilo cilj (npr. ocjena 5). Smatra u suprotnom njih odgovornim za to što je bilo kažnjeno.

Vrutak: Utječe li i prehrana na povećanje nasilja kod djece?

Nataša: Istraživanja to nisu jasno pokazala.

Vrutak: Možete li navesti neke pozitivne i negativne primjere uloge medija na povećanje ili smanjivanje nasilnih ponašanja kod djece?

Nataša: Negativnih je puno više, pristupa se problemu senzacionalistički što stvara nove slučajeve. Pozitivan primjer je svako izvještavanje o pozitivnim primjerima onoga što djeca i mladi rade.

Vrutak: Što smatrate najvažnijim u ulozi učitelja u suzbijanju nasilja među učenicima?

Nataša: Najvažnije je reagirati, svakako. Time šaljemo djeci poruku da ne toleriramo nasilje. Nije to uvijek lako, traži ulaganje energije, ali ako uspostavimo sustav djelovanja, onda je i učiteljima lakše jer se po protokolu zna tko, što i kada radi.

Nadalje, važno je da učitelj razvije načine prepoznavanja suptilnih oblika zlostavljanja, kao što su socijalno isključivanje i verbalno zlostavljanje koje je najviše zastupljeno na Internetu. Zato je svako ulaganje u odnos s učenicima zapravo ulaganje i u prevenciju, kako vršnjačkog zlostavljanja, tako i svega ostalog nepoželjnog. Kroz ot-

BORIMO SE PROTIV NASILJA

Protekla školska godina bila je u znaku UNICEF-ovog projekta "Za sigurno i poticajno okruženje u školama" u koji su se uključili učenici, učitelji i roditelji.

voren odnos učenici će pokazati što ih muči, povjeriti se i to je jedina sigurna karta na koju možemo igrati.

Vrutak: Kome se učenici, prema istraživanjima, najviše povjeravaju vezano uz izloženost nasilju u školi?

Nataša: Prema istraživanju UNICEF-a na 23.342 učenika osnovnih škola provedenom 2004. godine, zlostavljana djeca se najčešće obraćaju prijateljima (70%), zatim roditeljima (63%) te potom učiteljima ili razredniku (oko 42%).

Vrutak: Što je potrebno učiniti kad se nasilje dogodi u školi?

Nataša: Učiteljima se preporuča sljedeće:

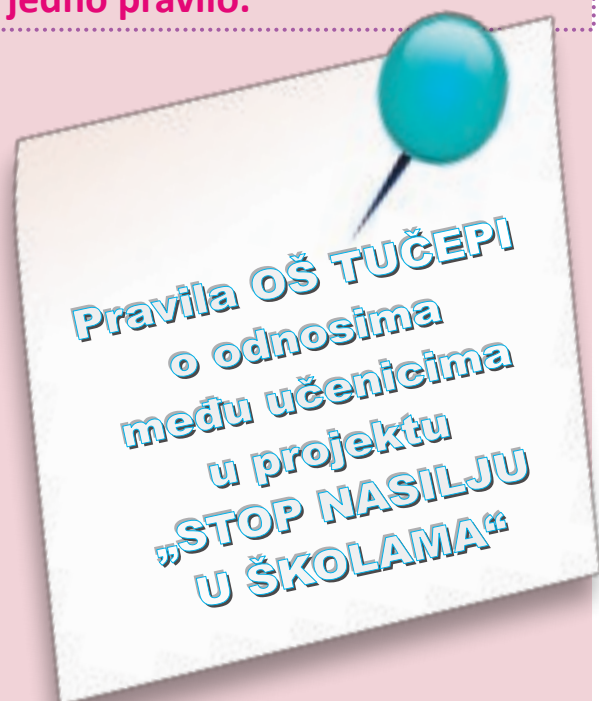
- ⇒ **Djelujte odmah tako da zaustavite zlostavljanje.**
- ⇒ **Stanite između i po mogućnosti spriječite njihov izravan kontakt očima.**
- ⇒ **Prijateljskim tonom pitajte što se događa.**
- ⇒ **Ne udaljujte ostale učenike – promatrače.**
- ⇒ **Nemojte odmah ispitivati o razlozima za nasilje ili pokušati razložiti činjenice (da napadnutom učeniku ne bude neugodno i da se emocije smire).**
- ⇒ **Ne zahtijevajte od učenika da se ispričavaju ili popravljaju štetu dok je situacija užarena.**
- ⇒ **Imenujte nasilničko ponašanje i pozovite se na školske/ razredne vrijednosti i pravila protiv nasilja odlučnim i mirnim tonom glasa.**
- ⇒ **Učenike koji često zlostavljaju ne nazivajte "zlostavljačima".**

Razgovor sa sukobljenim stranama se u pravilu ne obavlja zajedno. Treba pričekati da se emocije smire i onda posebno raditi sa žrtvom, a posebno sa djetetom koje je bilo nasilno. Nastojanje da se učenik ispriča ispred učitelja besmisleno je jer može biti odglumljeno i provocirati «osvetničku» reakciju. Zato treba odvojeno raditi s djecom dok ne dođe vrijeme da se mogu poduzeti radnje u kojima bi zajedno sudjelovali.

Vrutak: Ima li poboljšanja nakon provedbe UNICEFovog projekta "Za sigurno i poticajno okruženje u školama"?

Nataša: Nezavisna evaluacija, koju je provodio Institut «Ivo Pilar» i Agencija «Puls», pokazala je da je broj djece koja su zlostavljana prepolovljen sa 10,4% na 4.64%, a da se broj djece koja su nasilna prema drugoj djeci smanjio gotovo 3 puta (sa 11,98% na 3.21%). Nadalje, prema iskazu djece, više od 63% djece pokušava uvijek ili često zaustaviti nasilje u odnosu na ranije kada je manje od polovice učitelja reagiralo. Osim toga, učitelji kažu da se osjećaju kompetentnije u odnosu na ranije.

Na pojedinačnim radionicama za svaki razred dogovorili smo ponašanja koja ne želimo u razredima te vrijednosti koje ćemo uvažavati kao i posljedice za onoga tko prekrši dogovorena pravila. Svaki razred oslikao je jedno pravilo.

3. Ako smo u mogućnosti, pomagat ćemo onima kojima je pomoć potrebna.

Marijana Vladić, 5. r.

Pitali smo ravnateljicu, psihologinju i roditelje.

Lolita Pašalić,
ravnateljica

Prevenција nasilja u školi bi trebala ići u najmanje dva smjera: na rad s djecom i rad s roditeljima - zbog toga što se nasilje najčešće pojavljuje u obitelji, prenosi na okolinu pa tako i na školu. Nasilje može biti prisutno u svim životnim sferama i kontaktima. Najbolja prevencija protiv nasilja u školi je sustavno educiranje svih sudionika u odgojno-obrazovnom procesu. Učenicima nižih razreda moramo pojasniti što je nasilništvo i što mogu poduzeti da ne bi bili žrtve. Starije učenike je dobro stalno upozoravati da je nasilništvo ozbiljan problem, da ga treba izbjegavati i na kraju prijaviti. Jako je važno da dijete u obitelji dobiva dovoljno ljubavi i pozornosti te da u njoj vladaju skladni odnosi. Najbolja prevencija protiv nasilja je ljubav.

Iskrena, topla i bezuvjetna ljubav između roditelja i djece, učitelja i djece, ljubav prema prijateljima i svojim bližnjima.

Što je najbolja prevencija u borbi protiv nasilja?

Anđelko Šestić,
roditelj

Skoro svako nasilno ponašanje djece vuče korijene iz obitelji. Ako se roditelji svađaju ili potiču na nasilje (govore da bi nekoga trebalo pretučiti i sl.), djeca to upijaju kao spužve i tako se ponašaju prema svojoj okolini jer misle da je takvo ponašanje ispravno.

Najbolja prevencija protiv nasilja je razgovor s djetetom. Potrebno mu je objasniti kakvo se ponašanje očekuje od njega i upozoriti da ne izaziva sukobe. Ti razgovori moraju biti svakodnevni, a ne 2 puta godišnje. Jedna od bitnijih stvari je i život s Bogom. Djetetu treba usaditi čvrstu vjeru u Boga i duhovne vrijednosti. Jer gdje On kraljuje, ne može opstati nikakvo nasilje.

Jadranka Bušelić,
baka

Nasilje nije zdrava komunikacija među ljudima. Ako je prisutna, ne smiju se zatvarati oči. Važno je znati nositi se, ukazati i boriti se protiv nasilja.

Važno je:

1. imati samopouzdanje u sebe koje se stječe u obitelji,
2. imati znanje koje se stječe u školi kroz učenje i aktivnosti,
3. imati vjeru u Boga koji nas uči da se međusobno pomažemo i volimo,
4. imati radnu obvezu jer smo tada korisni i to nas jača.

Davor Mravičić,
roditelj

Mislim da nasilno ponašanje djece u prvom redu proizlazi kao preslika ponašanja u obitelji i bližjoj okolini te dobrim dijelom ovisi o obiteljskom odgoju. Međutim, ako se traži savjet djeci, kao prevencija protiv nasilja, smatram da se trebaju usmjeriti bavljenju društvenim aktivnostima kao što su sportske, umjetničke i slično, ovisno o sklonostima djeteta.

Uz pravilno vođenje djece od strane odraslih osoba; roditelja, nastavnika, voditelja društvenih grupa, pružila bi im se mogućnost bolje spoznaje međusobnih različitosti i što je još važnije, samih sebe i svoga mjesta u društvu. S druge strane, zabave putem računala, televizije i ostale individualnog tipa, koje po meni djeluju asocijalno, treba dovesti na što manju mjeru. Naravno da se na taj način ne bi spriječilo nasilje u potpunosti, ali vjerujem da bi ga bilo manje.

**Anđelka Savanović,
roditelj**

Najbolja prevencija bi bila da djecu što više okupiramo nekim aktivnostima (sportom, akcijama, sekcijama, izletima) prvo u obitelji pa u školi, Crkvi itd. Djeca trebaju više boraviti u prirodi igrajući se kao što smo se i mi prije igrali, a ne u kući za računalima na kojima vrijeme trate igrajući igrice koje nimalo ne pomažu njihovom pravilnom rastu i razvoju, već samo razvijaju agresivno ponašanje.

**Snježana Glučina,
psihologinja**

Iako ima jako puno toga što kod djece utječe na razvoj (ne)nasilnog ponašanja, ja bih izdvojila dva najvažnija područja na kojima treba raditi prevenciju: roditeljski odgoj i utjecaj škole na djecu. Najvažniji dio roditeljskog utjecaja na razvoj nenasilnog ponašanja kod djece je davanje pozitivnog primjera djeci. Ukoliko u svojoj obitelji ne vide razne oblike nasilnog ponašanja, veća je vjerojatnost da takva ponašanja neće ni oni razviti. Jako je važno da roditelj od malena ima dobar odnos s djetetom. Važno je poznavati svoje dijete. Svakodnevno bi trebali naći vremena za razgovor sa svojim djetetom o tome što se događalo u vrtiću, a kasnije u školi i nastojati zadržati taj odnos i kad djeca postaju starija. Od malena bi roditelji trebali ohrabrivati dijete i pohvaljivati ga za suradnju s drugima i nenasilno rješavanje sukoba. Škola, odnosno učitelji su nakon roditelja također jako važni u prevenciji nasilnog ponašanja kod djece. Osnova svega je izgradnja kvalitetnog odnosa između djece i učitelja. Također se na to nadograđuje i neophodna je kvalitetna komunikacija roditelja i učitelja (i stručne službe škole).

**Diana Mijačika,
roditelj**

Djecu treba učiti poštivanju kako u obitelji tako i u školi. Treba ih usmjeravati u onome što vole i žele. Trebali bi što manje vremena provoditi za računalom, a više u prirodi. U prevenciji im najviše može pomoći obitelj iz koje dolaze osobine i navike. Obitelj je ključ svega. Samo ljubav, razumijevanje i tolerancija daju uspjeh da do nasilja uopće ne dođe.

Branko Čović, 5. b r.

4. Zajedno ćemo se družiti i nećemo isključivati druge učenike iz igre i druženja.

Nina Maras, 5. a r.

5. Prijavit ćemo nasilje jer nam je dužnost čuvati jedni druge. Nećemo šutnjom podržavati nasilna ponašanja.

6. Nećemo se tući, gurati, štipati, gađati ...

Barbara Čović, 1. r.

7. Nećemo širiti laži i glasine o drugima.

Matko Komljenović, 3. r.

Joško Grozdanić, 4. r.

9. Nećemo uzimati tuđe stvari bez pitanja.

Nekome smo promijenili život

Tijekom školske godine za Dane zahvalnosti, Božić i Uskrs organizirali smo humanitarne prodajne izložbe čijom smo prodajom, zahvaljujući učiteljima, učenicima i roditeljima, pomogli mnogim ljudima u potrebi. U sklopu projekta „Pruži mi ruku prijateljstva“ nastojali smo kroz vrijeme došašća i korizme biti bolji prijatelji onima koje svaki dan susrećemo. Onda smo otišli „korak“ dalje. Prikupljanjem novčanih priloga omogućili smo jednom djetetu školovanje na jednu godinu i tako postali njegovi kumovi. Razveselilo nas je pismo koje smo primili od Udruge Zdenac.

Poštovani i dragi kumovi,

Vaše kumče dolazi iz Tanzanije. Tanzanija je velika afrička država. Stanovništvo čine mnogobrojna plemena, a najbrojniji su Masai, stočarsko nomadsko pleme. Za njih su krave prava dragocjenost i čuvanje krava je jedini posao kojega vrijedi obavljati. U Tanzaniji su veliki problem sida i malarija koje odnose mnoge živote te puno djece ostaje bez roditeljske skrbi. Prosječna životna dob je ispod 40 godina života. Velike suše sve češće ostavljaju posljedice. Pitka voda je prava dragocjenost. Mnoga djeca nemaju mogućnosti za školovanje, a neki dosta kasno upisuju školu i prekidaju školovanje pa kada opet imaju mogućnosti, upisuju se ponovo i nakon 20 i više navršenih godina završavaju osnovnu ili srednju školu. Prvi misionari došli su u Tanzaniju 1868. godine i to su bili misionari Duha Svetoga. Svi su oni puno učinili za Crkvu u Tanzaniji. U Tanzaniji djeluju i četiri hrvatska misionara.

Zdenac sa svojim kumovima vrši veliku misiju koja je **USPJEŠNO MIJENJANJE ŽIVOTA DJECE I MLADIH** iz jednog bijednog načina življenja u život po mjeri čov-

jeka koji napreduje u sebi i odnosima prema drugima.

Kumovi, vi ste **BLAŽENI** jer ste se odazvali Bogu da preko svakoga od vas mijenja živote djece i mladih, a preko njih i cijeli njihov narod, iz generacije u generaciju. Vi ste u savezu s Bogom započeli donositi Kraljevstvo mira, sreće, pravедnosti, ljubavi, međusobnog pomaganja, boljeg življenja i pouzdanja u Boga. Primit ćete svoju plaću stotruko na zemlji i za život vječni u sjedinjenju s Bogom i svojom kumčadi. Vi ste nositelji Božjeg milosrđa, aktivni članovi Kristove Crkve i nepresušni Zdenac koji napaja životnim entuzijazmom.

Vaša pomoć je pretvorena u knjige, odjeću, obuću i hranu ovom siromašnom djetetu kojemu ste promijenili život.

Vi ste njegov Misionar Milosrđa. Hvala Vam i Bog Vas blagoslovio.

Kumče: Issa Kajendaje

Dob: 14 godina

Škola: Primary St. Anne School

Opis: Issa ima 14 godina. Živi s tetom, njenom obitelji i jednim bratom (obojica će tek krenuti u školu ove godine). Majka je umrla prošle godine, a otac davno.

Dolazi iz jedne od župa za koje se brine naš misionar don Ante Batarelo koji ima 36-godišnje iskustvo misionara u Tanzaniji. Većina djece iz misije don Ante žive u velikim zajednicama, 2-3 obitelji žive zajedno. Roditelji ili su umrli ili su ih ostavili što je ovdje posve normalno, a netko od bliže rodbine pobrine se za ostavljeno dijete. Teško je dobiti precizne podatke jer malo tko od djece zna koliko mu je godina, kada je rođen, kada su roditelji umrli, koliko ih zajedno živi u zajednici.

BUNTOVNICI S RAZLOGOM

Pa gdje je tu pravda?

Svaki adolescent mogao bi sastaviti detaljan popis svojih problema. Ja ih neću sastavljati, samo ću se poslužiti zapisnikom osmaša sa sata razrednog odjela.

Naravno, svi mi znamo priču o adolescenciji. Taj termin se koristi da bi se opisale razne tjelesne promjene koje djeca doživljavaju jer se približavaju odrasloj dobi. Često se na tjelesne nadovezuju i emocionalne promjene. Neka djeca mijenjaju svoje ponašanje, žele se osamostaliti, neka očajnički žele pripadati i svidjeti se grupi prijatelja, a neka iskušavaju nove imidže te shvaćaju da se razlikuju od ostalih. Uglavnom, to je početak procesa pronalaženja samog sebe kao i otkrivanja istine življenja. Vrijeme velikih odluka. Često dolazi do burnog i buntovnog ponašanja prema roditeljima jer se djeca osjećaju neshvaćeno, a ujedno misle da su najpametnija. Ništa im se ne smije reći, na sve reagiraju, ponašaju se nerazumno, što i roditelje ponekad dovodi do ludila jer ne znaju kako se postaviti i postupiti u takvim situacijama. Obitelj kao da postane pretijesna. Svaki adolescent mogao bi sastaviti detaljan popis svojih problema. Ja ih neću sastavljati, samo ću se poslužiti jednim zapisnikom osmaša sa sata razrednog odjela. Što je to što u njihovom srcu izaziva „mali bunt“?

U obitelji i školi

Smeta mi dok sam za računalom i igram svoje omiljene igrice, a mama mi usred igre kaže da odem ubrati ružmarin. Pa zar me ne može pustiti da se igram?! Roditeljima nije po volji što god učinim. Stalno nastupaju sa savjetima iz ne znam kojeg doba. A tek mlađa sestra ili brat! Uvijek sam ja kriva za ono što oni učine.

Mislim da ću imati mira barem kada odem na spavanje, a kada ono pas iz susjedstva počne lajati, a onda mu se pridruži moj pas. Deset sekundi šuti, a onda opet... Svaki dan molim Boga za samo jednu mirnu večer.

Kad malo razmislim, nastavnici nam daje dvadeset kontrolnih u polugodištu, a ovi iz susjedne škole imaju samo dvije ili tri! Tako da imamo dvadeset loših ocjena, a moj rođak samo dvije ili tri. Pa gdje je tu pravda? Još kada ti nedostaje samo jedan bod za veću ocjenu iz matematike! Jedan bod?! Jedan učenik to nije mogao podnijeti i digao se s mjesta prema nastavnici, a ona mu kaže da je ušao u „tuđi teritorij“. Toliko je bio potresen da je morao posjetiti razrednicu kući da je obavijesti o nemilom događaju. Ako nam svaki put nedostaje taj jedan bod, zar na idućoj kontrolnoj ne bismo mogli imati neki popust?

Još me ljuti kad se nastavnici šminkaju, a nama ne daju. I to još kada lakiraju nokte, a mi ne smijemo. A žvaka tek! Jedan učenik žvače i njemu ništa, a drugi mora baciti žvaku.

Svijet se ipak ne sastoji od neprestanih ispita, ocjena i zabrana. On se sastoji od komunikacije, slobode, televizora, filma, sporta, glazbe, raznih događaja. Zar to odrasli ne mogu shvatiti? Ako se malo odmaknem od škole i obitelji, ni u društvu nije ništa bolje.

Dio je to zapisnika do kojeg sam uspjela doći i meni je sve to poznato. Tko je kriv? Nije riječ o krivnji. Riječ je o tome da se sjedne i o svemu mirno porazgovara. Znam da biti učitelj ili biti roditelj nije nimalo lako. Zahtijeva ljubav, strpljivost, razumijevanje. Biti sin, kćer ili učenik također nije lako. Svi se moramo dokazati u međusobnom susretu. Pustite roditelje i učitelje da uđu u vaš svijet. Put je dug i nije uvijek lako prohodan, ali ako se nasmiješiš i prihvatiš svakodnevne izazove, odrastanje će ti biti nezaboravno.

Loriana Šestić, 7. r.

Kistom...

Nikola Vitlić, 1. r., Nedjelja

DRAGA MAMA

Ja te jako volim. Ti si najbolja mama na zemaljskoj kugli!!!!
Oprosti mi za sve loše stvari koje sam napravila.

Antea Čović, 1. r.

UVIJEK NETKO NEKOGA VOLI

(Zajednička pjesma učenika 2. r.)

Rujan voli svoju školu. (Marea)

Vuk voli svoju kožu. (Šimun)

Kreda voli svoju ploču. (Lucija, Patrick)

Olovka voli svoju gumicu. (Ivan)

Konj voli gospodara. (Marina)

Čaša voli svoju slamku, a slamka voli svoj sok. (Borna)

Taxi voli svoj taximetar. (Stipe)

Slikar voli svoju sliku. (Antonija)

Konj voli svoga jahača. (Mirta)

Gumica voli svoju olovku. (Bartul Š.)

Mačak voli svoju macu. (Lora)

Hrvatska voli svoju himnu. (Bartul B.)

Prijatelji vole svoje prijatelje. (Iva Š.)

Godišnja doba vole svoje mjesece. (Mirjana)

Pribojanci vole svoj zbroj. (Iva Č.)

Leo voli Barbaru. (Leonardo)

Olovka voli svoju pernicu. (Marino)

Pčela voli svoj med. (Bepa)

Cvijeće voli svoju travu. (Karlo)

Pravokutnik voli trokut. (Roko)

Kalendar voli svoje mjesece. (Nika)

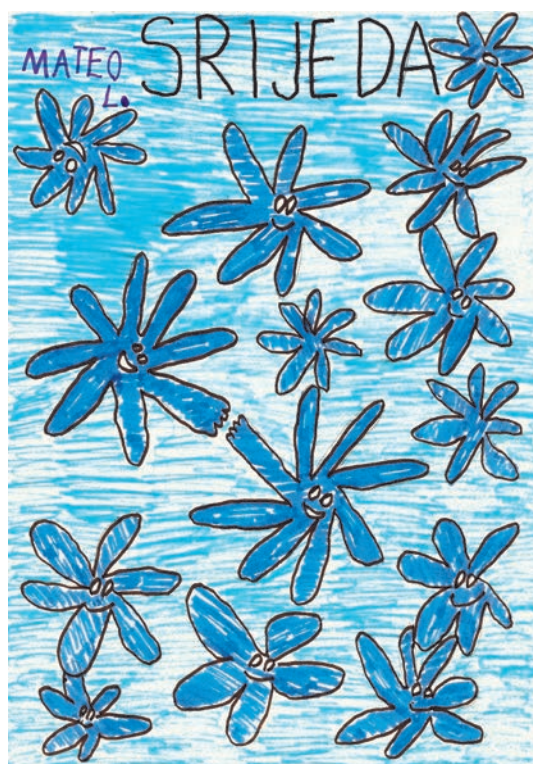
MAMA

Njena je ljubav trajna i posve sjajna.
Neće me ostaviti zbog osobe treće,
uz nju je uvijek puno sreće.

Ponekad i previše "broji",
ali to je zato što se boji.

Želi da njena sreća
u meni bude veća.

Dino Čović, 4. r.

Mateo Lekaj, 1. r., Najdraži dan

Stipe Čović, 2. r., Grga Čvarak

Laurence Hodgson, 4. r., Maska

MOJA MAMA

Moja mama je dobra, draga, lijepa i vesela.
Ona mene voli najviše na svijetu.
Kupuje mi puno igračkaka. Ona je blaga i mlada.
Ja je puno volim.

Mario Šarić, 1. r.

PRIJATELJI

Imam puno prijatelja i zato sam jako sretna. Volim se igrati s njima. Svaki dan se viđamo u školi. Volim svoje prijatelje jer su mi svi dragi i dobri.

Ane Kovačević, 1. r.

LJUBAV JE...

...srce.
... kad nekoga voliš.
... najtopliji osjećaj srca.
... kad si u nekoga zaljubljen.
... kad osjećaš nekoga u srcu.

Nikola Vitlić, 1. r.

PRAVA LJUBAV

Ljubav je nešto bez čega niti jedan čovjek ne može živjeti pa čak ni oni koji kažu da im ljubav ne treba. Ljubav čovjeka ispunja izvana i iznutra. Za ljubav je potrebno dvoje ljudi koji se međusobno vole i pogledom dotiču ravno u srce. Postoje iskrene i neiskrene ljubavi, ali najjače ljubavi su one prave, one koje traju vječno i kojih ćeš se sjećati cijeli život. Voljela bih da moja prva ljubav bude iskrena, da bude ona prava. Ljubav dolazi sama od sebe, onda kad je najmanje očekuješ.

Gloria Šumelj, 5. a r.

... i perom

BAŠ TI

Draga mama, ja te puno volim!
Ti si moja, ti si vrijedna i slatka i lijepa.
Nikad te neću ostaviti, ti mi pomažeš i dobro kušaš.
Jako sam sretna što si baš ti moja mama.

Leticia Sušac, 1. r.

Pino Visković, 1. r., Darivanje

LJUBAV

Doći ćeš mi ti na ljubavnu plažu,
a ja ću ti nuditi mirisnu masažu.
Voljet ću te dovijeka,
a dat ćeš mi samo čašu mlijeka.

Poslušaj me ti, ljubavi,
jer dobit ćeš poljubac svjetlosti.
Ti si moje more
kao breskva bez kore.

Noa Tomić, 5. a r.

Kistom...

Leticia Sušec i Ante Tomaš, 1. r., Dom

Lara Ševelj i Nikola Vitlić, 1. r., Opet u svome domu

BOLE LI RIJEČI VIŠE OD UDARCA?

Mogu li riječi zaboljeti više od udarca? Ovo pitanje česta je tema naših satova razrednika.

Ja bih se složila s mnogima da itekako mogu jer kada ti ponekad netko kaže nešto ružno, može te uvrijediti i zaboljeti više od udarca. Neki se možda neće složiti s ovom tvrdnjom, ali mislim da većinu ljudi teško pogađa ružna riječ. Vjerujem da nema čovjeka kojega se neće dovesti u neugodnu situaciju govoreći ružne stvari o njemu, članovima obitelji ili djelima. Često se upitam je li šutnja zlato, je li dobro šutjeti? Ponekad je to dobro. Ako smo od Boga dobili dar govora, zašto onda ne reći ono što nekome može pomoći? Bilo bi najbolje biti umjeren u svemu, ali to nije uvijek moguće. Svatko je priča za sebe i to nas čini različitim. A različitosti su najljepši dio svakog bića. Kako u svemu tako i u priči trebalo bi pronaći nekakvu zlatnu sredinu. Možemo pričati koliko želimo, ali trebamo znati odrediti trenutak kada stati što je pravo umijeće.

Petra Savanović, 7. r.

ČAROBNI SAG

Za moj 8. rođendan jedan mi je prijatelj kupio novi sag. Kad je rođendan završio, nisam nijedan poklon htio otvarati nego samo gledati u taj sag. Sutradan sam iz škole donio lošu ocjenu. Roditelji su mi za kaznu uzeli sve što sam dobio za rođendan. Došla je noć. Ja više nisam mogao izdržati bez dobivenih poklona. Loše sam spavao. Kada je mama ujutro otišla u trgovinu, ušuljao sam se u njezinu sobu i uzeo svoj sag. Htio sam napraviti nešto kao što sam gledao u filmovima.

Otvorio sam prozor i skočio. Sag je poletio. Letio je nekoliko trenutaka dok od težine nije počeo padati sve dublje i dublje...

Ah, to je samo san. Ušao sam u maminu sobu i vidio da su sve moje stvari s rođendana složene i nedirnutе.

Frane Brbić, 3. r.

Antea Sertić, 1. r., U šumi

TO SAM JA

U sezoni peludi, gusjenica, alergija i suznih očiju 26. travnja 1998. godine proplakao sam i ja najavivši svoju nazočnost ovome svijetu.

Rođen sam tako na datum običan i nebitan, osim ako vam nešto predstavlja rođendanska obljetnica Marka Aurelija, spomendan černobilske nesreće ili osnutak nogometnog kluba Dinamo. U manjku kreativnosti roditelji su mi dali mušku verziju sestrina imena te sam, tako obilježen, počeo puzati prema onome što zovu odrastanje iako se to kod mene očituje tek rastom u visinu. Osuđen najbolje godine svoje nezrelosti provoditi u mjestu toliko bliskom gradu, a istodobno toliko odsječenom od njega, uspio sam upoznati mnoge radosti slobodnoga duha. Naravno, koliko mi je to bilo dopušteno.

Pamtim da u određenim trenucima ovoga života, koji se tek razvija, nisam bio strogo usmjeren samo na jednu opsesiju, već bih se istodobno držao pregršt njih raznolikih. Svojim bih roditeljima prepustio brigu o tome kakav ću se i u kakvom raspoloženju sutra probuditi.

Marijan Luketina, 7. r.

... i perom

LJUDI I NELJUDI

Jednom smo se u dvorištu rođak i ja igrali kockicama kad se on počeo svađati i ljutiti. Mislio je da uvijek mora pobjeđivati pa sam ostavio igru i otišao odraslima za stol. Pričali su o čovjeku kojega sam i sam jednom vidio. Bio sam na plaži kad mi je pogled zapeo za čovjeka koji je skupljao boce, trpao ih u vreću ne gledajući ni lijevo ni desno. Potom bi vreću stavio na leđa i požurio do druge kante. Bio mi je neobičan, ni pretjerano čist ni neuredan. Jednom je pokraj kante pronašao torbicu sa dokumentima i puno novaca. Odnio ju je u prvi kafić i čekao policiju. Sutradan ga je na istom mjestu čekao presretni vlasnik koji mu je pokušao zahvaliti nudeći nagradu. A čovjek se samo okrenuo i otišao dalje skupljati boce. Svi su bili iznenađeni, a ja i zavidljiv.

Marin Šarić, 5. b r.

Filip Tomaš, 1. r., Selo-grad

*Kistom...**Petra Dragičević, 6. r., Francuska**Vana Čović, 8. r., Velika Britanija*

AH, TAJ PUBERTET!

Lice mi se namršti svaki put kad čujem ovu riječ baš zbog toga što u posljednje vrijeme slušam prečesto: «Pusti je, ona je u pubertetu!» ili «Vidi šta je pubertet napravija od nje.» Kad god nešto loše napravim, kriv je pubertet. Bolje on nego ja.

Ali je ne želim biti ni u kakvom pubertetu. Osjećam se kao da imam neku bolest. Ono kao «pusti je, ima svinjsku gripu, jadona.» Najgore je što svi vide te promjene, ali ja ne. Što se moje malenkosti tiče, sve je po starom. Istina, možda malo brže planem i naljutim se zbog gluposti. Očito je da sve nerviram, svima smetam, nepodnošljiva sam, arogantna, neposlušna i da ne nabrajam što još slušam svaki dan.

Glupi pubertet! Da ga nema, nitko ne bi primjećivao moje postupke. Ovako hodam etiketirana, a ni kriva ni dužna. Ali neka, nervirat ću još malo sve oko sebe dok mogu proći nekažnjeno. Ipak sam ja u veleštovanom Pubertetu, a to, vjerujte, nije ni malo lako.

Loriana Šestić, 7. r.

FLOMASTERSKA PRIČA

U pernici jednog đaka bila dva flomastera: žuti i plavi. Oni su se zaljubili i vjenčalo ih je oštrilo. Nakon mjesec dana rodili su zelene flomastere i to su bili blizanci. Sretno su živjeli i odlučili su da žele napustiti pernicu, sebi nacrtati kuću i u njoj živjeti. Flomasteri su nacrtali trinaest bazena i vilu s trideset zvjezdica, ali im to nije bilo dosta jer su im nedostajali prijatelji iz pernice, a posebno gospodin ravnalo, gospođica flomasterica, gospodin nalivpero Pero te gospođa gumica Ljubica. Sutradan, kad su se vratili u pernicu, svi su im čestitali prvu godišnjicu braka i svi su živjeli sretno do kraja svog flomasterskog života.

Mislav Mravičić, 5. a r.

Ante Savanović, 3. r., Zornica

MOJ DID

«Moj did i ja kompića smo dva!» Svaki se put od srca nasmijem kad to vidim na bračtovom bodiju pa odem do djeda koji živi kat ispod mene. Volim provoditi vrijeme s njim jer mi priča o svojim dogodovštinama iz djetinjstva, a bilo ih je puno. S njim sam često preko vikenda pa me je tako jednom odveo u kućicu u kojoj je rođen. Nije nikakav luksuz, ali je skromna i slatka za vidjeti. Pričao mi je kako su se djeca zabavljala u njegovo vrijeme i sve mi se čini da su bila sretnija nego današnja. Ali jedan događaj nikada nećemo zaboraviti. Bilo mi je 6 godina. Tog božićnog jutra probudila sam se prije svih 34 člana rodbine, ali poslije djeda jer je on uvijek bio prvi na nogama. U početku sam mu pomagala musti krave, a onda sam otišla u kuću te poskidala ukrase s bora. Donijela sam ih u štalu i počela kititi kravu. Moj se djed nasmijao, slikao nas, a fotografiju poslao u novine. Bila sam radosna kad je ista objavljena kao kulturna baština, a ja postala ponos župe i svoje obitelji. Umjesto poklona dobila sam puno poljubaca i Božić za pamćenje. Svog djeda beskrajno volim i ne mogu zamisliti život bez njega. Najsretnija sam unuka na svijetu.

Laura Sušac, 6. r.

... i perom

ONO BITNO OČIMA JE NEVIDLJIVO

Često ni sami nismo svjesni bogatstva koje imamo. Skupina učenika dobila je zadatak nabrojiti ono što misli da je danas 7 svjetskih čuda. Iako je bilo nekih manjih razlika, najčešći su odgovori bili Kineski zid, egipatske piramide, Panamski kanal... Dok je učiteljica prikupljala prijedloge, jedna učenica još nije završila zadatak. Na pitanje treba li joj pomoć odgovorila je da je teško odlučiti jer ih ima jako puno. Vidjevši da je učenica ipak nešto napisala na papir, zamolila je da to pročita, a ostali joj mogu pomoći. Pomalo okljevujući, počela je čitati: - Po meni 7 svjetskih čuda danas su: voljeti - vidjeti - čuti - dodirnuti - okusiti - osjećati - smijati se.

U učionici je zavladao muk jer nitko nije očekivao ovako nešto. Stvari koje mi vidimo kao svakodnevnne i jednostavne zaista su čudesne.

Lucija Šestić, 7. r.

Zanko Čobrnič, 6. r., Putujemo Europom

Kistom...

ZIMSKA PRIČA

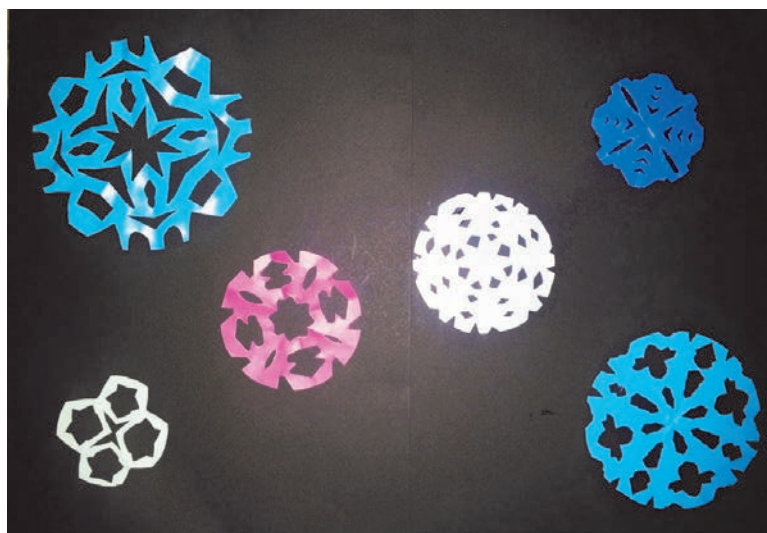
Mali brodić po rijeci pliva, a ptice samo lete.

Sunce pomalo grije ljude i životinje.

Ali stabla samo stoje i pitaju se kada će proljeće.

Nemaju više ni lišća ni plodova.

Šimun Lončar, 2. r.

Marea Čović i Nika Mendeš, 2. r., Pahuljice

Ana Pehar, 4. r., Procvjetala grana

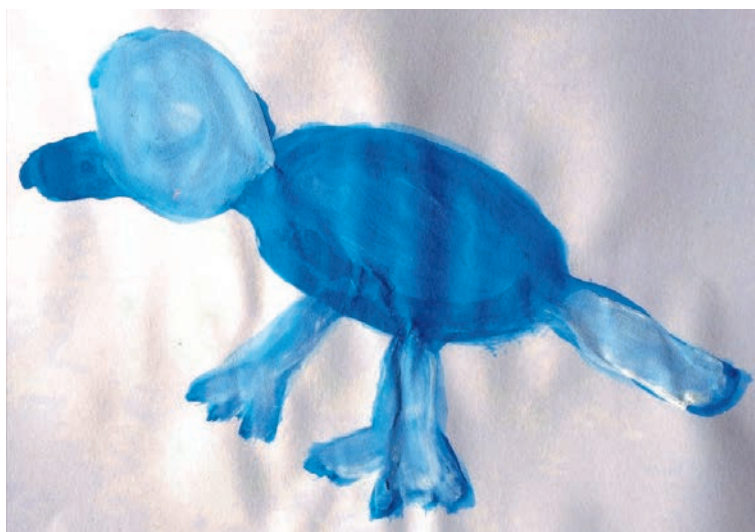

Lucija Visković, 1. r., Snijeg

HAIKU POEZIJA

Stakleno nebo
velika metalna ptica
po njemu šara.

Bepo Mravičić, 5. a r.

Šimun Lončar, 2. r., Ptica

Bepo Mravičić, 5. a r., Grožđe

IGRA BOJA

Za mene je jesen igra kiše, vjetra i boja. Ona je poput slikareve palete prepune crvenih, smeđih i žutih tonova. Kako vjetar puše, tako boje lete naokolo i prskaju posljednje zeleno lišće. Ona je i glavni krivac što lastavice odlaze u južne krajeve, a kriva je i za sve kiše i magle. Većina ljudi je ne voli jer donosi ružno vrijeme, skida kape, šešire i osmijehe s lica. Kriva je i za loše ocjene jer se djeci ne da učiti kad je ružno vrijeme, a nešto u zraku izaziva često obiteljske svađe. Znam da neki ljudi vole jesen jer uživaju u njenim bojama i šuštanju suhog lišća. Premda je more hladno, ptice ne pjevaju onako veselo, cvrčci ne cvrče, trava se ne zeleni, lišće je suho, znamo da priroda samo spava i čeka proljeće kako bi opet zasjala u punom sjaju. Ne volim jesen, ali poštujem njenu želju za malo mira jer se i ona mora odmoriti od napornoga posla.

Mirna Čović, 5. a r.

Ane Kovačević, 1. r., Jesen

... i perom

JESEN

Jesen je. Šetam mokrom ulicom. Žuti listovi padaju sa stabla i šušte pod mojim nogama. Usamljen sam. Sklisko je. Kiša rominja. Ptice su davno otišle u toplije krajeve.

Ulice su puste, tek povremeno ugledam neki šareni kišobran kako se naginje pod naletima vjetra. Nebo je tmurno, sve je žalobno i tužno. Stari Frane po kiši i vjetru neumorno skuplja otpalo granje i lišće. Pozdravim ga:

-Ide li posao, barba Frane? Pokisnut ćete.

-Sad ću i ja kući, sinko! - promrsi kroz zube i ode.

A jesen i ja opet ostajemo jedno s drugim na ulici.

Petar Šarić, 5. b r.

Petar Šarić, 5. b r., Cvijeće

Kistom...

HAIKU POEZIJA

More se ljujla
a u brodiću ribar
i sidro na dnu.

Šimun Čović, 5. a r.

Voda miriše
mirisom suhe zemlje
iz davnih dana.

Ivan Šarić, 5. a r.

Veselo kruže
leptirići šareni
ko zaljubljeni.

Kate Pašalić, 5. a r.

BURA

U Tučepima valovi plove valovito,
bura puše silovito,
oblaci jure kroz buru
kao odjeća u krug u perilici za rublje.
Buri nema kraja, ona ode pa opet dođe...
Djeca je vole pa se mole
da ih roditelji u školu voze.
Bura napravi štete kao
mi u konzervi paštete.
Ja osobno buru volim
kad se navečer u krevetu molim
ja bez brige zaspim.

Vittorio Šimić, 5. a r.

Lucija Vela, 6. r., Morski konjić

MORE

More, stojim pred tobom
i gledam te.
Možda bih ti trebala pomoći
al' ne znam kako.

Gdje god stanem,
bura je tu, uvijek blizu.
Odnosi tvoju mirnoću
na sve strane.

Pomislím, zašto te ne ostavi
na miru?

Jer kad ne miruješ,
ni brodovi, ni ptice, ni ljudi
ne mogu mirovati.

Nina Maras, 5. a r.

Paola Čović, 4. r., Riba

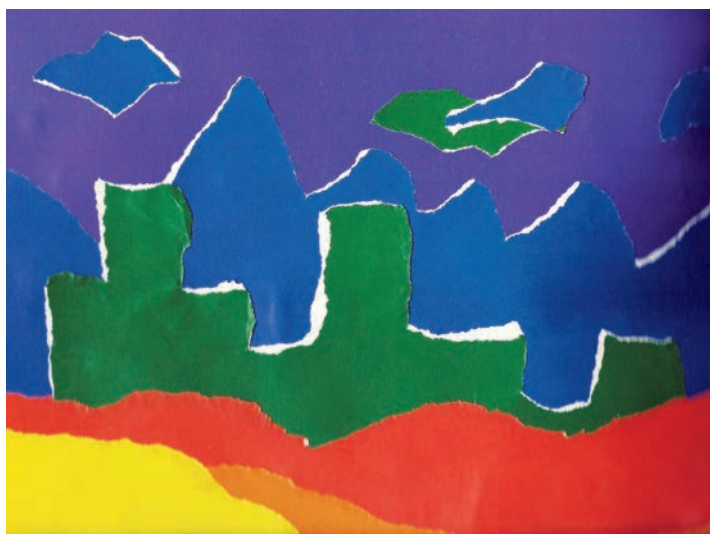
GALEBOVI

Jednog dana galebovi su se sakrili od bure. Bura je jako puhala. Konopi su pucali. More se uznemirilo. Na nebu su se pojavljivali oblaci. Spremalo se nevrijeme. Promatrao sam galebove. Želio sam ih zaštititi. Bura je dizala more i izgledalo mi je poput prašine. Ova bura je toliko divljala da je potopila brodić. Sve sam to promatrao kroz prozor i razmišljao o čemu pričaju galebovi. Kad je bura prestala, galebovi su odletjeli.

Vladimir Visković, 5. a r.

Kate Pašalić, 5. a r., Gradele

Nikola Grozdanić, 8. r., Pejsaž

Sofia Mravičić, 5. a r., Gradele

... i perom

PRIČA BEZ PRIDJEVA

Jednog dana se iz neba vinula bura. Došla je tako da se svijet prepao. Ljudi su počeli vrištati, zemlja od straha pucati, kitovi valove raditi, tuljani vikati, morski konjići virove raditi...

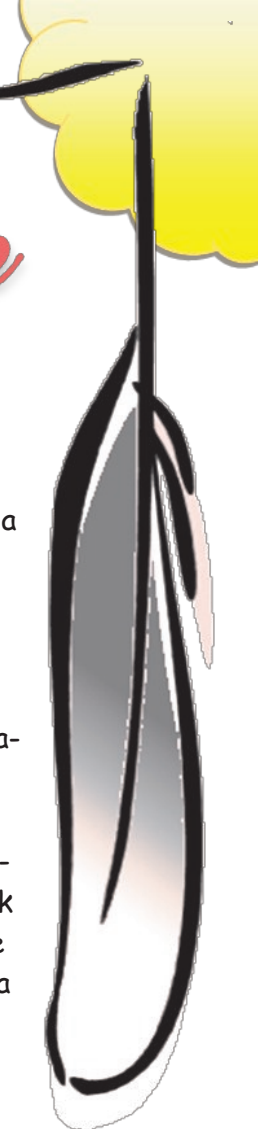
A što je bura radila? Ona je samo čestice mora dizala. Nije se prepa-la, nije slavila. Ona je samo svoj posao obavljala. Radila ga je satima. Nakon posla je htjela sebe nagraditi igrom. Međutim, bila je tek došla pa nije imala prijatelja te se odlučila sprijateljiti. Prvo je prišla kitu pa dupinu, psu, slonu, kravi, konju, tuljanu, no nitko joj nije htio biti prijatelj. Zbog toga se rastužila i otišla odmoriti. Baš kad je htjela zaspati, vidjela je kako tuku jednu djevojčicu. Odmah je odjurila pomoći. Otpuhala je one što su je napali. Djevojčica joj je zauzvrat postala prijateljica i igrala se s njom svakog dana.

Lana Mravičić, 5. a r.

VLADARICA (bez pridjeva)

Gledam more. Bura bjesni po nje-mu. Umara njegove valove. Sve se dimi. Sunce pogleda kroz oblake, ali bura ga potjera. Ona je prava vladarica kad puše. Vlada svime. U daljini vidim brod kako se boji plo-viti pučinom. Bura ga ljulja na sve strane, valovi ga zapljuskuju kao da će ga potopiti. Strah me gledati. Primjećujem da bura gubi sna-gu. Valovi započinju odmor, a sun-ce i nebo se vraćaju ljepoti.

Ante Šimić, 5. a r.

Kistom...

Marta Bušelić, 7. r., Pejsaž

Ružica Čović, 7. r., Pejsaž

POGLED U BUDUĆNOST

2032. Dobio sam posao u školi. To je ona ista škola u koju sam išao dok sam bio mali.

Ulazim u školu. Promijenila se. Vidim neka čudna vrata. Ulazim u učionice.

Čudim se. Ploča na dodir. Stolice lete po razredu. Kroz prozor učionice vidim ogromnu dvoranu. Susrećem svog učitelja Pašku u zbornici. Imao je neku čudnu odjeću. Pokraj njega stoji robot. Pitam ga kakav je to robot pokraj njega.

- To je najnoviji izum. Dok si studirao, mnogo se stvari promijenilo.

Ulazim u školski restoran. Jela kakva samo možeš poželjeti.

Učionica informatike - pravo čudo! Shvatio sam da se puno toga promijenilo dok sam bio na fakultetu.

Luka Zwirn, 3. r.

MOJ IZUM

Moj izum leti u svemir.

Moj izum nosi vanzemaljce na zemlju i vraća ih u svemir.

Napravljen je od metala. Svemirski brod ide tako brzo da se ne može vidjeti golim okom.

Svemirski brod vodi nas u svemir i na druge planete zemlje.

Filip Tomaš, 1. r.

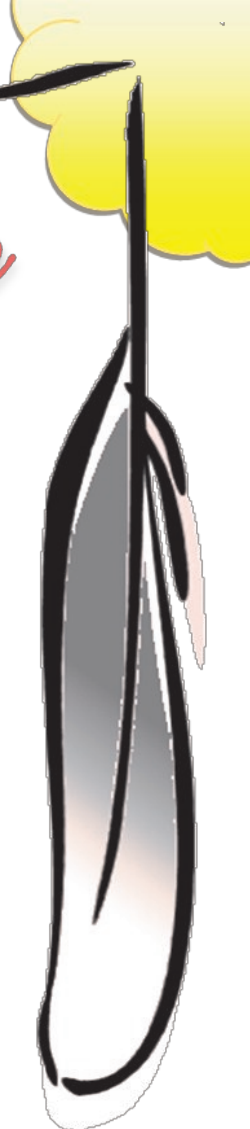
Lora Vitlić, 2. r., Mravlji sat

Morena Biuk i Ivan Čović, 1. r., Na brežuljku

... i perom

HRVATSKI JEZIK

Često sam kao dijete bila zbunjena, naročito ljeti kada bi došli strani turisti i pričali svako na svom jeziku. Gledala sam ih u čudu i pokušavala shvatiti kako se sporazumijevaju, tko što želi, zašto stalno mašu rukama i izgledaju kao da se svađaju. To mi je izgledalo tako čudno. Mama i tata tada su mi nastojali objasniti kako je nama materinji jezik hrvatski i da mi pričamo hrvatski. Toliko su se trudili i kroz povijest mi pokušali objasniti razvoj našeg jezika sve od Ćirila i Metoda... koliko mi je to bilo moguće približiti.

Hrvatski je prvi jezik koji sam naučila u svojoj obitelji i to mi je tako normalno kao i izmoliti Očenaš. Koliko pitanja je samo bilo u mojoj glavi? Zašto ima tako puno jezika? Razumiju li turisti mene možda iako ja njih ne razumijem? Zašto pričamo različitim jezicima? Gdje je tu smisao učenja stranog jezika? I naposljetku, zašto svi ne bi smo pričali mojim jezikom?

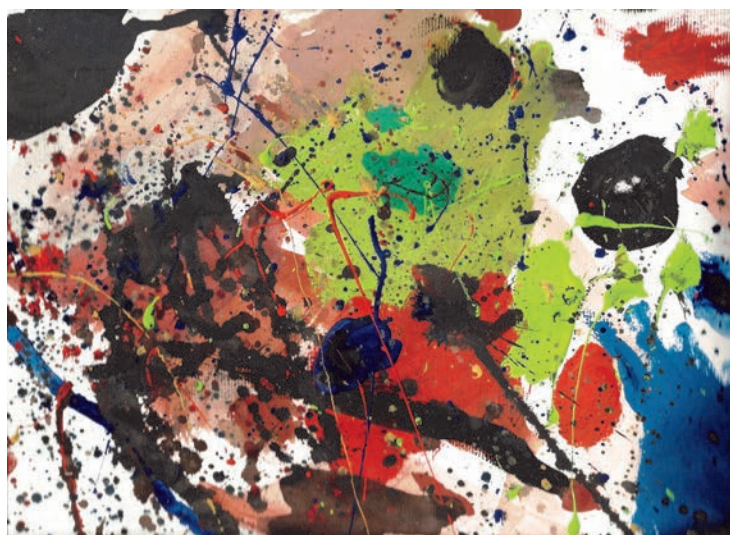
Ništa mi više nije bilo jasno, možda sam i sebična, ali shvatila sam da meni hrvatski jako puno znači. Jednostavno to je jezik kojim govori moja majka i za mene je jednak njenoj ljubavi. Najljepše bajke ispričane su mi na materinskom jeziku. Kako ga ne bih voljela?

Na hrvatskom jeziku mislim, sanjam, računam, zbrajam i oduzimam... pjevam i presretna sam što je to moj jezik. Trebamo ga njegovati, stalno usavršavati i poštovati jer ako se izgube jezik i kul-

tura, nestat će i našeg naroda, a to ne želim. Imamo bogatu kulturnu baštinu i potrebno ju je sačuvati za druge generacije.

Kako sam starija, sve kockice su mi se konačno posložile i sad mi je jasno što su mi roditelji pričali o jeziku. Obožavam hrvatski jezik i shvatila sam da mi danas u komunikaciji trebaju još barem dva svjetska jezika za lakše sporazumijevanje. Ali, hrvatski je meni najvrjedniji, vrlo rado ga koristim.... i ljubomorno čuvam.

Marija Brigić, 8. r.

Matej Mijačika, 6. r., Apstrakcija

Kistom...

Ana Pehar i Ivana Bušelić, 4. r., Veronika daje rubac

MINISTRANT

Rado služim svetu misu zbog toga što me služenje i pomaganje pri obredu čini sretnim, a moje srce ispunja milošću. Mislim da sam tako bliže Bogu i uvijek se radujem nedjelji i početku svete mise. Također sam radostan što se svake srijede navečer družim sa ostalim ministrantima. Najprije kada se okupimo čitamo i učimo iz ministranskog priručnika. Zatim dolazi večernja molitva i večera. Poslije večere nakon kratkog razgovora odlazimo se igrati u dvorani.

Najviše igramo stolni tenis, a pošto nemamo više stolova, ostali se igraju lovice. Na kraju večeri veseli odlazimo svojim kućama i radujemo se sljedećem susretu. Ponosan sam što sam ministrant.

Marko Brigić, 6. r.

Korina Šarić, Anđela Brbić, Vana Radić i Karlo Čović, 5. b r., U Noine dane

MOJA DRAGA GOSPO

Draga Gospo, budi uz mene u svakom dijelu ovog života.

Čuvaj i prati mene i moje bližnje. Znam da moje pogreške pratiš, obećavam ispraviti ću ih!

Štiti me ovdje na zemlji. Kada jednog dana umrem, neka me Tvoj Sin primi u raj.

Ela Visković, 4. r.

Iva Jurić i Marijeta Ostojić, 4. r., Isusov pad

MOJA MOLITVA

Hvala ti, Isuse, za moju lijepu obitelj i za drage i dobre roditelje.

Hvala ti za sunčane, ali i za kišovite dane u mom životu.

Molim Te da, kao obitelj, ostanemo na dobrom putu, Tvome putu.

Matej Marijančević, 4. r.

Kate Pašalić, Lana Mravičić i Sofia Mravičić, 5. a r.,
Prorok Ilija

HVALA TI

Molim te, Bože, čuvaj moju obitelj.
Neka me moja baka čuva i voli s neba.
Hvala ti, Bože, na tome i na svemu što imam.

Duje Tomaš, 4. r.

Antea Ševelj, Iva Čović i Dragana Mijačika, 5. b r.,
Mojsije

Luce Šimić, Mia Ševelj, Gloria Šumelj, 5. a r.,
Izraelci u pustinji

... i perom

ZAŠTO VJERUJEM?

Moji su roditelji rekli da trebam vjerovati u Isusa. Odlučila sam raditi kako su oni htjeli, ali što postajem starija, shvaćam da to nije dovoljno. Treba živjeti u vjeri i slijediti riječ Božju. Iskreno, ne radim to baš najbolje, ali se trudim. Jednom sam na vjeronauku shvatila da sam ja trnovito tlo. Odlučila sam se popraviti jer je to zadatak kršćanina. Vjerujem u Isusa zato što je on propovijedao o svemu onome što je njegov otac stvorio. Kada su Isusa razapeli, došao je red da ljudi slijede njegove putove. Ljudi koji to rade trebaju imati dobru namjeru, ne raditi to "reda radi", nego iz srca. Mi ne trebamo raditi čuda kakva je Isus činio, nego "čuda" u našim srcima. To je smisao vjere u Isusa.

Kristina Dragičević, 6. r.

Marina Lalić, 2. r., Anđeo čuvar

ZRAKA SUNCA NA ZALAZU

Ima nešto čudsnog u jeseni. U jesenskom ekvinociju, u susretu dana i noći, zemlja poslije dugog napora počinje odmor pod pokrivačem najljepših boja.

Jesen je bila moja suputnica dok sam koračala prema jednom staračkom domu. Odzvanjala je tišinom u kojoj ljudski koraci postaju sve tiši, ali dublji. Stablo je, ne opirući se promjenama, bacalo lišće kao što starac želi maknuti s puta svoj strah pred usamljenošću. Svojim golim granama ukazivalo je na stanje duha u kojem se čovjek osjeća beznadno sam, bez osjećaja da se može osloniti na bilo čije rame. Priči, koju mi je usput kazivalo svojim deblom, nije ravna ni gerontologija koja proučava trajanje ljudskog života. Ta znanost donosi podatke o stanovništvu Hrvatske koja spada u četvrtu kategoriju država svijeta sa vrlo starim stanovništvom. Predviđa se da će se broj starijih osoba u sljedećih pedeset godina utrostručiti. Starih je osoba sve više, a porazno je što sve više njih ovisi o institucijama.

Poput zaboravljenog lišća koje je do jučer resilo grane, zaboravljena je i rečenica da su starac i bolesnik u kući blagoslov. Nažalost, stari ljudi su mnogima smetnja. S druge strane pojavljuje se čudesan lijek - eliksir mladosti koji bi mogao produžiti životni vijek za cijelo desetljeće, a stvorili su ga znanstvenici od kemikalije pronađene u tlu Uskršnjeg otoka. Oni vjeruju da bi se lijek za produženje života, rapamycin, mogao proizvesti u roku od deset godina. Priroda, prepuna Božjih tragova, odgovara na uzaludne pokušaje da se starost zaustavi, a smrt odgodi. Govori o sretnoj starosti koja poput lišća napušta grane, kida s obraza svu šminku, sav puder, ostavljajući za sobom jedinu kozmetiku: zadovoljstvo srca. A što ako je nema? Onda grčevito, poput jeseni, hvata zadnju zraku zalazećeg sunca koja dolazi s ljubavlju najbližih.

Bila je nedjelja - darovano vrijeme - kada stanari doma za stare i nemoćne očekuju posjete svojih najbližih. U maloj sobi, s jednim prozorom u svijet, sjedila je starica. Objasnila mi je kako je gospođa, koju sam došla posjetiti, na kratko morala izaći. Ponudila mi je mjesto u svom skučenom prostoru. Jedva je dočekala uputiti mi pitanje:

- Što ti se čini, kako izgledam? Je li mi ova odjeća u redu? A frizura? Na trenutak sam bila iznenađena. U njenim očima nije bilo traga otpalog lišća nego najljepše jutro proljeća. Nema sumnje, očekivala je nekoga njoj važnoga.

- Nekad sam ti ja bila profesorica klavira. Uvijek sam bila sređena. Dolazi mi sin! - rekla je najljepšom melodijom koju je odsvirala u svome životu.

- Potrudili ste se. Lijepo izgledate! - nisam krila čuđenje.

- Evo ga! Evo moga sina! - uzviknula je ugledavši sina koji je upravo ušao. Dolazio je s punim vrećicama u rukama. Sjeo je do svoje majke i započeo: - Evo, sve sam ti donio. Ovo ti je oprana odjeća. Ovo ti je hrana. Jogurt stavi u hlad-

njak da se ne pokvari kao prošli put, voće svakako pojedite... Piješ li tablete za srce? I ove za tlak?

„Brižne upute“ prekinuo je zvuk njegovog mobitela. Započeo je razgovor na izvrsnom engleskom jeziku. Uistinu ima sluh za strane jezike. Kad bi imao sluha za jezik ljubavi - pomislila sam. Majka ga je samo promatrala. S koliko čežnje i majčinskog blagoslova! Pokušala je ugrabiti sekundu: - Kako su djeca?

- Dobro su, pozdravljaju te - izustio je i spustio glavu. Počeo je pisati poruku po svom „kućnom ljubimcu“. Na tom komadiću zemlje staračkog doma, ispod nogu modernog čovjeka, ljubav je bankrotirala.

Sin koji je postao rob minuta došao je u posjet gospodarici vremena. Na žalost, ona svoje vrijeme nije imala s kim podijeliti. Starica je uporno pružala prazne ruke koje ne mogu napuniti donesene vrećice: - Dovedi mi djecu da ih vidim. Tko zna koliko ću još živjeti?

- Ni ja ih ne vidim. Ta škola danas traje po cijeli dan. Samo ti pij redovito tablete i sve će biti u redu! Eto, moram ići. Imam nekog neodgodivog posla. Neće me biti tri tjedna, hrane imaš i za dva mjeseca! Ne zaboravi ovo staviti u hladnjak! - izrekao je zadnje upute u svrhu očuvanja namirnica. U ovaj susret, u čijem je središtu bio hladnjak, uvukla se neka hladnoća. Ili sam samo ja osjetila drhtaj?

Nesigurnim korakom krenula je za njim, glas joj je zadrhtao: - Ispratit ću te do vrata. Neka nas još malo zajedno. Promatrala sam je kako kao ukopana stoji na vratima. Bila je to granica koju ne smije prijeći. Svim bićem se trudila urezati sliku koja neće izbljediti do idućeg susreta. Ipak, u njenim očima je bio duboki mir. Nešto kao melem na ljutu ranu, kao najljepši govor duše, kao živa propovijed.

Neka je oblak taman, neka je više tegoba, ona je na trenutak vidjela plavo nebo. Sjela je do mene i rekla: - Otišao je, a što ćeš? Nije ni njemu lako. Mora obitelj prehraniti, a i meni plaća dom. Molim ja za njega svaki dan jednu krunicu. Treba biti zahvalan za krov nad glavom. Ne živi se danas kao nekad... Kako je simpatična i draga bila u svom nastojanju da shvati „novo vrijeme“. U sebi je sačuvala nešto evanđeosko.

Gaženo lišće drhtalo je na hladnom povjetarcu donoseći misao: Svi mi gazimo blato, ali može li nas to natjerati da podignemo glavu prema nebu?

Jesen je dozrela u svojim plodovima, u bojama i ljepoti. Kad bismo mi dozreli kao ljudi, kao kršćani! Možda još stignemo nekome biti zadnja zraka sunca na zalazu?

Marina Šimić, vjeroučiteljica

Ako kroz rad ne učite od drugih,

**Bivši učenik
u Kini**

Matu Čobrnića, našeg bivšeg učenika, a sada mladog inženjera elektrotehnike, posao je odveo iz Zagreba do dalekog Daliana – grada na sjeveroistoku Kine u pokrajini Liaoning, najveće luke na sjeveru države, u grad sa oko 7 milijuna stanovnika. Bio je to razlog za jedan zanimljiv i nadasve iscrpan razgovor.

Vrutak: Kako si se odlučio na odlazak tako daleko od doma?

Mate: Moj poslodavac Siemens odlučio je zatvoriti razvojni centar i proizvodni pogon u Hrvatskoj i preseliti ga u Dalian. Tvornica je imala oko 200 zaposlenih od kojih je većina ostala bez posla. Pokrenut je program zbrinjavanja, ali u gospodarskim uvjetima u kakvima se naša domovina nalazi, teško je pronaći posao za sve radnike. Stoga je bilo potrebno da neki od zaposlenika presele na duže razdoblje u Dalian. Budući su moji nadređeni bili zadovoljni mojim dotadašnjim radom, odlučili su ponuditi priliku meni.

Vrutak: Jesi li uopće znao gdje je Dalian?

Mate: Ne, nisam. Kada sam bio pozvan u Karlsruhe na razgovor, na kraju razgovora glavni voditelj mi je spomenuo otvoreno radno mjesto voditelja projekta u Dalianu. „A gdje je to?“ - pitao sam. Kad je odgovorio da je to Kina, zapela mi je knedla u grlu. Bio sam iznenađen i zaprepašten u isto vrijeme. Najdalje što sam putovao bila je Njemačka, a sad mi nude posao u Kini. Rekao mi je da razmislim i javim mu.

Vrutak: Što je presudilo tvoje odlasku? Je li bilo nedoumica?

Mate: Svoja razmišljanja i nedoumice podijelio sam s roditeljima, poslije s prijateljima i bivšim kolegama s faksa. Nakon dugog razmišljanja i vaganja odlučio sam prihvatiti ponudu. Presudio je izazov rada u velikoj tvornici, prilika za nadogradnju teorijskih znanja i vještina stečenih na fakultetu.

Vrutak: Možeš li nam ukratko opisati svoj posao u Dalianu?

Mate: Voditelj sam svih razvojnih projekata na razvoju pretvornika temperature. Pretvornici temperature su elektronički mjerni uređaji koji temperaturu, neelektričnu

mjernu veličinu, pretvaraju u električnu veličinu struju ili napon koja je mjerljiva. Nakon te pretvorbe električna veličina se obrađuje u mikrokontroleru te se rade razni statistički proračuni za korisnika.

Dalian-Kina

Vrutak: Je li posao ispunio tvoja očekivanja?

Mate: Je. Za mene kao mladog inženjera prva radna iskustva su neprocjenjiva. A gdje bih mogao steći više iskustva nego na ovako odgovornom mjestu u tvornici gdje se pokreće proizvodnja.

Vrutak: Planiraš li povratak ili ćeš ostati u Kini?

Mate: Na boravak od 3 godine u Dalianu sam i pristao prvi puta kad mi je glavni voditelj razvoja ponudio to mjesto. Nakon te 3 godine mislim da će kolege u razvojnom odjelu moći samostalno obavljati dizajnerski posao na pretvornicima temperature. Ne planiram ostati duže u Kini iako Kina kao zemlja koja se 20 godina nalazi u velikom gospodarskom uzletu pruža mnogo prigoda za izazovan posao u struci.

Mate s radnim kolegama

ne možete biti uspješni

Vrutak: Znamo da si praktičan vjernik. Postoji li u tvojoj blizini katolička crkva?

Mate: Prije nego sam došao u Dalian, pronašao sam podatak da u gradu postoji samo jedna katolička crkva. Prije ove zime je u crkvi korejska zajednica držala misu na engleskom na koju su dolazili brojni stranci s privremenim boravištem u Dalianu. Upoznao sam puno zanimljivih ljudi iz svih krajeva svijeta. S početkom zime crkva je zbog dotrajalosti srušena i počela je gradnja nove, a korejska zajednica se preselila u predgrađe. Kako mi to nije prikladno obzirom na udaljenost, sada odlazim samo na kinesku misu u zgradi pokraj crkve koja se obnavlja. Ovdje je najviše budista, ali ne više od 10%. Iza njih s malim postotkom zastupljeni su islam i kršćanstvo.

Vrutak: Drže li Kinezi do tradicionalnih vrijednosti?

Mate: Kinezi puno više drže do tradicionalnih vrijednosti nego Zapad gdje se te vrijednosti pomalo gube pred naletom kulture uživanja i želje za lagodnijim životom. Pitanje je hoće li uspjeti zadržati te vrijednosti unatoč globalizaciji i utjecaju Zapada.

Vrutak: Jesu li Kinezi gostoljubivi?

Mate: Kao narod Kinezi su vrlo gostoljubivi. Do sada nisam doživio niti jednu neugodnost zbog toga što sam stranac. Za Kineze je specifično da nikad neće biti izravni ako će se tako suprostaviti mišljenju ili možda uvrijediti sugovornika. To zna katkad predstavljati problem jer ne znate na čemu ste. Osobito u radu jer kolega će uvijek odgovoriti „da“. E, sad je li to „da“ zbog toga što vas je razumio ili samo zbog toga što je primio informaciju, morate utvrditi na neki drugi način. Također teško ćete na licu Kineza pročitati kako je raspoložen, je li ljut, nezadovoljan ili sretan. Oni

su odgojeni tako da ne pokazuju emocije tako očito. Iako je teško govoriti generalno o svim Kinezima jer i među njima postoje razlike. Npr. u firmi radi jedan kolega s juga Kine s kojim mogu pronaći dosta sličnosti što se temperamenta tiče, a kojeg nemaju ovi kolege sa sjevera.

Vrutak: Kojoj hrani daju prednost?

Mate: Hrana je vrlo raznolika i ukusna. Povrće je puno zastupljeno u prehrani nego kod nas. Kruh ne jedu. Umjesto njega uzima se riža i mješa s različitim umacima. Podjela po sljedovima ne postoji. Za vrijeme objeda na stol se iznesu sve vrste jela i onda jedete po malo od svega. Kažu mi da se tako želudac ne privikava ne jednu vrstu hrane pa ne dolazi do zasićenja. Jelo završava voćem. Slastice su vrlo rijetke. Općenito se koristi vrlo malo šećera, brašna i soli. Zato Kinezi i nemaju puno problema sa kvarnim zubima i kardio-vaskularnim bolestima.

Kineska hrana

Vrutak: Koje je jelo popularno?

Mate: Na sjeveru Kine knedle su najpopularnije jelo, a na jugu tjestenina nalik špagetima. Knedle se pune različitim nadjevima. Kako je Dalian grad uz more, osobito su popularni nadjevi od morskih plodova, trava i ribe. Meso nije toliko zastupljeno kao kod nas. U restoranima je zanimljiva priprema roštilja. Na sredini stola se nalazi rupa s metalnom posudom u koju se stavlja žar. Gost naručuje meso

i peče ga sam. Tu ne možete kriviti kuhara da je meso previše ili premalo pečeno.

Među strancima je popularan i tzv. vrući lonac. Pred vama je velika posuda u kojoj ključa juha, a vi ubacujete unutra različite namirnice.

Vrutak: Kako se Kinezi odnose prema obrazovanju?

Mate: O odnosu prema obrazovanju bi se moglo govoriti nadugo i naširoko. Roditelji rade pritisak na djecu da budu što bolji u školi. Prosječnost nije prihvatljiva. Ako niste najbolji, ne možete upisati najbolju školu, pa dalje fakultet i na kraju ne možete naći dobar posao. To je donekle i razumljivo s obzirom na konkurenciju i brojnost učenika u Kini.

Dalian-Kina

Vrutak: Napreduješ li u učenju kineskog jezika?

Mate: Već godinu dana idem na tečaj kineskog dva puta tjedno. Kako kineski jezik i pismo nemaju ni najmanjih sličnosti s europskim, ulažem dosta truda u njegovo svladavanje. Ne ide baš brzo jer imam malo slobodnog vremena za učenje. Bilo bi mi žao da odem iz Kine, a da ne naučim barem osnove za svakodnevnu komunikaciju. Trenutačno se služim *pinyinom* ili romaniziranim kineskim pismom. Gramatika je vrlo jednostavna što se ne može reći i za izgovor. Kinezi imaju 5 različitih tonova. Drugačiji izgovor daje drugačije značenje izgovorenoj riječi.

Vrutak: Kako se mladi zabavljaju ?

Mate: Izlasci do kasno u noć ili do jutra ne spadaju u navike mlade populacije u Kini. Među mladima najpopularniji oblik zabave su karaoke. Grad je pun karaoke barova. Bar ima puno prostorija različite površine koje su opremljene televizorom velikog zaslona na koji je spojen glazbeni sustav za karaoke. Krug prijatelja iznajmi sobu, naručuje hranu i piće te provodi vrijeme uz pjesmu i igre. Postoji veliki broj raznih društvenih igara s kartama ili kockama koje se tada igraju. Izlasci u zadimljene klubove s glasnom glazbom su neprirodno okruženje za Kineze. Njihov izlazak traje najduže do pola noći kad su svi već u krevetu. Kineskinje pogotovo ustraju na ranom odlasku na početak jer smatraju da tako mogu zadržati mladolik izgled. U gradu

postoji samo jedan noćni klub koji radi do jutra. Njegovi gosti su uglavnom strani studenti i radnici koji žive tu ili su samo privremeno odsjeli.

Vrutak: Isplati li se učiti?

Mate: Ako se želi postići bilo što u životu, mora se učiti. Tri su komponente učenja od kojih je svaka podjednako važna i niti jedna nije dobra ako je previše zastupljena. Počeo bih od baze, a to su teorijska znanja koje se dobiju iz knjiga, literature. Ta znanja na nas prenose učitelji i profesori u obrazovnim ustanovama. Na njih je potrebno nadograditi praktična znanja i vještine. Kuhar, inženjer, učitelj ukoliko kroz rad ne uče od drugih, ne mogu biti uspješni u svom poslu. Stečene vještine treba dalje razvijati i unapređivati. Vrlo je važno biti skroman u znanju. Veliki Sokrat je govorio: „Znam da ništa ne znam“. Dok usvajate

nova znanja, vidite koliko još ima toga što ne znate, što vam je promaklo ili što ste mislili da znate, a ne znate. Uvijek će biti onih koji više i bolje znaju. I od takvih treba učiti. Treća komponenta učenja je učenje kroz druženje i interakciju s okolinom. Vrlo je važno uvažavati druga i drugačija mišljenja. Ako netko misli drugačije, ne znači da on nije u pravu ili da je moj protivnik. Potrebno je snagom argumenata doći do najboljeg rješenja. Ovako stečena znanja osobito će biti od koristi u timskom radu.

Vrutak: Imaš li kakvu poruku za osnovnoškolce ?

Mate: Pronađite sami svoj talent, ono što volite i radite s užitkom i to usavršavajte. U tome se razvijajte. Uspjeh ćete polučiti ako radite ono što vas veseli.

Razgovarala: Marina Šimić

Razgovor s glumcem Dubravkom Sidorom

3. studenog, učenici od 2. do 6. razreda nazočili su kazališnoj predstavi Sijač sreće.

Glumac Dubravko Sidor na jednostavan i zanimljiv način, bez ikakve scenografije i sam, odglumio je nekoliko likova iz jedne obitelji u čijem je središtu jedno dijete u različitim fazama odrastanja. Kroz cijelu predstavu nije nedostajalo smijeha kojega je glumac izazivao smiješnim grimasama, oponašanjem starijih, ali i djece. Bio je to dobar povod za razgovor s njim.

Sreću

treba zasijati

i podijeliti s drugima

Vrutak: Mnogi učenici s nestrpljenjem pitaju je li moguće da je naš glumac bio u zatvoru?

Sidor: To je izmišljena priča koju prije predstave ne želim otkriti da bi manja djeca bolje pratila predstavu. Zato sam i se na početku obratio riječima: - Ovo nije obična kazališna predstava, ja nisam običan glumac, ja sam zatvorenik koji je osuđen na 20 godina zatvora. Nemojte me pitati zašto. Učinio sam nešto ružno zašto sam se pokajao. Deset godina sam odslužio i uzorno sam se vladao pa mi je Uprava dopustila da se u slobodno vrijeme bavim zanatom kojim sam se i nekad bavio, a to je gluma.

Vrutak: Kako ste došli na ideju osnovati kazalište Svarog?

Sidor: Mene je odavno „progonila“ ideja imati jedno malo kazalište koje može svugdje doći, svugdje imati predstavu jer u kazalištu je najvažniji glumac. Glumac je taj koji će napraviti predstavu pa ako treba ni iz čega.

Vrutak: Zašto baš naziv Svarog?

Sidor: Stjecajem okolnosti. Razmišljao sam da se zove Merlin po čarobnjaku koji ni iz čega stvara nešto, ali postojalo je već kazalište Merlin. Jedna moja prijateljica, moja kuma Svaroga, predložila mi je da bude nešto iz staroslavenske mitologije i nakon razmišljanja došli smo do naziva Svarog. Svarog je u staroslavenskoj mitologiji vrhovni bog svjetla.

U tijeku predstave

Vrutak: Božidar Prosenjak je bio gost u našoj školi, predstavio nam je knjigu Sijač sreće. Kako ste se odlučili za tog književnika?

Sidor: Božidara sam upoznao prije više od 25 godina. Prije 11-12 godina zajedno smo nastupali. Na jednoj prezentaciji čitao sam jedan tekst iz knjige Sijač sreće i meni se svidio. Tada mi je dao te rukopise i ja sam pokušao napraviti predstavu. Svidjeli su mi se ti tekstovi koji komuniciraju s publikom, s djecom. Razmišljao sam kako iz tih malih priča sastaviti predstavu. Jedno je čitati priče ili pjesme jer ne možeš stati pred ljude i 45 minuta recitirati pjesme ili pričati priče jer to onda nije kazalište, to je druga forma i pomalo dosadno. Odlučio sam sastaviti priču i sjetio sam se da bila zgodna priča o odrastanju pa sam tako sastavio predstavu Sijač sreće koja je uglavnom namijenjena djeci, ali može biti i za odrasle.

Vrutak: Saznali smo da predstavu Sijač sreće izvodite 11 godina. To nije malo, zar ne?

Sidor: To je pristojna starost za jednu predstavu. Vrijeme je da umre skoro, ali neće još, ja se nadam.

Vrutak: Kako se osjećate dok izvodite ovu monodramu?

Sidor: Sve bolje i bolje. Sve više uživam. Zapravo, predstava se treba puno igrati pogotovo ova koja je interaktivna, publika sudjeluje u predstavi. Zato je potrebno biti vrlo uigran, vrlo vješt. Mislim da sam odigrao više od 400 puta ovu predstavu, ali uvijek te može nešto iznenaditi, ali ipak sve manje i manje.

Vrutak: Volite li raditi sa ili bez rekvizita?

Sidor: Najdraže mi je kad radim bez rekvizita, bez ičega kada je sve na čistoj glumi. U početku sam razmišljao da bih mogao sjesti, pisati i upotrijebiti neki rekvizit. Onda sam shvatio da je puno bolje kad se čovjek liši svega suvišnoga.

Vrutak: Možete li se pronaći u nekoj od priča Sijač sreće?

Sidor: Ja se pronalazim gotovo u svim tim pričama jer sam ih i birao. Imao sam izbor od 150 tekstova i odabrao sam 25 tekstova koji su u predstavi. To su sve priče i pjesme u kojima prepoznajem neke asocijacije na svoje doživljaje. To nisu samo Prosenjakovi nego mogu biti svakoga u publici pa tako i mene kao glumca.

Vrutak: Volite li kada djeca glume u vašim predstavama kao partneri?

Sidor: Pokušao sam da oni glume. To je vrlo teško i naporno, ali lijepo. Djeca se uvijek rastrče na puno strana pa ih je teško uhvatiti. Ne znaju što bi: bi li igrala košarku ili nogomet, vaterpolo, svirala neki instrument ili radila predstavu. Djeca su vrlo zahtjevna.

Vrutak: Radite li ovu predstavu i za odrasle?

Sidor: Ovu ne radim za odrasle. Jednom sam je igrao kad su mi obećali da će doći djeca iz sela Pleso, ali došlo je dvoje djece, ostalo je prosjek od 60 godina. Bilo je simpatično i zgodno, ali ovo nije predstava za odrasle. Mnogi su odrasli zaboravili kad gledaju predstavu da moraju biti dijete i onda će predstavu prihvatiti.

Vrutak: Radili ste na hrvatskom radiju. Pamтите li te dane?

Sidor: Vežu me lijepe uspomene, 17 godina sam tamo radio. Bio je to zapravo jedan bijeg iz jednog institucionalnog kazališta, htio sam raditi posao od kojeg mogu živjeti, koji sam također volio.

Glumci partneri

Volio sam, osim „spikiranja“, čitanje priča i poezije naglas. Mi u našoj kulturi ne negujemo govornu kulturu, nije samo važna kultura pisanja nego i kultura govorenja. Pokušavao sam pokrenuti projekt zvučnih knjiga. Nažalost, nisam naišao na odjek koji bi takav projekt zaslužio. Kod govorenja i čitanja naglas jako je važan taj drugi faktor, a to je da slušamo. Umjesto da čitamo knjige, mi tako slušamo i onoga koji čita, slušamo čovjeka s kojim smo u nekakvom komunikacijskom dodiru.

Vrutak: Kakvi ste bili u našim godinama?

Sidor: Bio sam stidljivo, zatvoreno dijete. Uvijek sam promatrao iz kuta, nisam se volio puno igrati. Možda me to potaklo da se oslobodim, da zavolim glumački poziv gdje se ne možeš skrivati premda nisam od onih glumaca koji žele biti u centru pozornosti, koji se nameću.

Dubravko Sidor i mladi novinari

Vrutak: Koje ste nagrade dobili i jesu li Vas usrećile?

Sidor: Nisam dobio nagrade. Jedino sam kao amater dobio jednu nagradu. Nije mi stalo do nagrada niti radim za nagradu. Radim zbog komunikacije, tog užitka koji nose predstava i igra.

Vrutak: Što je Vama potrebno za sreću?

Sidor: Za sreću mi je potreban jedan dobar Sijač sreće i onaj tko će tu sreću požnjati. Treba sreću i zasijati, treba je kada urodi požnjati, ali i podijeliti s drugima.

Vrutak: Tko je Vaš Sijač sreće?

Sidor: Tko je moj Sijač sreće? Hm. Ja pokušavam sijati sreću i drago mi je kada se netko pridruži. To su moje kolege glumci u kazalištu, oni koji vole taj posao i s njima volim raditi.

Vrutak: Poruka našim čitateljima?

Sidor: Vaš list se zove Vrutak?! Vrlo lijepo ime! Uživajte u svakom trenutku svoga života. Volite život i mislite pozitivno. Ne idite slijepi kroz život! Ne mislim na bukvalnu sljepoću jer i slijepi dobro vide ako gledaju dušom. Ne koncentrirajte se samo na materijalno nego i na duhovno, na kazališnu predstavu, dobru knjigu, dobru sliku i užitak u prijateljstvu, ljubavi i životu.

Razgovarali:

*Filip Mravičić,
Dado Vranješ,
Kristina Dragičević, 6. r.
i knjižničarka Brigita Mravičić*

RAZGOVOR S PROFESORICOM KLAVIRA MIRNOM BARAČ

U moje vrijeme
slušao se
samo rock

Nekoliko naših učenika, uz redovnu nastavu, pohađa i Glazbenu školu u Makarskoj. Među njima su Gloria Šumelj i Mia Ševelj, učenice 5. a razreda koje su ponesne na svoju profesoricu klavira Mirnu Barač. Nakon vježbanja, u glazbenoj stanci, postavile su joj nekoliko pitanja s željom da svima predstave svoju profesoricu.

- Što Vas je privuklo glazbi?

Mirna: Privuklo me to što su svi u obitelji s mamine strane muzikalni i većina ih se bavila glazbom. Bila sam „prisiljena“. Gdje god bih se okrenula po kući, bilo je puno instrumenata i nisam ih mogla zaobići.

- Uživajte li dok svirate klavir?

Mirna: Sviranje me opušta i ponekad ono što ne mogu izreći riječima izrečem kroz sviranje klavira. Glazbom se bavim svakodnevno radeći s mladim glazbenim naraštajima u glazbenoj školi kao profesorica klavira i to me veseli jer mogu svoje znanje, koje još nadopunjujem, prenijeti na druge.

- Imate li uzore među klasičnim glazbenicima?

Mirna: Od pijanista uživam slušati Vladimira Horowitza, a najdraže mi je izvoditi djela F.Chopina.

- Život prije početka sviranja klavira?

Mirna: Moj život prije klavira bio je posvećen velikoj dječjoj igri.

- Koliko ste koncerata do sada imali?

Mirna: Kroz glazbeno školovanje bilo je dosta koncerata kojima ne znam točan broj.

- Jeste li radili u još nekoj školi?

Mirna: Radila sam u svom rodnom gradu u Glazbenoj školi Jakova Gotovca u Sinju gdje i sada predajem nekoliko sati klavira.

- Jeste li ponosni na svoje učenike?

Mirna: Ponosna sam na svakog svog učenika ukoliko vidim da se naš zajednički trud zaista isplatio.

- Ako budete imali djece, biste li voljeli da se bave glazbom?

Mirna: Naravno! Voljela bih da se bave glazbom na bilo kakav način jer znam da sam ponosna na to što imam glazbeno obrazovanje na kojem mogu zahvaliti svojim roditeljima.

- Što mislite o hitu „Bižuterija“?

Mirna: Nemam puno komentara na tu pjesmu, to je komercijala koja se očito našem narodu, a pogotovo mlađoj generaciji, sviđa. Niti mi je tekst lijep, a o melodiji i glazbi da ne govorim!

- Što mislite o odrastanju uz rock glazbu?

Mirna: U moje vrijeme generacije osnovne i srednje slušale su samo rock. Mislim da je na nas mlade to jako utjecalo. Puno se više odlazilo na koncerte i družilo se. Drago mi je i kada danas vidim nekolicinu mladih ljudi koji odrastaju uz rock glazbu, spoje svoje instrumente i stvaraju bendova.

- Jeste li uživali u ovom razgovoru?

Mirna: Naravno! Bilo mi je jako lijepo i ugodno.

Razgovarale: Gloria Šumelj i Mia Ševelj, 5. a r.

Gloria i Mia s profesoricom klavira

REKLI SU O GLAZBI

* *Gdje ima posvećene glazbe, Bog je sa svojom milošću prisutan.*
Johann Sebastian Bach

* *Većini ljudi glazba je u središtu njihovih života. Vjerujem da moj rad baca svjetlo na to kako glazba utječe na nas i zašto je tako utjecajna.*
Susan McClary

* *Žalio bih da svojim djelima mogu ljude samo zabavljati jer želim da on, i slušajući moja djela, postanu boljima.*
Handel G. F.

* *Poslije tišine, ono što dolazi najbliže izražavanju neizrecivog jest glazba.*
Aldous Huxley

* *Kupajte se glazbenom kupkom jednom ili dvaput tjedno neko vrijeme i vidjet ćete da je to duši ono što je vodena kupka tijelu.*
O. W. Holmes

SRETNI DANI U ŽIVOTU NAŠIH DJELATNIKA

Mene je jako zanimalo koji su to sretni dani u životu učitelja i djelatnika naše škole. Prije nego što sam to saznala, razmišljala sam što li će oni reći? Nastavnica Grozdana će sigurno napisati da joj je najsretniji dan kad je upoznala moj razred? Ma samo se šalim, zapravo sam pomislila da joj je najsretniji dan bio kad je dobila unuka Antu.

Učinite svaki dan za pamćenje

Priredila:

Marta

Bušelić, 7. r.

Moj najsretnij dan? Mislilm se između rođenja moga brata Tome i prvog dana škole? Eto, sad baš moram izabrati jedan od ta dva pa biram rođenje moga brata Tome. Kad budem imala priliku, reći ću nešto o drugom sretnom danu. Noć prije rođenja malog braca otišla sam u Makarsku kod rodice i ostala spavati. Cijelu sam noć spavala kao beba, sve je bilo u redu. Kad sam se ujutro probudila, teta mi je rekla da je mama otišla u Split roditi maloga brata. Bila sam prestrašena, a ujedno i presretna. Odmah sam nazvala baku i pitala gdje je moj drugi brat Bartul. Ona je normalno kao i uvijek bez ikakve napetosti i panike rekla: „Draga moja, ne brini se. Njemu je dobro, ja ga čuvam.“ Tada mi je pao veliki kamen sa srca. Nakon nekoliko sati mama me nazvala i održala mi lekciju kako mi je rekla da ne idem u rodice spavati. Odmah sam je pitala kakav je braco, a ona je odgovorila: „Lijepe, miran i dobar.“ Popodne smo je posjetili tata, brat i ja. Vidjela sam brata. Bio je tako sićušan i sladak. To mi je bio najsretniji dan u životu 11. 07. 2011. g. rođenje moga brata Tome. Mene je jako zanimalo koji su to sretni dani u životu naših učitelja i djelatnika škole. Palo mi je napamet da zamolim vjeroučiteljicu Marinu da mi pomogne saznati. Prije nego što mi je ona prikupila materijale, razmišljala sam što li će oni reći? Nastavnica Grozdana će sigurno napisati da joj je najsretniji dan kad je upoznala moj razred. Ma samo se šalim, zapravo sam pomislila da joj je najsretniji dan bio kad je dobila unuka Antu. Možda će spremačica Lijana napisati da joj je najsretniji dan kad se zaposlila u školi? Sigurna sam da će vjeroučiteljica Marina napisati da će joj najsretniji dan biti kad ja prestanem puno govoriti. Ma, dosta nagađanja. Evo pravih podataka pa vi procijenite koliko su moja predviđanja točna i koliko se mogu uživjeti u pojam sreće kod odraslih ljudi.

Lijana Rudelj: Sreću su mi donijeli blizanci

Puno je sretnih dana u mom životu, ali zasigurno je najsretniji 13. 7. 2006., dan kada sam na svijet donijela svoje blizance, dječaka i djevojčicu Nou i Reu. Rođeni su mjesec dana ranije i težili su svega 1800 odnosno 1700 grama. Mjesec dana bili su u inkubatoru i čim su postigli određenu težinu, pušteni su doma. Nazvala sam ih „mali borci“ jer oni zaista to i jesu. Svojom upornošću uspjeli su prijeći sve prepreke koje su imali kao prijevremeno rođena djeca.

Rea i Noa

Ana Vrcan: Napokon! Ovo sam čekala sve godine studiranja

mislila sam da ga nikada neću doživjeti. Četiri godine napornog rada, učenja i pisanja seminarskih radova isplatilo se. Nakon posljednjeg položenog ispita krenule su pripreme za pisanje mojeg posljednjeg rada, diplomskog rada. Traženje literature po knjižnicama u raznim gradovima, prevođenje tekstova sa stranih jezika, sati provedeni za računalom. Konačno je moj diplomski rad bio dovršen. Preostalo je još samo njegova prezentacija i obrana pa ću konačno biti slobodna. I taj je dan stigao. Uz mene su bili najbolji prijatelji i kolege, svi jednako uzbuđeni kao i ja. Ušla sam u predavaonicu punu studenata. Na znak moga mentora došetala sam do govornice. Još samo malo i sve će biti gotovo. Pokušala sam ignorirati sve nazočne koji su me promatrali i započela sam. Nakon uvodnog izlaganja krenula su pitanja profesora. U jednom trenutku čujem glas svoga mentora koji mi se zahvaljuje na izlaganju i moli mene i ostale kolege da pričekamo dok on i ostali profesori ne donesu odluku o tome jesmo li uspješno obranili naše diplomske radove. Profesori izlaze, a svi se počinju komešati. Komentiramo naša izlaganja i, iako smo zadovoljni pokazanim znanjem, nestrpljivo očekujemo što će nam reći mentori. Profesori se vraćaju, svečanim tonom izražavaju svoje zadovoljstvo pokazanim i objavljuju kako smo uspješno obranili naše diplomske radove. Napokon! Ovo sam čekala sve ove godine studiranja. Mjesec dana nakon toga u ruke mi je svečano uručena diploma. U tom sam trenutku mislila kako sam položila svoj posljednji ispit u životu, ali sam ubrzo shvatila da oni najteži ispiti tek dolaze.

Ana Vrcan na promociji

Grozdana Vodanović: Bez unuka ne mogu početi ni završiti dan

Grozdana Vodanović
s unukom Antom

Čovjek u svom životu svašta doživi. Ima tu lijepih i manje lijepih događaja. Od onih lijepih ponekad je teško odlučiti koji nam je po važnosti pri samom vrhu. Kad sam dobila «zadatak» opisati nešto što mi je bilo posebno važno, odmah sam pomislila na rođenje unuka Ante. Sve što je vezano uz njega, za mene ima posebnu važnost. Nisam mogla vjerovati onima koji su govorili kako je ljubav prema unučadi sasvim drugačija od one roditeljske dok i sama nisam postala ponosna baka.

Ono što je Ante donio svojim rođenjem, teško je opisati riječima. Znam samo da bez njega ne mogu ni početi ni završiti dan. Pred očima mi je stalno i nisu mi potrebne njegove slike, kojih u kući imamo svugdje, da bih ga bila svjesna. On mi je kao neki čaroban lijek za sve bolesti. Kad sam s njim, zaboravim na sve probleme koje imam. Sada kad već dobro govori i razumije, pričam mu priče, igram se s njim i na neki način i sama postajem malo dijete.

Željela bih da svaka majka postane baka i sama se uvjeri kako ove moje riječi nisu nikakvo pretjerivanje. Nadam se da će ova sreće potrajati jer je svaki trenutak proveden s njim neizmjerena radost i bogatstvo.

Pokušajte, nećete požaliti!

Što sada kažete? Nisam bila tako daleko, barem što se nastavnice Grozdane tiče.

Što vi mislite da treba činiti da nam svaki dan bude za pamćenje, da bude sretan? Istina je da postoje posebni trenuci kao što su rođenja djece, ali svaki dan može biti za pamćenje uz malo dobre volje. U sve što radite trebate staviti sastojke zvane ljubav, volja i mašta. Zamislite kako bi bilo dosadno da su svi dani isti. Evo jedan savjet: Zamislite kako bi izgledao vaš dan za pamćenje i pokušajte učiniti svaki dan takvim. Ja sam već smislila svoj dan i pokušala, a učinite to i vi. Nećete požaliti!

Sretno!

KAKVI SU BILI DO PETE GODINE ŽIVOTA?

Pretpostavljam da velika većina učitelja u djetinjstvu nisu imala „blagodati“ moderne tehnologije koje mi danas imamo kao što su mobiteli, računala, kompjutorske igrice, društvene mreže... No, oni su svoje doba iskoristili na posve drugačiji način.

I učitelji su bili vesela i razigrana djeca

Priredila:

Petra

Savanović, 7. r.

Kako je lijepo biti dijete – ono malo dijete. Rado se sjetim kad sam ja bila mala. Uvijek sam bila veselo dijete, samo jedna osoba je bila dovoljna da se na mom malenom licu pojavi osmijeh, a suze su tekle samo kada sam bila sama. Uvijek sam bila radoznala i baš sve što je živo ili pak neživo mene je zanimalo. U svemu sam imala svoje prste. Ja se, nažalost, ne sjećam događaja iz svog najranijeg djetinjstva, ali sa zanimanjem slušam svoje roditelje i prijatelje koji mi prepričavaju dogodovštine iz tih dana. Uvijek iznova rado slušam nekakve anegdote kao što je bilo slučaj kada sam imala četiri godine. Moja mama je pekla tortu. Kada je završila, prelila je tortu čokoladnom glazurom i ostavila je na stolu, no meni se očito nije sviđelo kako je mama ukrasila tortu i ja sam odlučila uzeti stvari u svoje ruke. Uzela sam „Vegetu“ koja mi se prva našla pri ruci (također imala je krasnu žutu boju sa „šarenim točkicama“) te je prosula po torti. Ja sam bila oduševljena kako sam je lijepo ukrasila, no nikome drugome se to nije sviđelo, što je naravno i bilo logično. Danas čuvam fotografiju te iste torte koja me podsjeća da sam i kao jako mala željela imati svoje prste u svemu što se događa. Izdvojila bih još jednu svoju izjavu koju ću još jako dugo pamtit. Od najranijih dana mama me počela učiti neke riječi na njemačkom jeziku. Kako sam bila izrazito bistra, u jako kratkom vremenu sam pamtila riječi i uvijek sam ih povezivala s nekim drugim pojmovima, na neki svoj poseban način. Tako me jednoga dana mama pita: „Hajde, Petra, reci mi kako se kaže - dobar dan?“ ja odgovorim „Guten Tag!“. Nakon toga mama me dalje nastavila ispitivati i upitala me: „Petra, kako se kaže – jabuka?“ a ja potpuno samouvjerena odgovorim „Kerum!“. Mama je prasnula u smijeh i tek nakon nekoliko trenutaka shvatila o čemu se zapravo radi. Kada smo bili u Splitu, išli smo u „spizu“ u trgovinu „Kerum“, a dok smo bili u Tučepima, najčešće smo išli u trgovinu „Apfel“. Ja sam zapamtila da se jabuka kaže isto kao i nekakva trgovina, u tom trenutku očito se dogodila nekakva zavrzlama u mojoj glavi i jednostavno sam pomiješala riječi. Dan - danas prijatelji me znaju pitati jesam li zaboravila kako se kaže jabuka? Kerum ili Apfel?

Puno puta zapitam se što pamte naši učitelji iz djetinjstva?

S obzirom na njihov današnji izbor zanimanja, pokušala sam zamisliti kakvi su bili naši učitelji kao mali. Sigurno su kao i mnoga mala djeca bili veseli, zaigrani koliko su im to prilike dopuštale (nažalost, mnoge ljude među kojima vjerojatno ima i naših učitelja snašla je velika tragedija zvana rat). Pretpostavljam da velika većina učitelja u djetinjstvu nisu imala „blagodati“ moderne tehnologije koje mi danas imamo kao što su mobiteli, računala, kompjutorske igrice, društvene mreže... No oni su svoje doba iskoristili na posve drugačiji način - igrajući se vani i provodeći vrijeme sa svojim stvarnim prijateljima. Iskreno vjerujem, zapravo gotovo sam sigurna, da su naši učitelji, koji nam se danas čine tako nadmoćnima i kroje našu sudbinu, kao djeca su bili isti kao i mi i kao svako drugo dijete. Vesela, razigrana, nevina i bezbrižna djeca. Po nekoj mojoj logici rekla bih da je nastavnica iz biologije i kemije očigledno voljela prirodu obzirom da je odabrala baš ovaj posao. Nastavnica iz matematike očigledno je voljela matematiku i u djetinjstvu pa je zato izabrala ovaj posao, no možda sam zapravo posve u krivu. Tko kaže da su svi ostvarili svoje dječje snove, možda je netko odabrao svoj današnji posao zato jer je jednostavno morao, nije imao nikakve druge mogućnosti ili pak možda iz inata? Što su radili kao mali, na primjer prvih pet godina života?

Otkrijte to u sljedećim retcima.

Fani Mravičić, učiteljica: Uvijek sam bila učiteljica

Kad sam bila mala, s djecom iz susjedstva igrala sam se "škole". Bilo je to gotovo svaki dan. Naravno, uvijek sam morala biti glavna. To je značilo da sam bila učiteljica. Najprije se za tu privilegiju trebalo izboriti i uvjeriti ostalu djecu da je tako najbolje. Kasnije je to postalo normalno i podrazumijevalo se da ću uvijek biti učiteljica.

Naša "škola" je bila u jednoj garaži. Ploča nam je bila stara "šperploča", a kređa komad crvenog "matuna". Ponekad bi se dogodilo da iz škole prokrijumčarimo komad prave krede.

Najviše smo učili matematiku, zbrajali i oduzimali.

Igrali smo i na "laštik", opet školice. "Sakrivi" smo igrali u obližnjoj šumi. Tada je Zelenka, gdje sam odrasla, bila stvarno zelena. Gradili smo i "logore" od kića masline.

Danas na tom prostoru nema ni "š" od šume, samo velike zgrade s umjetnom hladovinom.

Djetinjstvo smo većinom provodili u prirodi. Danas se lijepo svega sjetiti i o tome pričati djeci.

Fani Mravičić

Svijetlana Dragičević, računovotkinja: Pamtim puno ljubavi i toplinu doma

U moje rano djetinjstvo uvijek se vraćam sa nekim posebnim osjećajima i sjećanjima. Rodila sam se u Novom Zelandu, najjužnijoj državi na svijetu. Stanovala sam u malom mjestu Petone smještenom na samom jugu sjevernog dijela otoka. Kuća moje obitelji nalazila se uz pječanu plažu koju su zapljuskivali valovi Tihog oceana. U kući sam stanovala sa djedom, bakom, tatom, mamom i starijim bratom. Sjećam se puno ljubavi i topline doma. Pričali su mi da sam bila jako dobra i uvijek nasmijana mala djevojčica. Išla sam u dječji vrtić u kojem su bila djeca različitih narodnosti. Sjećam se da

Svijetlana Dragičević

U moje rano djetinjstvo uvijek se vraćam sa nekim posebnim osjećajima i sjećanjima. Rodila sam se u Novom Zelandu, najjužnijoj državi na svijetu. Stanovala sam u malom mjestu Petone smještenom na samom jugu sjevernog dijela otoka. Kuća moje obitelji nalazila se uz pječanu plažu koju su zapljuskivali valovi Tihog oceana. U kući sam stanovala sa djedom, bakom, tatom, mamom i starijim bratom. Sjećam se puno ljubavi i topline doma. Pričali su mi da sam bila jako dobra i uvijek nasmijana mala djevojčica. Išla sam u dječji vrtić u kojem su bila djeca različitih narodnosti. Sjećam se da sam sa drugom djecom razgovarala na hrvatskom, a malo na engleskom jeziku. Iako me nisu uvijek razumijeli što pričam, lijepo smo se igrali i veselili. Često sam sa obitelji išla na izlete. Upoznala sam Maore, ljude koji su starosjedioci Novog Zelanda. Plesala sam njihov poznati ratni ples po kojemu su prepoznatljivi ragbijaši Novog Zelanda. Nakon moje četvrte godine roditelji su odlučili da se vraćaju u svoj rodni kraj i da brat i ja upoznamo našu domovinu Hrvatsku. Tada započinje moje veliko putovanje svijetom. Napuštam Novi Zeland i sa obitelji se ukrcavam na veliki kruzer Achile Laura. Brod je izgledao kao ploveći mali grad. To je za mene predstavljalo jedan čaroban svijet. Prvi kontinent do kojeg smo doplovili bila je Australija. Posjetila sam gradove Sidney, Melburn, Adelaide i Perth. Brod je nastavio plovidbu prema Indoneziji. Posjetila sam Đakartu. Ploveći Indijskim oceanom stigla sam do Afrike i posjetila Cape Town. Plovidba se nastavila prema Kanarskim otocima do Engleske. Brod je uplovio u Southampton gdje je ostao na remontu. Za to vrijeme posjetila sam London. Nakon toga sam nastavila plovidbu kroz Gibraltar i ploveći Sredozemnim morem posjetila Maltu. Zadnja luka moje duge plovidbe bila je Genova. Putovanje je trajalo četrdesetak dana. Iz Genove nastavljam dalje putovanje vlakom preko Zagreba do Splita. I na kraju stižem u Makarsku gdje upoznajem drugog djeda, babu, tete i ostalu rodbinu. Suze radosnice mi ispunjavaju oči sjećajući se mojih prvih pet godina života i dragih osoba moje obitelji koji su mi dali svoju ljubav, radost i veselje. Zahvalna sam svojim roditeljima što su mi omogućili sretno i veselo djetinjstvo i pružili mogućnost da oplovim skoro cijeli svijet.

Marlena Bogdanović, učiteljica: Sjećam se ljubavi svoje bake

Prvih pet godina moga života obilježila je moja baka Marija koja je cijeli svoj život živjela u Metkoviću. Ona me je čuvala, odgajala, voljela svim svojim srcem. Razdvojile smo se kada sam ja, u petoj godini, trebala poći u Makarsku - u vrtić. Dokaz da je moja baka svejedno i dalje sa mnom i da stalno misli na mene bili su paketi koje je redovito slala autobusom iz Metkovića i u kojima je uvijek bila pokoja sitnica za mene, njenu ljubimicu.

Sjećam se njene ljubavi, silnog vremena koje mi je poklanjala, čarobne ladice u njenoj staroj kredenci u kojoj je bilo bezbroj sitnica koje je sakupljala za mene i s kojima sam se igrala do mile volje kad god bih je posjetila.

Sjećam se kako me je podržavala, vjerovala u mene i bila uvijek na mojoj strani.

Moja mama kaže kako sam ista baka Marija.

Ponosna sam na to. Nadam se da sam djeci, koja me svakodnevno okružuju, dala barem djelić onoga što je meni dala moja baka. Sigurna sam da sada njena dobra duša uživa u raj, gleda me i da je na mene jako ponosna.

Marlena Bogdanović i baka Marija

Renata Josipović, učiteljica informatike: Progledala sam kroz prste i mlađoj sestri kad smo se borile za istu igračku

Prve godine života provela sam sa bakom, djedom, sestrama i roditeljima. Sa sestrom sam išla u vrtić u kojem smo imale naš kutić.

Jedan nas je dječak ponekad čupao za kosu, a ostali bi rekli da sam im draga. Prilično hrabro odolijevala sam i sestrinom zadirkivanju, ali kao mlađa morala sam popustiti njezinim zahtjevima. Mama i baka kažu da sam bila mirno i poslušno dijete. Gdje god bi me ostavili, tu bi me i našli. Već kao mala bila sam u stanju potpuno se posvetiti svojoj ideji. No, kada mi nešto nije bilo po volji, zasuzile bi mi se oči, ali nisam plakala. Zimske praznike provodila sam kod bake i djeda u Zagrebu. Tamo sam uživala u zimskim radostima.

Ove male slike su moje tajne iz ranog djetinjstva. Voljela sam se "uređivati", no u vrijeme mog djetinjstva nisam si mogla priuštiti šljokičaste i moderne preoblake pa sam se kitila raznim šeširićima i omatala krpama i plahtama. I mala marama na glavi činila me sretnom. Voljela sam igrati društvene igre (Domino, Čovječe ne ljuti se, karte, laštik, skrivača...). Te igre, i još puno drugih, danas igram sa svojom djecom i nadam se da će i oni pamtili bezbrižne dane svog djetinjstva.

Renata Josipović

Odrasli u duši trebaju ostati djeca

Za kraj bih još samo nešto kratko rekla. Ja osobno tvrdim, a mislim da bi se većina mojih vršnjaka složila sa mnom, da je najljepše biti dijete. Iako mnogi od nas žele odjednom biti veliki, a mnogi „veliki“ žele opet biti „mali“. Zato mislim da odrasli ljudi koji moraju biti odgovorni i ozbiljni (podrazumijevamo da se tako ponašaju) ipak u duši trebaju ostati djeca. Djetinjstvo je najljepši dio života. Dječja radoznalost, nevinost i iskrenost jedne su od najljepših osobina koje mogu krasiti ljudsko biće i upravo te osobine trebamo zadržati cijeli život. Mnogi odrasli ljudi koje poznajem i dan danas kao odrasli vole gledati animirane filmove i crtice. Ja u tome ne vidim ništa loše. Svijet bi danas bio mnogo ljepši da ima i više ljudi koji njeguju dijete u sebi, i to je lijepo. Ti ljudi su sretniji, smjeliji, opušteniji i mislim da dijete u odraslom čovjeku može biti samo nešto pozitivno! I za kraj izdvojila bih još jednu poslovicu koja kaže: „Od kolijevke pa do groba najljepše je đačko doba“. Zato nemojmo uludo potrošiti ove naše školske dane, već se lijepo zabavimo, pronađimo prijatelje i ono najvažnije izađimo iz škole, a da nam u glavi ipak ostane ponešto što smo učili. Vjerujem da će te se sada složiti sa mnom: Nastavnici i svi drugi „veliki“ ljudi jednom su bili samo mala djeca i bilo bi lijepo da su u svojim srcima i dalje ostali djeca.

MOJI STUDENTSKI DANI – SANJA NIZIĆ

Mjesto radnje: Fakultet prirodoslovno-matematičkih znanosti u Splitu
Vrijeme radnje: prije mnogo godina

Sanja Nizić u studentskim danima

Zašto baš matematika? Srednjoškolska želja bila mi je studij farmacije. Zamišljala sam se u bijelom mantilu kako radim u nekom centru za istraživanje lijekova. A danas? Bijela od krede, bez mantila, daleko od istraživačkog centra, ali u centru mladosti. Tako se i osjećam.

Zbog ratnog stanja splitski, pa zagrebački aerodrom bio je zatvoren tako da na prijemni ispit u Zagreb nikad nisam ni stigla. Pripremala sam biologiju i kemiju za prijemni ispit, a polagala matematiku i fiziku. Matematika je bila želja nekih drugih, ali uistinu nije mi žao. Na fakultetu sam znala provoditi i nedjeljna jutra. Danas ne možete zamisliti učenika osnovne škole bez računala. Ja sam završila studij matematike i informatike bez osobnog računala. Spremačice, koje su nedjeljom čistile, uvijek su me puštale da i nedjeljom provodim vrijeme na fakultetu.

Studentski život? Suupperrr... Stanovala sam u studentskom domu. Tu su se svakodnevno organizirali tulumi pa je bilo prilike za zabavu, ali i učilo se. Ni subotnji disco, koji je bio odmah do učionice, nije mi smetao za učenje. Isključila bih se iz svih vanjskih događaja. Išla sam ja i na nogometne utakmice. To mi je znao biti ispušni ventil. Mogla sam bez opterećenja vikati. To su na utakmici svi radili.

Studentska putovanja? Kao i danas na to bih potrošila i posljednju kunu. Šećući gradom, netko bi predložio Trst (tada glavno shopping središte) i već u 22.00 sjeli bismo u autobus. Nije se razmišljalo puno za putovanja u Italiju, Barcelonu, Monte Carlo, Monaco, Pariz... A kava u Zagrebu? Bilo je i toga. Zamislite, faks vam plati prijevoz da možete otići na ispit u Zagreb.

Kulturni život? Kazalište sam često posjećivala, a karte za kino kupovala sam i kod švercera...

Netko kaže *Da mi je današnja pamet bila tada, što bih napravila*. Ne bih se ponovo vratila u te godine, ne žalim što je to vrijeme prošlo. Sve u svoje vrijeme. Uživam sjećajući se studentskih dana.

Naša sloboda bira prijatelja, ali odgovornost potvrđuje da je on pravi. Komunikacija je ključ za pronalaženje prijatelja, bez prave komunikacije nema ničega.

PRIJATELJSTVO je nešto što traje od pamtivjeka, ali katkad nam se čini da se to prijateljstvo s godinama mijenja. Prijateljstvo je vrijedno jer kroz njega možemo primati ljubav i potporu, čak i kritiku koja će nam možda u životu pomoći. Danas neki prijateljstvo gledaju kroz količinu novca koji izdvojimo za rođendanski poklon, ali srećom, pravi prijatelji ne gledaju tako! Ako želite imati pravoga prijatelja, sjetite se nekoga tko treba utjehu, ljubav, pomoć-tako se grade prava prijateljstva. Ta osoba može biti nesavršena, bez dara, možda čak i siromašna, ali ako ti je odana, onda tu ništa nije važno. Svi ljudi imaju neku vrijednost i srce, samo je nekima to teško pokazati. Prijatelj je netko kome se možeš povjeriti, šaliti se s njim, reći mu sve što misliš, pomoći mu, spreman oprostiti... U prijateljstvu ima svađa, ali i pomirenja.

Kako naći pravoga prijatelja?

Naša sloboda bira prijatelja, ali odgovornost potvrđuje da je on pravi. Komunikacija je ključ za pronalaženje prijatelja, bez prave komunikacije nema ničega. Potrebno je i nešto zajedničko (npr. hobi). Dobar prijatelj vas neće ogovarati, nego će sve držati u povjerenju. On će se radovati i plakati s vama, neće vas povrijediti. S vama će skupa graditi i rušiti, a što je najvažnije, vjerovat ćete jedno drugome.

Što kad je prijatelj zavidan?

Zavist je kao korov, raste posvuda. U školi možete naići na one koji vam zavide na dobrim ocjenama. Prijateljica prijateljici zavidi jer ima neobičnu boju kose, ljepši vanjski izgled.

Što raditi sa zavidnim prijateljem? Zadržati ih, svakako! Treba im pomoći da ne troše snagu na zavist zbog onoga što drugi imaju, nego da otkriju ono što oni imaju i da u tome uživaju. Pa i onda kad ne uspijete podnijeti osjećaj zavisti, zastanite na trenutak i nastavite dalje.

Zavist ne šteti nikoga. Razmislite jeste li od onih koji su navikli imati sve? Budite spremniji na napast da postanete zavidni i loše volje. Prvi put kada ne bude sve kako ste zamislili, pretvorit ćete se u ogorčene ljude. Put iz mirna života u zavist začas se prijeđe. Najbolje ga je izbjeći!

Ako imate problem sa zavidnim prijateljem, riješite slijedeći *minitest*. Možda vam bude od pomoći.

pravog prijatelja?

Privedila: Kristina Dragičević, 6. r.

MINITEST: Što će sa zavidnim prijateljem?

1. Moj prijatelj kontrolira sve što imam:
  - a) to mi strašno smeta
  - b) to me ne zanima
  - c) volio bih da prestane
2. Moja prijateljica bi htjela uvijek nositi moje stvari:
  - a) zar ona nema svoje odjeće
  - b) ionako joj ne stoji dobro
  - c) dopustim joj, ali ne znam je li zato zadovoljnija
3. Zavidni po mom mišljenju:
  - a) imaju ozbiljnijih problema
  - b) trebaju prestati zavidjeti jedni drugima
  - c) mogli bi to nadvladati
4. Moje mišljenje o samom sebi:
  - a) uopće nisam zavidan
  - b) miran sam
  - c) svi smo mi pomalo zavidni

RJEŠENJA

Najviše odgovora pod a
Zavidni ti nisu baš simpatični, zar ne?
Pokušaj im svejedno biti prijatelj.
Možda ćeš pomoći da prevladaju zavist.

Najviše odgovora pod b
Ravnodušan si prema onima koji su zavidni.
Jesi li siguran da se i tibi tako nešto ne može dogoditi?
Pokušaj dublje gledati u druge, suosjećati, pomoći im.

Među odgovorima ima nekoliko pod a, nekoliko pod b i nekoliko pod c
Svijet je širok. U njega stanu zavidni, zlobni, srdiči, tužni.
I ti si među njima. Pokušaj pronaći vlastitu ravnotežu
između svojih dobrih i loših strana te pomozi drugima
da je i oni nađu.

... san kojeg živim svaki dan.

Kad bi se mene pitalo što je prijateljstvo, ja bih rekla da je to san kojega živim svaki dan. To je bratska ljubav. Pravo prijateljstvo očituje se u međusobnom pomaganju, u ljubavi i što je najvažnije u poštivanju. Imati pravog prijatelja najljepši je osjećaj na svijetu. Tada naše srce osjeti da ne kuca bespotrebno i samo za sebe, nego da ima još ljudi za koje može kucati. Jer srce nije stvoreno samo da kuca i boli, nego da neke ljude voli. Mi ne možemo birati ljude s kojima ćemo se družiti, to naše srce odluči. Ima srdaca koja ne osjećaju kakav je čovjek iznutra jer mu oči lete na vanjski izgled i tako ne izabere prave prijatelje. Na svijetu ima malo pravih prijateljstava. Pravo prijateljstvo je ono u kojem se prijatelji dobro poznaju i u kojem nema tajni. Jer prijatelji nisu stvoreni da bi lagali jedan drugome nego trebaju jedan drugome govore sve što čuju, vide i osjećaju.

Mirta Čović, 5. b r.

... s prijateljem po kristale.

Moj prijatelj Ivan uvijek je zanimljiv. Na primjer, jednog dana me pozvao da tražimo kristale. U planini smo pronašli jedan kristal, slomili ga na pola i podijelili. Svaki put s Ivanom doživim nešto posebno, opasno i smiješno. Moj prijatelj voli AQW i LEGO. Najdraža mu je igrica AQW. S njim volim istraživati. On postavlja neobična pitanja. Jednom kad smo bili na Biokovu, vidjeli smo kokoš. Iznenadilo me njegovo pitanje: - Je li ti draža kokoš ili pijetao? I tako iz dana u dan s mojim prijateljem nikad nije dosadno.

Šimun Čović, 5. a r.

... prijateljstvo traje i traje.

Najdraža prijateljica mi je Lana. Dobre smo jedna prema drugoj i dobro se slažemo. Naše prijateljstvo je počelo kad sam se doselila iz Slovačke u Hrvatsku. Čim smo se ugledale, sprijateljile smo se. Igrale smo se svaki dan i razmjenjivale igračke. Išle smo u isti vrtić i poslije u isti razred. U prvom i drugom razredu nosile smo u školu igračke i igrale se. U trećem razredu imali smo svetu

... to joj nikada neću zaboraviti!

Ponedjeljak je. Krenuo sam u školu. Kad sam ušao u razred, nije bilo nikoga. Čekao sam. Napokon je došla moja prijateljica iz klupe. Pitao sam je hoće li mi pomoći riješiti jedan zadatak koji nisam znao riješiti za domaći. Rado mi je pomogla. To mi je puno značilo i neću joj nikad zaboraviti. Pravi prijatelji nisu sebični i uvijek rado pomažu!

Bepo Mravičić, 5. a r.

Predstavljamo

pričest i ona je lijepo recitirala, a ja pjevala. U četvrtom razredu, kada smo išli na trodnevni izlet, bile smo u istoj sobi. Te godine smo išle zajedno u Sinj s mojom mamom i tatom. Sada smo u petom razredu i naše prijateljstvo i dalje traje. Idemo zajedno na ples, na šahovsku sekciju itd. Ona će mi uvijek biti najdraža prijateljica.

Sofia Mravičić, 5. a r.

**Tko je našao prijatelja,
našao je blago!**

PRAVE JATELJE

... i nikad ne tjera pravdu.

Moj prijatelj ima plavu kosu, veseli osmijeh, velike oči i ima 11 godina. On se ni po čemu ne razlikuje od svojih vršnjaka, voli igrati nogomet i družiti se sa svima nama. Ali ima ono nešto, a to je veliko srce, ima neopisivu dobrotu prema svima i nikad se ne ljuti. Ne tjera pravdu, a najbolje čuva tajnu. Voli pomagati oko domaćeg rada ili u bilo čemu gdje je potrebna pomoć. Uvijek je veseo, nasmijan i nasmijava nas sve. Ja sam neizmjereno sretan što je baš on moj najbolji prijatelj.

Noa Tomić, 5. a r.

... teško je otvoriti dušu.

Teško je naći pravog prijatelja, a još teže zadržati ga. Teško je vjerovati nekome, otvoriti srce i dušu, ali kad imaš nekoga tko će te saslušati i kome vjeruješ, onda je to najljepše prijateljstvo. Ruku prijateljstva treba prihvatiti, ali i pružiti. Prijateljstvo je zvijezda koja krasi život. Pravi dokazi prijateljstva su odanost, opraštanje, rame za plakanje, ohrabrivanje, suosjećanje, povjerenje, utjeha i ljubav kroz cijelo vrijeme. Dobar prijatelj oprašta. Oprašta jer voli. Zato svom prijatelju reci: - Sretan sam što te imam, sretan sam što si moj prijatelj.

Mia Ševelj, 5. a r.

MOJ RAZRED JE NAJBOLJI I NIKAD GA NE BIH MJENJALA

Nino Vodanović

Drugi u meni vide... *samo loše.*
Omiljena rečenica... ?
Rado bih... *živio.*
Nikada ne bih... *umro.*
Moj razred je... *O.K.*
Iz razreda izdvajam... *nikoga posebno.*

Luka Visković

Drugi u meni vide... *pametnog, inteligentnog, šaljivog i lijepog nogometaša.*
Omiljena rečenica... *Dragi, ne vrcaj med!*
Rado bih... *bio škrt i bogat te da mi žena bude zgodna.*
Nikada ne bih... *bio svećenik.*
Moj razred je... *velik.*

Iz razreda izdvajam... *Božidara Šimića koji voli National Geographic, voli pričati viceve i pravi je prijatelj.*

Nikola Grozdanić

Drugi u meni vide... *ne znam što vide.*
Omiljena rečenica... *nemam je.*

Rado bih... *otišao doma i igrao s bratom PS3.*

Nikada ne bih... *oštetio svoje stvari, a to su: računalo, PS3, PSP...*

Moj razred je... *razred učenika koje ne bih volio mijenjati.*

Iz razreda izdvajam... *svakog pojedinca. Svi će mi jednako ostati u sjećanju.*

Nada Šarić

Drugi u meni vide... *plavušu (što nisam).*
Omiljena rečenica... *Nikad ne reci nikad!*
Rado bih... *sada slušala glazbu.*
Nikada ne bih... *psovala Boga.*
Moj razred je... *za mene poseban.*
Iz razreda izdvajam... *Katarinu Šimić. Ona je moja najbolja prijateljica već od 6. razreda. Najčešće je opisujem kao dragu, uzornu, dobru, pametnu, lijepu... Uvijek je spremna pomoći ljudima u nevolji. Ona je posebna i želim da zauvijek ostanemo najbolje prijateljice.*

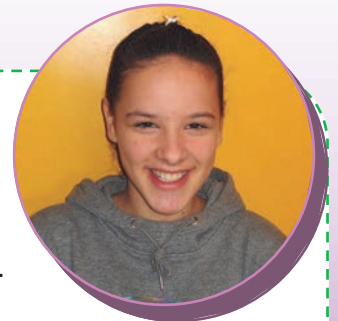
Marija- Mia Visković

Drugi u meni vide... *ne znam. Pitajte druge.*
Omiljena rečenica... *Nikada ne reci nikad!*
Rado bih... *otišla u Disneyland.*
Nikada ne bih... *izdala obitelj.*
Moj razred je... *vrhunski!*
Iz razreda izdvajam... *Vanu. Ona je predobra, voli pomagati, voli se sramotiti sa mnom. Volim se družiti s njom, kao sestra mi je. Katarinu. Ona je moja najdraža susjeda, pametna, draga, nježna. Uvijek idemo zajedno kući pa stojimo ispred moje kuće sat vremena i pričamo o svemu, najviše viceve. Ona je najpametnija osoba koju znam.*

Vicenca Bušelić

Drugi u meni vide... *„ludu“, otkačenu, veselu osobu.*
Omiljena rečenica... *Tko tu pije, tko tu plaća?*
Rado bih... *proputovala cijeli svijet.*
Nikada ne bih... *jela konjski jezik ili nešto slično.*
Moj razred je... *nešto najbolje.*
Iz razreda izdvajam... *Vanu koja je uvijek tu za mene, Luku koji mi rado pomaže i uvijek me oraspoloži, Mariju- Miu koju poznajem od rođenja i puno mi znači, Katarinu koja rado pomaže i zna slušati, Nadu koja je uvijek tu negdje kad ti treba savjet, Antonelu kojoj vjerujem i mogu joj sve povjeriti i Ivana – najveću osobu u razredu koja ima veliko srce.*

Tina Vitlić

Drugi u meni vide... *ne znam.*
Omiljena rečenica... ?
Rado bih... „*upala*“ u neku srednju školu.
Nikada ne bih... *naudila drugima.*
Moj razred je... *najbolji u pričanju.*
Iz razreda izdvajam... *Katarinu. Ona je pametna, lijepa i rado pomaže drugima u svemu.*

Antonela Bušelić

Drugi u meni vide... *čovjeka.*
Omiljena rečenica... *Life rules and there is no room for hate. So if you hate me go punch yourself in face.*
Rado bih... u Ameriku.
Nikada ne bih... *spavala bez jastuka.*
Moj razred je... *najbolji i nikad ga ne bih mijenjala.*
Iz razreda izdvajam... *Leonardu Tomić. Ona je moja najbolja prijateljica koja voli pomagati i davati savjete. Nikada je ne bih željela izgubiti.*

Antonio Visković

Drugi u meni vide... *kreativnog čovjeka.*
Omiljena rečenica... *Što te ne ubije, to te ojača!*
Rado bih... *bio sasvim običan čovjek.*
Nikada ne bih... *odbio pojesti lazanje.*
Moj razred je... *jako čudan.*
Iz razreda izdvajam... *Miljenka. Njega je teško opisati. Ima razne osobine od informatičara do dobrog prijatelja. A znate zašto? Jer on je Miki!!!*

Ivan Lekaj

Drugi u meni vide... *dobrog dečka.*
Omiljena rečenica... *Ivane, što si dobio u školi?*
Rado bih... *sada pojeo hamburger.*
Nikada ne bih... *napustio obitelj i prijatelje.*
Moj razred je... *jako dobar.*
Iz razreda izdvajam... *Luku jer je dobar i voli se zabavljati.*

Marija Brigić

Drugi u meni vide... *sramežljivost.*
Omiljena rečenica... *Moj razred je zabavan i nezaboravan.*
Rado bih... *bila nastavnica iz kemije.*
Nikada ne bih... *povrijedila nikoga.*
Moj razred je... *zakon.*
Iz razreda izdvajam... *Vanu. Ona je predobra, jedinstvena, lijepo se ponaša, a što je najvažnije pomaže drugima.*

Katarina Šimić

Drugi u meni vide... *brinetu.*
Omiljena rečenica... *Sve će proći! Ali kakva je to utjeha? Proći će i radost, proći će i ljubav, proći će i život. Zar je nada u tome da sve prolazi?*
Rado bih... *putovala svijetom.*
Nikada ne bih... *tukla životinje.*
Moj razred je... *„lud“, zabavan, pozitivan.*
Iz razreda izdvajam... *Nadu Šarić. Ona je vjerojatno najbolja i najplemenitija osoba koju sam ikad upoznala. Ona je moja najbolja prijateljica, moja pametna plavuša kojoj potpuno vjerujem. Uvijek je tu kad je trebam. Hvala dragom Bogu što postoji!*

Magdalena Doči

Drugi u meni vide... ?
Omiljena rečenica... *Ljubav.*
Rado bih... *prošla osmi razred.*
Nikada ne bih... *ukrala.*
Moj razred je... *dobar.*
Iz razreda izdvajam... *Nadu Šarić. Ona je lijepa i pametna. Dobra je prijateljica, pomaže svima.*

Božidar Šimić

Drugi u meni vide... *sve dobro.*

Omiljena rečenica... *A, kecara, dragi!*

Rado bih... *bio dobar i pošten.*

Nikada ne bih... *ubio čovjeka.*

Moj razred je... *velik.*

Iz razreda izdvajam... *Luku Viskovića. On je visok, dobar i vjeran prijatelj. Ovisan je o nogometu i voli pričati viceve.*

Miljenko Mravičić

Drugi u meni vide... *milo dijete.*

Omiljena rečenica... *Što se mora, nije teško.*

Rado bih... *sada bio doma.*

Nikada ne bih... *pušio.*

Moj razred je... *nešto posebno.*

Iz razreda izdvajam... *Antonia. Što reći o njemu? Mogu mu sve reći s punim povjerenjem. Znamo se međusobno iznervirati, posebno ja njega. S njim mogu pričati o svemu. Znam da me nikad neće iznevjeriti, bar se nadam. Jednostavno tu osobu ne želim izgubiti.*

Josipa Bušelić

Drugi u meni vide... *ne znam.*

Omiljena rečenica... *Volim te najviše na svijetu!*

Rado bih... *išla na putovanje sa roditeljima.*

Nikada ne bih... *udarila slabijeg od sebe.*

Moj razred je... *dobar i zabavan.*

Iz razreda izdvajam... *Vanu jer je dobra, pametna, rado pomaže.*

Nikola Gujinović

Drugi u meni vide... *teglicu meda.*

Omiljena rečenica... *Koja botina??? Dragi, ne vrcamo med! Kecara, dragi!*

Rado bih... *pomogao i zapovijedao.*

Nikada ne bih... *ubio, uništio nešto skupoćeno i veliko, završio fakultet.*

Moj razred je... *19 ljudi koji se vole zabavljati. Oni su moja mala obitelj.*

Iz razreda izdvajam... *Luku Viskovića.*

Vana Čović

Drugi u meni vide... *ono što žele vidjeti.*

Omiljena rečenica... *Bezazleno je zamrziti sve prijatelje ako te jedan iznevjerio. Bezazleno je zamrziti sve ruže ako si se ozlijedio na jednu.*

Rado bih... *upisala Jezičnu gimnaziju, a poslije Kemijsko-tehnološki i Kriminalistički fakultet.*

Nikada ne bih... *napustila obitelj i prijatelje.*

Moj razred je... *najbolji i niti jedan mu nije ravan.*

Iz razreda izdvajam... *Mariju – Miu. Ona je meni previše draga osoba. Iskrena je i jako smo slične. Sramotimo se skupa, padamo, plešemo i izmišljamo razne koreografije i zabavljamo druge. Lijepa je i draga. Naše gluposti će nam zauvijek ostati u sjećanju. Vicenca: zanimljiva, duhovita, draga. Svoja je, zna što hoće i ima karakter. Lijepa je i zabavna. Katarina: pametna i prelijepa osoba. Predivna je i uvijek, ali baš uvijek će pomoći. Nju volim najviše! Leonarda: najsmješnija osoba koju znam. Optimistična je, vesela, zabavna, odlična prijateljica. Nada: prelijepa osoba, pametna, duhovita, smiješna, uvijek me nasmijava, predraga mi je. Antonela: nikada ni o kome ne misli loše, prelijepa, predraga, optimistična, nasmiješena, prezabavna.*

Leonarda Tomić

Drugi u meni vide... *osobu s velikim trepavicama.*

Omiljena rečenica... *Ti slušaš Haustor i grupu Majke, a ja samo Panker koji svira cajke!*

Rado bih... *vidjela jednu osobu.*

Nikada ne bih... *išla u zatvor.*

Moj razred je... *djetinjast.*

Iz razreda izdvajam... *Antonelu, Nina i Vanu. Antonela je moja najbolja prijateljica. Imam puno povjerenja u nju. Pomaže mi, daje mi savjete i ne bih je mijenjala ni za što!*

B.r,

Nezaboravni trenutci iz našeg školovanja

PRVI RAZRED

Učenje i nepoznavanje abecede.
Čudno je bilo učiti prva slova.
Upoznavanje, plakanje, stid, prva petica.
Išli smo na izlet u parkić pokraj hotela Neptun i napravili „gozbu“.
Nastavnica Ana Pavlinović iz engleskog jezika.
Netko me udario sjedalicom po glavi.
Trčkanje po razredu.
Terenska nastava s učiteljicom: šetanje po našim zaseocima.

DRUGI RAZRED

Nismo najmlađi. To je dobro.
Olakšanje, zabava, prva jedinica.
Uh, to množenje i dijeljenje!
Jedan učenik je povratio za vrijeme kontrolne.
Plesanje „S usana mi čitaj“.

TREĆI RAZRED

Nezaboravna Prva Sveta Pričest.
Odlazak na izlet sa fra Nediljkom i kupanje u Krki.

ČETVRTI RAZRED

Mala ekskurzija. Izlet na jednu noć.
Rastanak od naše učiteljica Fani Mravičić.
Prve ljubavi, prvi neposluh (netko je iskidao kartu), netko je skinuo čarape i bacio ih u...
Dvije učenice su se sudarile.

PETI RAZRED

Upoznavanje nastavnika i novih predmeta.
Slavo Jakša!
Više nismo najstariji!
Jedan se učenik otrovao sirom i dugo nije išao u školu.

ŠESTI RAZRED

Jedan je učenik razbio klupu i rekao „Ups“.
Jedan je učenik pao preko zida!

SEDMI RAZRED

Druženje po hodnicima s osmašima.

Nezaboravna ekskurzija u Slavoniju i Zagreb!
Netko je izvadio kvaku iz vrata.
Neuspjeh pokusa crne mambe.
Plesanje Makarene na maškarama, a CD nije radio.
Tijekom cijele godine nije radio projektor.
Skakali smo iz razreda na balkon.
U naš razred je došla nova učenica: Magdalena Doći!

OSMI RAZRED

Postali smo najstariji u školi.
Donijeli smo pršut i sir u školu. Kuharica Grace nam je sve namjestila, čak skuhalo jaja.
Razbili smo sjedalicu i staklo slike. Štete smo uredno podmirili.
Najbolji tjelesni 18. 10. 2011. – svi zajedno igramo nogomet.
Stavljanje umjetne bube na sjedalicu jednoj nastavnici. Ispričali smo se i darovali joj cvijet u pitaru.

Toliko godina smo proveli u ovoj školi. Dobro, kao i svatko drugi. Možemo se opisati u dvije riječi: savršeno- nesavršeno. Od kada smo krenuli u prvi razred, uvijek je bilo svađa i neslaganja oko panoa, izleta,.. Ali kao što sam rekla SAVRŠENO – NESAVRŠENI. Nakon svađe pomirili bismo se i složili se glasovanjem. Sve se mijenjalo tijekom godina. Što smo postajali odrasliji, neke smo stvari počeli shvaćati i svađe smo počeli sami rješavati razgovorom. Shvatili smo da ćemo se jednog dana rastati. Nažalost, to se događa. Rastajemo se kao i svaka generacija. Svi govore: „Neće vam nedostajati! To su gluposti! Više će vam se svidjeti novi razred.“ Možda su u pravu? Možda su u pravu, ali još nismo spremni na to. Ako je netko od nas prehladen i nema ga u školi, sve je drukčije. O, Bože, kako će nam tek biti kad se rastanemo? Nema više onih čudnih dobacivanja kao što su: „Nastavnice, pa dajte, ona nema bilježnicu, kriza je! Recesija! Recesija! Ili „Ma, nastavnice, žuri Vam se s ispitivanjem kao Hrvatskoj u EU.“ Tko će sada govoriti: „Baci besu!“ ili „Daj struje!“

Priredili: učenici 8. r. i razrednica Marina Šimić

VI PITATE

Zašto je
teta Grace
tako dobra?

VRUTKO ODGOVARA

Vrutko pokušava
odgovoriti
na vaša pitanja.
Pronađite svoju
šifru i odgovor!

Vrutko, zašto je u našoj školi, nekim razredima, njemački glavni jezik?

(Šifra: SUNCE)

Vrutko: Njemački jezik pripada grupi zapadnogermanskih jezika, spada među svjetske jezike. Njime govori 90 milijuna ljudi u 38 država svijeta. Još si dobro prošao (-la) ako učiš njemački, a što bi da učiš **finski**, **mađarski** ili **estonski**? Težina ovih jezika je u nebrojenim oblicima imenica. Mađarska imenica može imati do 238 oblika! Nemaju rod, ali zato u estonskom ima čak 14 padeža koji se s pridjevima slažu po rodu i broju!

1. Postoji li način da se ljudi pomlade?
2. Zašto je ploča zelena?

(Šifra: pilić)

Vrutko:

1. Miševi obećavaju! Znanstvenici u američkoj Mayo klinici u SAD-u uspjeli su na laboratorijskim miševima zaustaviti starenje kože, ukloniti bore i spriječiti gubitak mišićnog tkiva. Svi miševi su pet puta brže starili, a "stare" stanice bi odumrle nakon što bi primili lijek. Za sada istraživanje nije imalo utjecaja na životni vijek, ali znanstvenici ističu kako su postigli pomlađivanje kože na ljudima. Istraživanje će još nastaviti. Do tada neka svaka bora bude na cijeni!
2. Zelena je boja obnove i rasta, ona smiruje. Nažalost, neke učenike ne može smiriti ni sve zelenilo ovoga svijeta!

Vrutko, imam više pitanja:

1. Zašto se ljudi drogiraju?
2. Zašto je teta Grace tako dobra?
3. Zašto nismo na istom katu sa sedmašima?

(Šifra osobakojajelipšaodronalda)

Vrutko:

1. Većina ovisnika će reći da je to iz znatiželje. Kad malo pogledaš u njihov život prije početka drogiranja, vidiš da ti ljudi u gotovo 100% slučajeva nisu primili ljubav od roditelja niti pravi odgoj. Roditelji su ili previše zaposleni pa nemaju vremena, ili prestrogi, ili su popustljivi. Ne razgovaraju s njima o problemima, a djeca im se ne otvaraju. Roditelji se postavljaju prema djeci kao da su im prijatelji, umjesto da prihvate da su im roditelji i odgovornost koja s time ide. Iz tog nedostatka ljubavi, što je neka vrsta duševne boli, djeca žele osjećati sreću koju im obećavaju oni koji nude drogu i tako je uzmu pa pakao njihove duše počinje.

2. Teta Grace? Njenoj dobroti se i ja divim! Možda je dobrota u genima?

Dobrota je prepoznatljiva, to mi govori i tvoje pitanje. Dobro se pritom sjetiti jednog stvarnog događaja.

U San Francisku postoji pet mostova na kojima se naplaćuje mostarina. Jednom od vozača je palo napamet napraviti nešto neuobičajeno, a to je kad je platio svoju mostarinu, platio je mostarinu i vozaču iza sebe. Kad je taj drugi došao platiti svoju mostarinu, službenik mu je rekao: *Vašu je mostarinu platio vozač ispred vas. Ali, kako, ja njega uopće ne poznajem. Nije važno. Ali, ako želite nešto dobra učiniti, i vi platite mostarinu vozaču iza vas.* Toga je dana dobrota u San Francisku uživala kao možda nikada do tada. Evo, možda i ti imaš mogućnost u tajnosti napraviti neko dobro djelo. Kaže se da se zloća zna raditi u tajnosti. Zašto se ne bi i dobrota radila u tajnosti jer „tko na pravi način iza leđa radi za druge, dobro im želi na rate duge.“

3. Sedmaši i osmaši na istom katu?! Bio bi to krivi spoj! Uostalom, penjanje po stepenicama voli i srce. Takvo trenirano srce ekonomičnije troši kisik i može obaviti veći rad uz manji napor. Jača se i električna stabilnost srčanih živčanih centara što umanjuje opasnost od javljanja srčanih aritmija. Efikasnost rada arterija veća je, što povoljno djeluje na krvni tlak. I da ti ne nabrajam. U školi misle i na tvoje zdravlje.

1. Zašto redari moraju ostati za vrijeme odmora u razredu?

2. Zašto je 5. b razred pokraj knjižnice?

(Šifra: ŽNJUHA)

Vrutko:

1. Redari, kao što im ime govori, trebaju držati red u razredu pa i za vrijeme odmora. Tako je određeno Kućnim redom škole. Ja mislim da bi ispravno pitanje bilo: *Kako postići da redari obavljaju svoju dužnost?* Veliki odmor je dobra prigoda da obrišeš ploču dva puta, „bdiješ“ nad stvarima tvojih prijatelja, provjeriš je li učionica uredna, doneseš potrebni pribor za idući sat itd.

2. Blago onome koji je blizu knjiga jer čitanje ubrzava razvoj i utječe na kompleksnost mozga. Dan bez knjige je kao dan bez sunca!

Vrutko, što voliš raditi u slobodno vrijeme?

((XXXXXX))

Vrutko: Što je to slobodno vrijeme?

Zašto nosimo čarape?

(Šifra: KOJAMIJEŠIFRA)

Vrutko: Čarape, koji pametan izum (barem meni). U hladnom dijelu godine služe zadržavanju topline, a u toplom dijelu godine sprječavanju znojenja nogu. Tijekom stoljeća čarape su se mijenjale. Prve su bile načinjene od životinjske kože i zavezane oko gležnjeva. Stari Grci nosili su čarape od životinjske dlake. Rimljani su nosili kožne i vunene čarape. Oko 1000. godine čarape su bile statusni simbol među plemstvom. Izum šivaćeg stroja 1589., omogućio je 6 puta bržu izradu čarapa. Usprkos tome i dalje su se u velikoj mjeri izrađivale ručno sve do oko 1800. godine. Veliki napredak u izradi čarapa dogodio se izumom najlona 1938. Do tada su se čarape izrađivale od vune, pamuka i svile. S vremenom su nastale i čarape od materijala poput akrilika, poliestera, polipropilena, spandeksa i dr. Mojim smrznutim nogama čarape su najbolji prijatelj.

1. Hoće li se u školi uvesti uniforme?

2. Zašto se ne smije u trgovinu po marendu?

3. Zašto se uvode plusevi i minusi za domaći rad?

(Šifra: Baba1)

Vrutko:

1. Mislim da u školi ima nedoličnog oblačenja. Ipak, škola je kulturna ustanova i kao takva se mora poštovati. Ja sam uvijek išao u školu pristojno odjeven i moja mama me na izlasku iz kuće „pregledavala“. Možda roditelji danas ne vide djecu kada odu u školu? Ako se u školu i dalje bude dolazilo kao na plažu, uniforma će biti jedino pametno rješenje.

2. Iz više razloga: nemaš dovoljno vremena za kupiti, pojesti i doći natrag u školu; učitelji ne mogu biti tvoja pratnja do trgovine, a odgovaraju za tebe dok si u školi i mogao bih ti nabrajati u nedogled.

3. Razmišljajući o tvome pitanju, naišao sam na zanimljiv podatak koji će ti se sigurno svjediti: *Škole bi trebale ukinuti domaću zadaću jer ona uništava obiteljski život. Tako barem tvrdi dr. Eleanor Updale, vodeća autorica knjiga za djecu u Velikoj Britaniji, prenosi Daily Mail. Kako kaže dr. Updale, obitelji u današnje vrijeme imaju ograničeno zajedničko vrijeme, a tradicionalna rutina pisanja domaće zadaće dovodi do toga da djeca postaju nervozna, plaču i zapravo ih se odvaja od obitelji.*

Ipak, ja sam uvijek pisao domaće i mislim da je to korisno – tako se uči. To i tebi savjetujem!

1. Zašto moj mozak ponekad ne može ništa zapamtiti?

2. Zašto volimo žvakati žvake?

3. Kako nastaju dijamanti?

(Šifra: trešnjica)

Vrutko:

1. Nadam se da to nije zbog alkohola?!

Ili možda stresa?

Vjerojatno ti je već poznato da previše alkohola dovodi do gubitka kratkotrajnog pamćenja i pojava crnih ru-pa u sjećanju. Sigurno je da previše stresa utječe na pamćenje – primjerice, kada smo pod stresom, teško da ćemo zapamtiti bilo koju novu informaciju. Kao i sve, i mozak za dobro pamćenje treba gorivo, a to je glukoza. Ako nedostaje goriva, nedostajat će i materijala koji pomaže pri dobrom pamćenju. Također, jako važan za mozak i pamćenje je i vitamin B1 čiji nedostatak može dovesti do ozbiljnih poremećaja. Izvori vitamina B1 su cjelovite žitarice, sjemenke, orašasti plodovi, pšenične klice, suncokretove sjemenke, svinjetina, zob, tuna, losos, avokado, tjestenina i žitarice (cjelovite ili obogaćene vitaminom B1), grah, mahunarke, tofu i artičoke. Dobar tek i dobro pamćenje!

2. Guma za žvakanje poznata je još od neolitičkog razdoblja. 5000 godina stara, guma za žvakanje, sačinjena od kore breze, pronađena je u Kierikki, Finska. Smatra se da katran iz brezine kore ima antiseptička i neka druga medicinska djelovanja. Baza svake žvake je guma koja je mješavina prirodnog latexa i sintetičke gume. Gumi su dodani zaslađivači, razne arome, sredstva za poliranje zubi te drugi sastojci, ovisno o tipu žvake. Ja ti je ne bih preporučio zbog bora oko usta. Smatram da je žvakaća guma odgovorna za njihovu dubinu. Sljedeći put kada se odlučiš osvježiti dah žvakom, dobro odvagaj dubinu bora. Možda bi ipak trebao (-la) uzeti osvježavajući bombon.

3. Da bi se stvorio dijamant, osim odgovarajuće temperature i tlaka treba postojati i okolina bogata ugljikom. Većina dijamanta nastaje iz peridotita koji se topi u unutrašnjosti Zemlje i oslobađa ugljik. I peridotit i eklogit prilikom taljenja, pod povoljnim uvjetima, oslobađaju atome ugljika i uvjetuju spajanje atoma u kristale dijamanta...Vidim ja da se ti odlučuješ za dijamante i to nije loše jer gospodarska kriza koja trese svijet mimoišla je, čini se, trgovinu dijamantima.

Nije važno
kakav je vic,
važno je
kako se ispriča.

JONA

Jedna djevojčica priča o kitovima s učiteljem.
Učitelj objašnjava da je nemoguće da kit proguta čovjeka jer, iako je to vrlo velik sisavac, ima veoma malo grlo. Djevojčica reče kako je Jonu progutao kit. Iziritiran, učitelj ponovi da je nemoguće da kit proguta čovjeka. Tada će djevojčica: - Kad stignem u raj, pitat ću Jonu. Učitelj upita: - A što ćeš ako je Jona završio u paklu? Djevojčica odgovori: - E onda ćete ga Vi pitati!

VICEVI

NAJNOVIJA DIJETA
Za dva tjedna izgubiš
14 dana.

RAZGOVOR BEBICA

Dva mala djeteta razgovaraju.
- Što ladiš? Pavaš?
- Ne, edem keks...
- Oces meni dat malo?
- Pavam, pavam!

MATEMATIKA

Učitelj matematike upita Janka:
- Slušaj me dobro. Ako tvoj otac ide od mjesta A do mjesta B i hođa brzinom od pet kilometara na sat, a tvoj stric krene pola sata kasnije, ali ide sedam kilometara na sat, gdje će se oni sresti?

- U prvoj gostionici!

ORMAR

Čovjek hoda ulicom noseći na leđima ogroman ormar. Vidjevši tu potresnu scenu, jedan prolaznik uzvikne:

- O, jadniče! Pa zar nemaš baš nikoga tko bi ti pomogao?

- Imam, imam- zadihano će čovjek - imam sina, ali on je unutra u ormaru i drži vješalice da ne padnu.

U HOTELU

Čovjek na recepciji plaća račun za korištenje usluga hotela.

- Ma što vam to znači „dodatak za TV“? - uznemireno će. - Pa u mojoj sobi uopće nije bilo televizora!

- Točno- odgovori mu recepcionar.
- Zato smo i uveli taj dodatak, da sakupimo za televizor!

GLAD ZA ZNANJEM

- Učiteljice, molim vas, možete li mi reći što smo točno mi danas učili?

- Joj, Ivane, zašto nisi pazio pa bi znao?

- Meni je osobno svejedno, ali moji kod kuće uvijek žele sve znati.

SA SVIH ZNANJE

STRANA

VIDEOTEKA

Ušla dva miša u videoteku i počela jesti filmsku vrpcu.

Pita prvi miš drugoga: - Je li dobar film?

- Dobar, dobar... Samo, knjiga je bila bolja!

AMATER

- Znači, vi ste pjesnik?

- Da. Ja sam pjesnik.

- Amater?

- A mater nije! Ona je domaćica, radi malo u vrtu i tako to...

PITA

Mirko je imao matematiku, a Dinko će je imati tek nakon odmora.

Sreli se u dvorištu tijekom velikog odmora pa se Dinko obrati Mirku:

- Je li pita?

- Da, sa sirom! - odvratila Mirko žvačući.

PEĆ

- Što je to: teško je 300 kg, zimi grije, a ljeti visi na drvetu?

- Pojma nemam.

- Peć!

- Kako peć visi na drvetu?

- A što je tebe briga gdje ja držim peć ljeti.

Učiteljica Marlena Bogdanović prikupila je smiješne izjave
učenika drugog razreda.

U lektiri „Božićna bajka” medo je bio
šef svim životinjama. Na pitanje koje
osobine krase dobrog šefa učenici su
odgovorili:

- Da zna zapovijedati i da ne bude strog. (Stipe)
- Da bude pametan. (Iva Č.)
- Da donosi dobre odluke. (Ivan)
- Da bude zadovoljan svojim poslom i ne bude stidljiv. (Bartul B.)
- Da ne bude lijen. (Iva Č.)
- Da se ne svađa. (Marina)
- Da bude smiren. (Patrick)
- Da se ni s kim ne tuče. (Bepa)
- Da i on ponekad nešto radi. (Bornja)
- Da bude marljiv. (Lora)
- Da ima pravo naređivati. (Mirjana)
- Da im daje redovito plaću. (Roko)

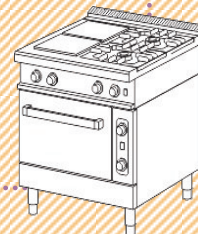
Što si ti svojoj baki?

- Ja sam joj ujak.
- Ja sam joj unučar.
- Baki sam kupio cvijeće.
- Ja sam joj sin.

Čemu služi štednjak?

- Štedi hranu.
- Služi za grijati vodu i peći krumpire.
- Za pečenje namjernica.
- Za štediti vrijeme.
- Za osvežiti hranu.
- Isto kao i špاهر.

„Problemi” s lektinom
„GRGA ČVARAK”:

- U jednom trenutku ga potiče Bog, a u drugom ga tjera Đavao.
- Grga Čvarak je dobar za obiteljske probleme, a za probleme izvan obitelji baš i nije.
- Neke životinje jednostavno ne podnosi.

REBUSI, KRIŽALJKE, OSMOSMJERKE...

Provjeri znanje uz zabavu...

Riješite križaljku tako da u polja, pod određenim brojem, upišite ono što vidite na slici s tim istim brojem. Prepišite rješenje iz bijelih polja.

RJEŠENJE:

_____

Izradila:
Kristina Dragičević, 6. r.

Odgovorite na pitalice:

1. Često me gubiš, ali sam uvijek s tobom. Tko sam?

2. Što putuje uokolo po svijetu, a zauvijek ostaje u kutu?

3. U ribolov idu dva sina i dva oca, a ipak ih je samo trojica. Kako to?

4. Na kraju jednosmjerne ulice stajao je policajac i naplaćivao kaznu svim vozačima koji su vozili u nedopuštenom smjeru. Kad je naišao taksist iz nedopuštenog smjera, policajac ga je pozdravio i nije mu naplatio kaznu. Zašto?

5. Dva lovca otišla su u šumu loviti fazane. Na jednoj grani vidjeli su jednu sivu prepelicu, tri crne žune, jednog šarenog fazana i dvije vrane. Lovci su istovremeno zapucali i obojica su pogodila pticu iste boje. Koliko je crnih ptica ostalo na grani?

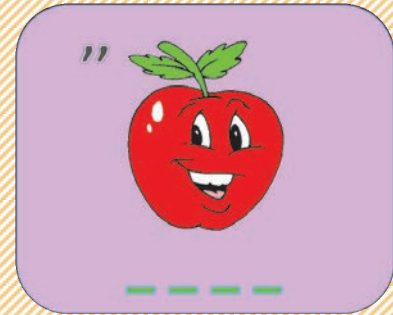
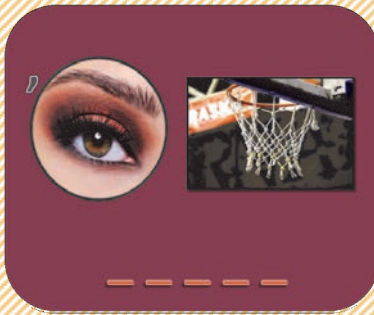
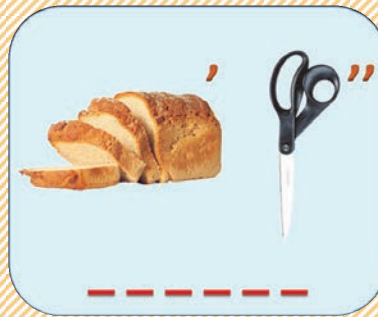
6. Da bi se skuhalo jedno guščje jaje, potrebno je najmanje 20 min. Koliko je najmanje minuta potrebno da se skuhaju tri guščja jaja?

7. Ako danas u podne pada jaka kiša, može li se za 36 sati očekivati jako sunce?

8. Ako imaš u kutiji samo jednu žigicu i ulaziš u mračnu sobu u kojoj se nalaze petrolejka, plinska svjetiljka i peć na drva, što ćeš prvo upaliti?

9. Markova majka ima četvero djece. Prvo dijete zove se Ponedjeljak, drugo je Utorak, treće je Srijeda, a četvrto?

Riješite rebuse (uputa: " " prije slike znače da oduzmete početna slova, a iza slike zadnja slova. M=K vas upućuje da slova zamijenite).

Izradile: Vana Čović, Leonarda Tomić i Magdalena Doči, 8. r.

Rješenja pitalica:

1. Vrjeme
2. Poštanska marka
3. Trojica: djed, otac i sin.
4. Taksist je isao pješice!
5. Nijedna. Kad su lovci zapucali, ptice su odletjele.
6. 20 min - kuhaju se zajedno.
7. Ne, jer će biti ponoć.
8. Žigicu.
9. Četvrtu dijete je Marko.

Riješite osmosmjerku na način da prekrižite navedene životinje:

K	O	K	O	Š	T	A	P	I	R
U	R	A	K	T	Ž	I	A	V	E
N	I	O	V	A	I	O	U	U	T
A	B	D	K	K	R	G	K	K	Š
L	A	A	T	O	O	I	A	NJ	U
E	S	B	D	R	D	S	I	R	G
P	K	A	O	P	T	I	C	A	C
T	A	R	A	N	T	E	L	A	M
I	S	L	O	N	M	E	A	A	I
R	R	S	T	U	B	V	V	O	Š

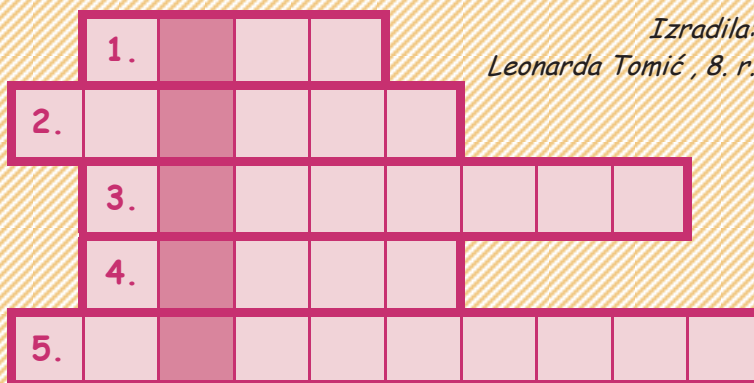
DABAR, EMU,
GALEB, GUŠTER,
KOKOŠ, KROKODIL,
KUNA, LAV, LEPTIR,
MIŠ, PAUK, PTICA,
RAK, RIBA, RIS,
RODA, SLON,
ŠTAKOR, TAPIR,
TARANTELA, TIGAR,
UGOR, VUK

Preostala slova dat će rješenje-pojam vezan za zoologiju.

Riješite križaljku
pa ćete u zatamnjenom polju
dobiti rješenje-dio tijela...

1. Tjelesna tekućina crvene boje
2. Organ koji je zadužen za funkcionalnost svih dijelova tijela
3. Funkcionalna jedinica tijela
4. Nastavi niz: glava,....udovi.
5. Znanost koja proučava žive i nežive tvari

Izradila:
Leonarda Tomić, 8. r.

RAZMIŠLIJANJE KAO SPORT

Sanja Nizić, učiteljica matematike

STO

Od brojeva 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 0 treba dobiti 100. Redoslijed brojeva nije bitan. Između njih smiješ stavljati znakove svih računskih radnji.

NOGOMETAŠI

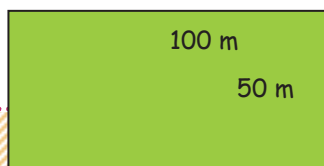
Nogometna reprezentacija smještena je u olimpijsko selo. Desetorica od njih i to oni koji na majicama imaju brojeve 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 25 smješteni su u kuće s brojevima 30 i 50. Po petoricu igrača treba rasporediti u svaku kuću tako da zbroj brojeva na njihovim majicama bude jednak broju kuće u kojoj stanuju. Kako su igrači raspoređeni?

ISTINA ILI LAŽ ?

Zemljište je široko 50 m i dugačko 100 m. Na tom je zemljištu izgrađena kuće širine 50 m, duljine 100 m. Ima li još mjesta za vrt širine 50 m i duljine 100 m?

Ovo ipak ne može biti istina ili ... ?

KOJI JE BROJ ULJEZ ?

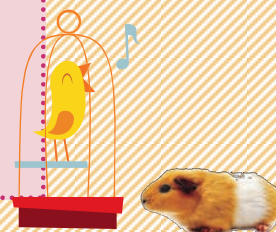
Koji broj ne pripada zadanom skupu brojeva?

36 42 12 30 47 9 81 54

(Dobar će rješavatelj otkriti jedno rješenje, a maštoviti puno više.)

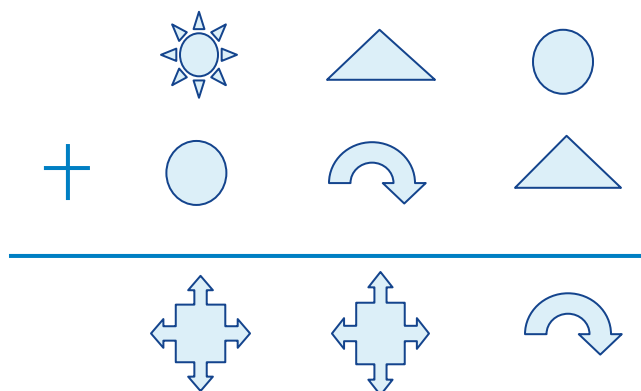
KANARINCI I ZAMORCI

Kad se zbroje sve glave i sve noge kanarinaca i zamoraca u kući, dolazimo do broja 31. Koliko je u kući kanarinaca, a koliko zamoraca?

ZAGONETKA SA SIMBOLIMA

Simbole iz zadanog računa zamijeni brojevima od 1 do 5. Jednaki simboli znače jednake brojeve, različiti simboli različite brojeve.

STRIP RADIONICA U OSMOM RAZREDU

Osmaši su zajedno sa našim gostom osmislili kratki strip o dječaku Calvinu koji je umislio da je super heroj i njegovom plišanom tigru kojega jedino on doživljava živim.

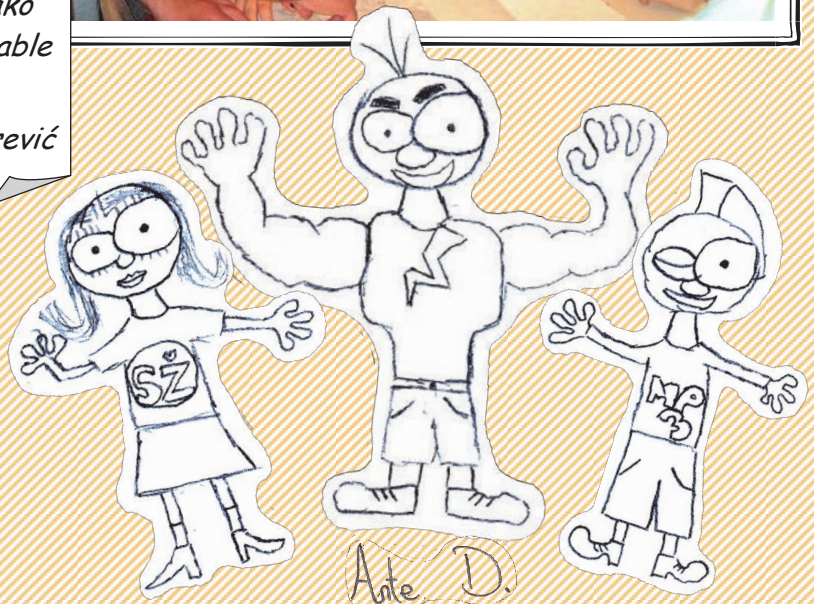
Calvin i njegov prijatelj doživjeli su pravu avanturu u potrazi za blagom u egipatskoj piramidi. Ovaj plakat sa stripom ostat će u našoj školi kao trajna uspomena na ovu zanimljivu radionicu.

Učenici su oduševljeno pitali i naučili kako nastaje strip te uživo vidjeli prave strip table za stripove Spiderman i X-man.

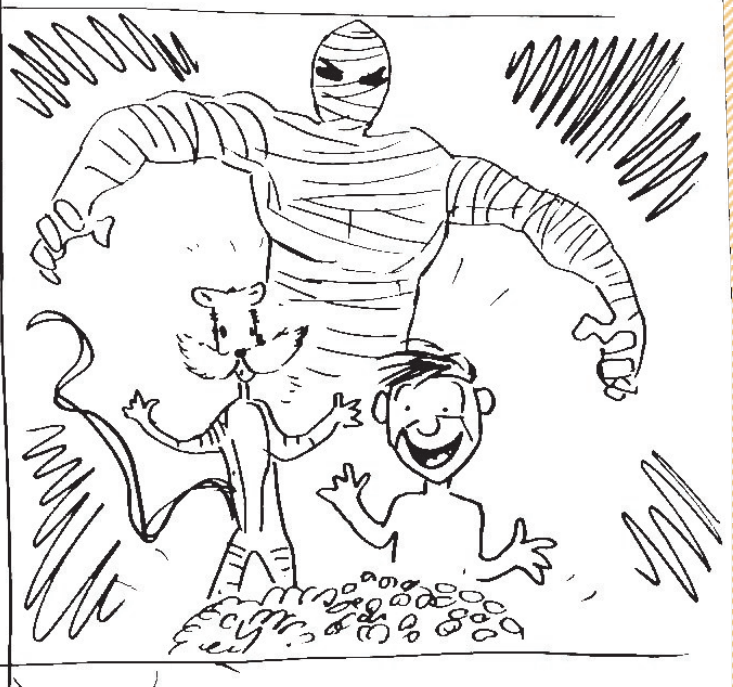
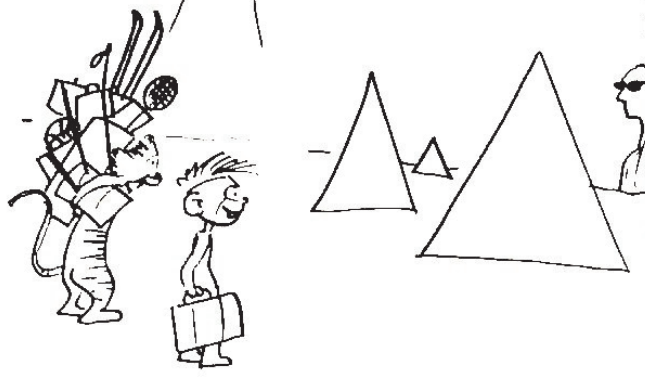
učiteljica likovne kulture, Ivana Volarević

U ponedjeljak, 21.05. u sklopu Mafesta - makarskog festivala stripa, u osmom razredu na satu likovne kulture održana je strip radionica koju je vodio strip autor Renato Vladimir Renky.

EGIPTU?

STRIP RADIONIČA - 8. RAZRED, 21.05.

MAFEST 2012.
by Renky

***KAKO SAVLADATI TREMU OD ISPITIVANJA? - ŠKOLSKI VREMEPLOV -
ZABAVNI KUTAK - ISPOD KISTA I PERA - PRAVO PRIJATELJSTVO -
BUNTOVNICI S RAZLOGOM - RASTANAK OD OSMAŠA***